PSB / DSP
Received / Reçu
NOV 30 1987

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, OCT. 28, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 6D Millholland Drive, Fishkill, NY 12524, Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 44 SESTDIENA, 1987. GADA 31. OKTOBRIS 36. GADS SATURDAY, OCTOBER 31, 1987.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Nacionālais revolūcionārs — Andrejs Eglītis

Kad visa mūsu tauta vēl bija pašu zemē, zem Latvijas karoga, kad mūsu balsis un prieks bija brīvs, to visu, sevī skanēdams, Brīvības paaudzes jauneklis Andrejs Eglītis vārsmoja: ,,Zied zila viršu sala, Kā jūra priedes šņāc. Tam ceļam nava beigu, Kur tu man līdzi nāc..''

1940. gada jūnijā viršu cerīgā gaisma nodzisa visā Latvijas zemē un tautas acīs: Maskavas tanku, durkļoto krievu un viņu čekas iebrukums ar varu, draudiem un nāvēm sāka samīt un izpostīt dzīves, dvēseles, mājas un gadsimtiem turētos tautas svētumus. Pat baznīcas un kapus, ko turpina arī šodien.

Ar tautas sāpi un izmisumu ievainots, ar tās izturības spītu bruņots, Brīvības paaudzes jauneklis Andrejs Eglītis kļūst par vīru, top par savas tautas balsi ar jaunas dzejas spēku: ,,Dievs, Tava zeme deg!''

Krievu jaunajam iebrukumam veļoties, 1944.g. vasarā viņš ir karavīrs: ,,Man savas dzīvības un nāves nav, Tik visas tautas.'' Zemes degšanas un bēgļu postā latviešiem ir izmisīgi jautājumi, nav atbilžu: ,,Kam tā valsts mums laulāta mūžīgi ar nāvi?'' Arī kara ellē un ugunīs Dzejniekam ir nākotnei ticīgā atbilde: ,,Latvija, tu gars mums, ne pelni!'' Ka Andrejam Eglītim Latvija patiesi ir gars, ne pelni, tas nav palicis tikai viņa dzejas vārdos. Viņa iniciātīvā nodibinātais Nacionālais Fonds Zviedrijā ir pirmā latviešu organizācija, kas sāk izvērst aktīvu cīņu pret Maskavas iebrucējiem Latvijā — sākumā Eiropā, vēlāk jau visas pasaules mērogā. Ar patiesības vārdu pret krievu komūnistu meliem. Tā atrod ceļus arī pie apspiestās latviešu tautas dzimtenē,

Šī īsā apcere nevar paspēt uzskaitīt tos desmitus grāmatu, ko savā jau tepat 50 gadu kalpojumā savai tautai Dzejnieks ir paspējis un turpina sniegt. Tas nav arī vajadzīgs, jo tauta savu Brīvības saucēju un viņa darbus pazīst un mīl. Par to tā savam Dzejniekam ir devusi Kultūras Fonda un Tautas Balvas. Jau agrākajos gados viņa grāmatas ir atradušas ceļus arī uz Latviju. Ar krievu rubļiem algotie, Maskavas ieceltie latviešu vagari Rīgā šīs grāmatas publiski dedzināja un kā lielu varoņdarbu pasludināja savā presē. Tagad no Latvijas nāk ziņas, ka Andreja Eglīša pēdējās grāmatas — ,,Audiet mani karogā, sarkanbaltsarkanā'' un ,,Svešais cirvis cērt un cērt'' ir iekļuvušas Latvijā, tiek pavairotas lielā skaitā un iet no rokas rokā. Latviešu jaunieši dzimtenē saka: ,,Šīs grāmatas visīstāk izteic mūsu domas un jūtas.'' Vairākas Andreja Eglīša grāmatas iznākušas arī zviedru, vācu un angļu valodā.

Ar šīm rindām ir gribēts tikai pateikt paldies un dievpalīgu viņam 21. oktobrī, sasniedzot 75.

Vēl it kā nesen Latvijas Brīvības paaudzes jaunietis, runājot viņa gara līdzinieka Kārļa Skalbes vārdiem, visu mūžu un neapstādamies kalot rotas un bruņas savai mīļai līgavai Latvijai, jau ir sācis ieiet sirmīšos. Bet — viņa dzejas balss ir tikpat jauna, skanīga un spēcīga kā toreiz — Latvijas zilajos viršos. Tautas sāpju iebūvētais ģēnijs Andrejā Eglītī turpina radīt jaunas idejas, jaunus vārdus, jaunus ceļus uz Latvijas brīvību gan viņa dzejas rindās, gan sabiedriskās apcerēs, gan arī politisko pieeju iedvesmojumā.

Jānis Klīdzējs

Dagmāra Vallena

Strīds par Baltijas valstu pašnoteikšanos AN forumā

Viens no pārrunu punktiem, kas atkārtojas katrā Apvienoto Nāciju ģenerālasamblejas sesijā, ir visu tautu tiesības uz pašnoteikšanos. Dīvainā kārtā — visas dalībnieces valstis, ieskaitot Padomju savienību — labprāt par to runā, pilnām mutēm slavējot šo cēlo principu. Tāpēc ASV pārstāvis savā runā par šo tematu nu jau vairākus gadus pēc kārtas iepinis arī Baltijas valstu jautājumu. Tā arī šogad, kad AN ģenerālasamblejas 3. komiteja to pārrunāja 14. oktobrī, amerikāņu delegācijas locekļis Viljems Trīts (Treat) atkal izmantoja Baltijas valstu piemēru. Viņš teica:

,,Neatkarīgu, suverēnu nāciju pakļaušana ar varu ir rīcība, ko par pretīgu uzskata visas brīvās sabiedrības. Kamēr mūsu vērību vairāk saista nesen notikuši suverēnitātes tiesību pārkāpumi — kā notikumi Afganistānā, Nambijā, Nikaragā, Angolā un Čadā — mēs nedrīkstam ignorēt agrāk brīvo Baltijas valstu — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas — pakļaušanu, kaut arī tā jau ilgst daudz gadu. Tāda ir totālitāro režīmu taktika — turpināt okupāciju, kamēr apatija un pieradums ,,normālizē'' šo apspiešanu. Verdzības 42 gadi nevar izdzēst šo tautu cildeno mantojumu. Pasaules brīvās nācijas neļaus, ka laiks un vienaldzība strādātu kā viltus tiesību sagādātāji, lai it kā loģitimētu šo apspiesto tautu okupāciju, kas panākta ar varas līdzekļiem,'' Trīts teica.

Padomju pārstāvis Dmitrijs Bikovs nekavējoties pieprasīja vārdu, nosaucot Trīta runu par ,,apvainojošu retoriku''. Amerikāņu uzbrukums Padomju savienībai esot nevietā, jo Latvija, Lietuva un Igaunija esot pašas ,,brīvprātīgi pievienojušās PSRS, lai veidotu savu likteni brālīgo republiku saimē'', viņš teica. Tad viņš uzbruka amerikāņiem par Mikronēzijas un Puertoriko aneksiju, kas pierādot viņu imperiālistiskos centienus. Viņš arī nosodīja ASV par ,,nepieteiktu karu uzsākšanu'' pret dažādām valstīm.

Bet arī amerikāņi neatlaidās. Šoreiz pieteicās atbildēt ASV pārstāvis Luiss Amselems, lai izskaidrotu, kā Mikronēzija un Puertoriko atšķiras no Baltijas valstīm. Viņš norādīja, ka jau nacistu—padomju pakts (t.i. Molotova-Ribentropa pakts) pats par sevi izskaidro visu, kas nepieciešams zināt par padomju morāli pagātnē; ,,un vēl aizvien turpinātā padomju okupācija Baltijas valstīs savukārt izskaidro visu, kas nepieciešams zināt par šo paktu,'' viņš teica — un piemetināja, ko pasaule domā par cilvēka tiesībām un brīvību Padomju savienībā: ,,Pat padomju raķetē ieslodzītais mērkaķītis mēģināja tikt vaļā no važām.''

Runas sākumā V. Trīts apskatīja pašnoteikšanās tiesības no teorētiskās puses, pēc tam atgādinot: ,,Šīs tiesības proklamētas AN chartā jau pirms 42 gadiem. Varētu domāt, ka tagad visi to zina, un katra tālāka runāšana par šo tematu būtu velta laika šķiešana. Bez tautas pašnoteikšanās tiesībām cilvēkiem ir liegti arī individuālo cilvēka tiesību augļi — viņš nevar noteikt, kas pārstāvēs viņa intereses pie valdības, kur un kad viņš var ceļot, vai viņš

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 31. OKTOBRIS, 44. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerika Publishing Ltd. Valdes priekšsedis — Peteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, talr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 6D Millholland Drive, Fishkill, N.Y. 12524, U.S.A. Tālr. 1-914-838-2411. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pec vajadzības isinat. Neizlietotos materialus neuzglaba, bet pec velešanas suta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanada) vai starptautiskais pasta kupons (citas zemes). Ar autora vardu vai iniciaļiem parakstitos rakstos izteiktas domas ir rakstitaja personiskais uzskats un ne katra gadijuma atbilst red. viedoklim.

Abonešanas maksa Kanada un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mešiem. — 24 dol., 3 mešiem — 14 dol. Atseviška numura cena 1.25 dol.

Sludinajumu maksa sludinajumu daļa $2.50, teksta $3.00, pirmaja vai pedeja lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarikojumu kalendara $2.00 par rindiņu, atkartojot 4 reizes un vairak 25 proc. atlaide. Laikraksta abonešana un sludinajumi — talrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgads patur tiesības atseviškos gadijumos sludinajumus ari nepienemt. Ja nodota sludinajuma laikraksta ievietosies kluda, tad šis sludinajums tiks atkartots bez maksas. Laikraksta apgads par kludami ievietotu sludinajumu atbildigs tikai par tadu summu, cik pec sludinajumu likmes izmaksajusi kludami iespiesta tek ta telpa. Grozijumus sludinajumos var pieteikt ne velak ka vienu dienu pec sludinajuma nodošanas.

Perestroikas vēsturnieki atklājuši, ka latviešus nav žēlojis ne tikai Hitlers, bet arī lielais skolotājs Staļins. **Dadža zīm. LA.**

Viktors Kalniņš

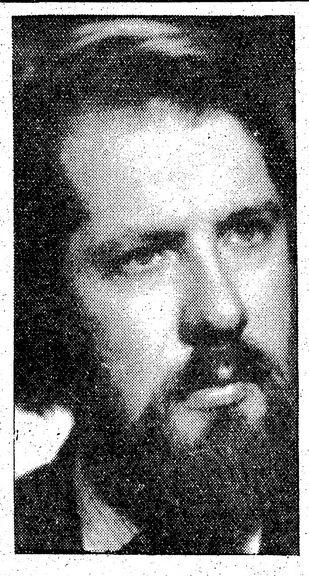

Inflācija Padomju savienībā

Gorbačova saimnieciskās pārkārtošanās pirmie redzamie rezultāti izpaudās inflācijā. Padomju rublis kļuvis vēl lētāks nekā Brežņeva laikos un, ņemot vērā visumā iesaldētās darba algas, tas nozīmē, ka darbaļaužu ģimenēm, it īpaši, ja vairāk bērnu, vēl grūtāk savilkt kopā galus. Par to dažreiz spiesta runāt arī padomju prese. Palasiet kaut vai daudzbērnu mātes jūrmalnieces Vēsmas Ruģeles atziņas ,,Padomju Latvijas sievietes'' 7. numurā.

Protams, padomju prese visādi skaidro pilsoņiem, ka viss tas ir nepieciešams, ka turpmāk sagaidāmi vēl grūtāki laiki; lai izveidotu patēriņa preču pārpilnību, ir jāsamierinās ar pagaidu dzīves līmeņa pazemināšanos. Kas var saskaitīt tās pagaidu ,,pārejošās'' grūtības visā komūnistu diktatūras laikā? Šīs ,,pārejošās'' grūtības sen jau kļuvušas par paliekamu padomju sabiedrības stāvokli.

Spriežot pēc padomju tautsaimnieku izteicieniem, dzīves līmeņa pazemināšana ir sagaidāma ļoti ievērojama (bet tas jau tā ir zems). Kā vienmēr, partijas plāni tiek pamatoti teorētiski: par to jau maksā neskaitāmiem zinātņu doktoriem un kandidātiem, lai katrā partijas lēmumā vai vadoņa kaprisē atrastu vienīgo iespējamo patiesību un atrisinājumu.

Tomēr padomju tautsaimnieki tagadējos ,,glasnostj'' laikos uzdrošinājās atzīt inflācijas parādību sociālistiskajā saimniecībā, protams, ar visādiem ,,ja'' un ,,bet''. 16. septembrī Maskavas ,,Literaturnaja Gazeta'' publicēja ekonomista akadēmiķa Bogomolova rakstu. ,,Liekas, plānveidīgas sociālistiskas saimniecības rīcībā ir spēcīga pretinde inflācijai.'' Par to, kas tā ir par pretindi, prominentais padomju tautsaimnieks klusē. Tālāk, pilnīgā pretrunā ar minēto pretindi, Bogomolovs turpina: ,,Praksē daudzās sociālistiskās valstīs izpaudās inflācijas tendences — Dienvidslavijā un Polijā pat lielos apmēros. Šī parādība negāja secen arī mums.''

Tas jau ir solis uz priekšu. Visu laiku padomju enciklopēdijas, vārdnīcas, politekonomijas kursi vienā balsī apgalvoja, ka padomju sociālistiskās saimniecības apstākļos nav un nevar būt inflācijas. Tagad nākas atzīt, ka tā saucamā sociālistiskā prakse izrādījusies pretrunā ar tās ideālizējošo teoriju. Atzīdami, pēc viņu vārdiem, tikai dažas inflācijas tendences, padomju ekonomisti negrib atzīt, ka šīs tendences ir pašos naudas apgrozības pamatos.

Inflācija bija pazīstama jau antīkā pasaulē. Protams, ar tālredzīgu un gudru politiku var mazināt inflāciju līdz minimam, kā to izdevās tagadējam ASV prezidentam Rēgenam, atšķirībā no iepriekšējā — Kārtera. Bet Padomju savienībā bez liekas teorētizēšanas katrs vidējās vai vecākās paaudzes cilvēks atceras, kā, piemēram, pēdējos trīsdesmit gados savu vērtību zaudēja rublis.

(Turpinājums 19. lp.)

Lasītāju vēstules

TILTU BŪVĒTĀJS

Pauls Ducmanis, kādreizējais SS kara ziņotājs, šodien Padomju valsts drošības dienestā uzdienējies par augstu ierēdni KGB izlūkošanas daļā. Viņš bija galvenais politruks Ave Sol koncertu turnejā ASV un Kanadā. Viņa instrukcijas nācās ievērot koristiem dodot arī atskaites.

Visnejaukākais tomēr bija tas, ka Pauls Ducmanis ir autors melu brošūrai — Kas ir Daugavas Vanagi. (skat. Latvija šodien — PBLA izdevums, 1986, Imanta Lešinska rakstu — Kultūras sakari vai etniska spiegošana). Kur nu palika ,,tiltu būvētāju'' uz tautu tēvzemē modrība?

P. Ducmaņa melu brošūrā figūrē žīdu apsūdzības pret DV kara noziegumos, kuŗu izgaismošanā palīdzību sniegusi arī ALA. Te nu bija fiasko jaunās politikas ,,Parastroikā''— nelietis gudreļus apveda ap stūri, paēdās, padzērās pie dzīŗu galdiem un aizbrauca mājās.

Dziedādami — pats par savu naudu dzēru — Pūt vējiņā, palaida gaŗām izdevību nostādīt nelieti sabiedrības degpunktā morāliskai tiesāšanai.

A. Perestroika Eiropā

KĀ VAR AIZMIRST ...

Negribu teikt, ka Marta Cakare sēdējusi mājās, rakstot recenziju (LA 19. sept. nr.) par Paula Berkolda diviem koncertiem šovasar Gaŗezerā. Bet ja viņa tur bija, kādēļ nav rakstījusi arī to, ka publika abos koncertos, kājās piecēlusies, aplaudēja dziedātājam?

Mēs domājam, ka ir ļoti netaktiski to nepateikt, jo jaunam censonim tas ir ļoti labs pamudinājums, tālāk izkopt savu talantu. Ziedi un aplausi māksliniekiem vajadzīgi kā mums dienišķā maize. Pieceļoties aplaudējot ir daudz lielāks klausītāju apliecinājums un gandarījums māksliniekam par sasniegto.

Mākslinieki parasti ir ar jūtīgu dvēseli un dziļi jūt, **KĀ** publika reagē uz viņa sniegumu. Tas rada arī pārliecību, ka kaut kas vērtīgs dots trimdiniekiem un apspiestai tautai sentēvu zemē, jo skaņas iet pāri un cauri pat dzelzs aizkaram.

Lai suminām šo jaunekli vienmēr, kur vien viņš ciemojas un rāda savu sasniegumu.

Alberts Priede, klausītājs abos koncertos.

TERRORS MAINIJIS TIKAI METODES

Sakarā ar LNF izaicinājumu Padomju varas upuŗu pieminekļa meta radīšanai (LA. Nr. 40.), tālredzīgs architekts plānos pieminekļa masīvā pietiekami vietas atzinības iekalšanai arī nākošiem upuŗiem.

Latvijas komūnistu varasvīriem pašreiz būtu izdevīgi noslaucīt tāfeli, uzliekot visus vecos grēkus uz Josifa galvas vien un pārvēršot citus razbainiekus nevainīgos jēros. It kā ar tādu rīcību varētu aprakt un aizmirst uz visiem laikiem vēsturiskos ,,nepatīkumus'' un ar tīru sirdsapziņu soļot skaistajā komūnistu nākotnē.

Pamatā šeit ir runa par terroru, kas vienmēr ir bijis un vienmēr būs komūnistu varas stūrakmens. Struktūrā komūnisms ir līdzīgs mafijai. Pirmais sarkanās mafijas dons Ļeņins mācīja saviem vēl nenorūdītiem palīgiem, cik loģiski un dažreiz pat nepieciešami ir lietot terroru, lai iegūtu un paturētu kontroli pār cilvēku masām. Ļeņina pēcteči cītīgi seko šai mācībai — terrors ir pārāk lietderīgs instruments; to nevar sviest atkritumos.

Ja šodien terrors valkā samta cimdus, tos var atkal novilkt, kad vajadzīgs. Un par to nav šaubu, ka būs vajadzīgs, kad drusku brīvākos grožos palaistie Padomijas cilvēki sāk apdraudēt sarkanās mafijas absolūto varu.

Terrors vienmēr būs, mainīsies tikai metodes. Šodien uz Sibiriju neripo ar vergiem pildīti lopu vagonu sastāvi, bet vergu nometnes joprojām papildina mērenākā veidā ar tādiem, kas izdarījuši mīklainos ,,polītiskos noziegumus''. Čekas pagrabu notekās vairs negurguļo asins straumītes, bet dīvaini ,,pētniecības darbi'' notiek psīchiatriskos institūtos. Kas zina, kas būs rīt — varbūt ģenētiskie eksperimenti?

Vai nav par agru domāt par pieminekli, kamēr vēl pastāv sarkanā imperija, kas upuŗus prasa ik dienas?

Juris Irbe, Richmond Hill, Ontario

Gunāra Gubiņa piemiņai

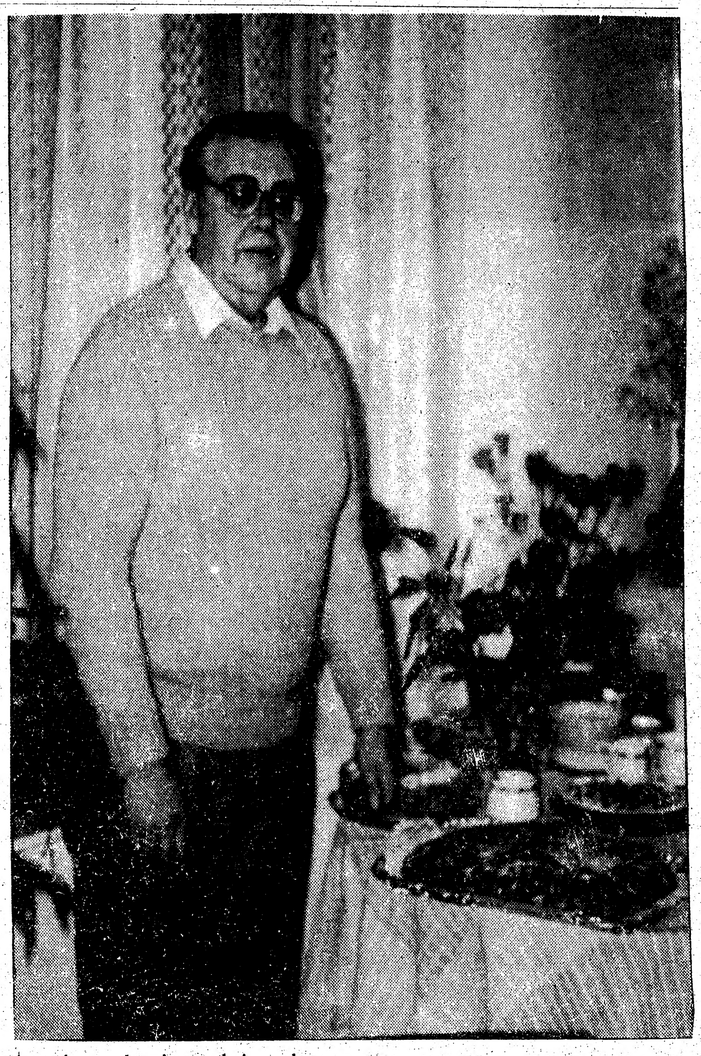

„Vai nezināt, ka skrējēji stadionā gan visi skrien, bet tikai viens dabū godalgu? Skrieniet tā, ka jūs to dabūjat!" Šie Apustuļa Pāvila vārdi (1. vēstule korintiešiem 9. nodaļa, 24. pants) ir vadmotīvi A. Šmita un V. Čikas grāmatai „Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes."

Mūžībā aizgājušais Gunārs Gubiņš pieder pie tiem nedaudzajiem latviešu sporta vēsturniekiem un darbiniekiem, kam pieder goda vieta uz uzvaras pakāpieniem.

Gunārs Gubiņš dzimis 1925. gada 15. martā Valmierā, kur beidzis Valmieras komercskolu. Vecāki Valdemārs un Kristīna bija vietējā teātŗa aktieŗi un ieveda arī mazo zēnu teātŗa pasaulē. Pirmo lomu iznāca tēlot septiņu gadu vecumā lugā Kaugurieši. No tā laika, ja lugā bija lomas bērniem, Gunārs bija noteikti viens no jaunajiem aktieŗiem.

Sākās skolas gaitas, un radās arī citas intereses — basketbols un volejbols, un tā beidzās ciešāka saskare ar teātri. Gunārs atgriezās skatuvē vēlreiz — Bradfordā, Anglijā, bet šoreiz palīdzot pie dekorācijām, jo Gunārs bija arī veikls zīmētājs. Dzīvesbiedre Indra apliecina, ka abu gaumes glezniecībā bijušas ļoti saskaņīgas.

Sākās Otrs pasaules kaŗš, un arī Gunāru iesauca armijā un aizsūtīja uz virsnieku kursiem Čechoslovakijā. Kaŗš beidzās, un laimīgā kārtā kaŗot neiznāca. G. Gubiņš atrada darbu Lādes pilsētiņas slimnīcā Vācijā. 1947. gadā devās uz Angliju strādnieku akcijā. Pirmais darbs Anglijā bija lauksaimniecībā, bet drīz vien viņš to apmainīja pret darbu kādā Hudersfīldas fabrikā. Tas bija laiks, kad Anglijā strauji veidojās latviešu sporta kopas. Gunārs spēlēja basketbolu un volejbolu. Hudersfīldā ciemojās Bradfordas sportisti, un Gunārs iepazinās ar sportistiem — māsām Birutu un Indru Benconi. 1950. gadā Gunārs nodibināja mūža draudzību ar Indru.

Nozīmīgs Gubiņu ģimenei ir 1952. gads, kad tie pārcēlās uz dzīvi Toronto, Kanadā. Gunārs atrada darbu Hovela firmā, kur nostrādāja par ierēdni — importa un transporta lietu kārtotāju līdz savai nāvei.

Gubiņa interese par latviešu sportu nebija zudusi līdz pēdējam laikam. Abi Gubiņi vispirms atrada saskari ar latviešu sporta jaunatni, iesaistoties LSAK vadītā jaunatnes nometnē Sidrabenē kā vadītāji, protams, bez atalgojuma. Jaundibinātā LSAK iesāka izdot sporta laikrakstu Trimdas sports ar redaktoru Pauli Plīsi, iesaistot par palīgu G. Gubiņu. 1954. gadā P. Plīsis nodeva redaktora pienākumus G. Gubiņam. Iesākot ar 1961. gadu, Trimdas sports mainīja nosaukumu, kļuva par Sporta apskatu, izdošanu pārņēma Latviešu sporta padome brīvajā pasaulē. G. Gubiņš uzņēmās redaktora pienākumus un rūpējās par to līdz mūža galam. Viņš rakstīja daudz trimdas periodikā un pamazām izveidojās par labu sporta žurnālistu un sporta vēsturnieku, kādu mums nav daudz.

Kopā ar Vili Čiku Gunārs 1970. gadā izdeva Latvijas sporta vēsturi (1918.—1944.), veltītu neatkarīgās Latvijas 50 gadu atcerei. Sakarā ar tā saukto Brīvo olimpiadu viņš sarakstīja interesantu brošūru Hollow glory, Baltic Athlets on Soviet Olympic Teams (1952.-1976.). Piektajos Latviešu dziesmu svētkos Kanadā Gunārs bija Dziesmu svētku vadoņa redaktors, no 1965. līdz 1970. gadam tas bija tehniskais redaktors DV mēnešrakstam. Kā īsts valmierietis G. Gubiņš bija galvenais materiālu vācējs grāmatai Jānis Daliņš. Daudz bija vēl iecerēts, materiālu un uzņēmumu kaudzes krājās, lai sekotu Latvijas sporta vēstures turpinājumus.

Latvijas sporta apvienībā Kanadā viņš ienāca nemanot, pavisam klusu, bet ar savu nopietno pieeju darbam, mierīgo lietu kārtošanu ātri iemantoja visas sporta saimes uzticību. „Karstākās" sēdēs Gunārs parasti centās izlīdzināt domstarpības miera ceļā, ievadot pārrunas mierīgos ūdeņos. Viņa dotumus ievēroja arī ārpus Kanadas, un Gunārs darbojās par sekretāru Latviešu sporta padomē brīvajā pasaulē.

Darbojoties Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas darbā, Gunārs ieguva īpašu atzinību kā izcils vieglatlētikas sacīkšu vadītājs. Viņa darbā arvien valdīja priekšzīmīga kārtība. Arī tanī vakarā, kad Gunārs šķīrās pēkšņi, pavisam negaidot, viņa rakstāmgalds bija atstāts vislabākā kārtībā. Ikviens, kas strādāja kopā ar Gunāru, uzskatīja viņu par īstu draugu.

Gubiņu ģimenē izaudzināti un izskoloti dēls Arnis, kas apprecējis Inesi Gravu, un meita Nora.

G. Gubiņš apbalvots ar Latviešu sporta lielo nozīmi. Latviešu sporta saime un visa latviešu sabiedrība ir zaudējusi ne tikai sporta vēsturnieku un sabiedrisku darbinieku, bet arī mīļu draugu.

Ž. Zentiņš

Pa panākumu kāpnēm

Starptautiski pazīstamā mākslas fotografe latviete Ivona Vāre šovasar atkal veiksmīgi piedalījusies vairākās ievērojamās izstādēs Eiropā, par savām fotografijām gūstot apbalvojumus.

Jūlijā viņa ar saviem darbiem piedalījās pasaules mēroga plašākā gadskārtējā fotomākslas festivālā Recontres de la Photographie Arles pilsētā, Francijā. Dažus no tur izstādītiem I. Vāres darbiem fotomākslas žurnālu pārstāvji izvēlējās reproducēt savos izdevumos Amsterdamā, Frankfurtē un Milānā.

Šā gada sākumā kāds no Ivonas Vāres melnbalto studiju cikliem ievietots italiešu mākslas žurnālā *Art in umbria;* šovasar to publicēja Kvebekas pilsētā iznākušais *Photoselection* — un arī *Kanadan soumalainen* Toronto.

Italiešu fotomākslas žurnāls *Reflex foto* savā pavasaŗa numurā iespieda I. Vāres darbu izlases attēlus.

Septembrī latviešu māksliniece kā izcila māksliniece — viese bija lūgta izstādīt savus darbus Italijā, 8. bienālē *Premio Florenzi 87.,* Kolombelā.

Ivona bija vienīgā ārzemju māksliniece, kuŗu ielūdza piedalīties šajā skatē. Izstādes atklāšanas ceremonijā Perugijas mākslas akadēmijas uzdevumā pasniedza I. Vārei *Premio Florenzi* godalgu par sniegumiem mākslas fotografijā. Viņa saņēma abstraktu metalla skulptūru un arī bronzas cilni.

Arles izstādes laikā Somijas Union Bank nopirka trīs I. Vāres fotografijas savai mākslas kollekcijai.

I. Vares godalgotais uzņēmums Pusnaktī.

Parīzes Nacionālā bibliotēka iegādājās 22 I. Vāres Toronto cikla fotografijas, pievienojot tās mūzeja patstāvīgai kollekcijai. Šo ievērojamo bibliotēku dibinājis Kārlis V — 14. g.s. un Ludvikis XIV — 17. g.s. to papildinājis ar grafiku kollekciju. Tagad Parīzes Nacionālā bibliotēka ir viena no nozīmīgākām fotografiju un grafiku kollekcijām pasaulē.

Kāds Ņujorkas izdevējs izvēlējies ievietot arī Ivonas Vāres darbus grāmatā par mākslas fotografiju, kas drīzumā iznāks. Te būs reprezentēti fotografu darbi, kuŗi savā mākslā nepazīst kompromisus — izdabāšanu caurmēra publikas gaumei.

Tā mūsu trimdas māksliniece starptautiskā fotomākslas forumā ar saviem veikumiem dara pazīstamu latviešu vārdu.

Cerams, ka arī tautieši šeit Kanadā spēs atsaucīgi novērtēt Ivonas Vāres darbu augsto līmeni, tos skatot izstādēs.

Guna Ikona

TORONTO DVTK

Indianapoles 1988. gada Dziesmu svētku lugas G. GRIEZES „PA AIZAUGUŠĀM TAKĀM" lasīšanas mēģinājums.

Visi Toronto aktieŗi, kuŗi būtu ieinteresēti piedalīties šīs lugas ansamblī, laipni lūgti ierasties

LATVIEŠU CENTRĀ
1987.g. 8. novembrī pl. 10.00.

Mēģinājumi notiks režisora Gunāra Vērenieka vadībā.

DVTK VALDE

Sinode izvērtē paveikto un nākotnes ieceres

LELBAs sinodē no 8.—11. oktobrim Ņujorkas draudzes Jonkeru baznīcā piedalījās 71 laicīgais delegāts un 50 draudžu mācītāji no ASV un Kanadas. Sveicienus no latv. baznīcām citās zemēs nodeva māc. A. Grosbachs (Austālija), māc. L. Čuibe (Zviedrija), prāv. E. Rozītis (Vācija) un prāv. J. Paegle (Lielbritanija).

Sinodes sākumā bija dievkalpojums ar dievgaldu, kuŗā spredikī teica pārv. pr-ks prāv. V. Vārsbergs. Sinodes darba sēdes vadīja prāv. V. Vārsbergs, asistējot viņa laicīgam vietniekam Dr. J. Robiņam. Galveno vērību veltīja jautājumiem par palīdzību mūsu baznīcai Latvijā un LELBA nākotnes plāniem, īpaši par jaunatnes audzināšanu kristīgā garā un darbinieku sagatavošanu kristīgam baznīcas darbam nākotnē.

Nolasīja arī 3 referātus — prāv. A. Voitkus — Priesterība un mācītāja amats —, māc. Pauls Kļaviņš — Kad meklēt un glābt ir bīstami, Gaismas akcijas pieredze sakaru uzturēšanā un palīdzības darbā, un prof. V. Klīve — LELBA nākotnē. Bez tam bija trīs paneļdiskusijas: Baznīca Latvijā — Ivara Galiņš, prāv. E. Rozītis, prāv. A. Veinbergs, māc. J. Cālītis; Baznīca svešumā — māc. Sarma Eglīte, māc. Gunārs Lagzdiņš, māc. Laris Saliņš, māc. Māris Ķirsons; Baznīca Eiropā un Austrālijā — prāv. A. Grosbachs, prāv. R. Mužiks, prāv. E. Rozītis, Dr. J. Robiņš.

Par sinodes prezidija locekļiem ievēlēja māc. J. Cālīti, Dr. J. Robiņu, prāv. A. Ozolu, māc. R. Zariņu un Ņujorkas dr. Ziemeļu novada vecāko Ilgoni Zariņu. Sekretāriātā — māc. Ainu Pūliņu, māc. Lari Saliņu, Aivaru Roni un Dr. E. Reinbergu. Sinodē visas dienas piedalījās arhibīskaps A. Lūsis.

Savā ziņojumā sinodei archibīskaps norādīja, ka 5. sinode notiek ļoti zīmīgā laikā — mūsu tautas izklīšanas 40. gadskārtā, kad tauta un baznīca Latvijā mostas no garīgas stagnācijas, nebaiļojoties no vajāšanām. Baznīcai trimdā Dievs ir parādījis lielu žēlastību. Mūsu vecāko garīdznieku saime jūtami sadilst — no trimdā izbraukušiem 145 mācītājiem aktīvi draudzēs vairs strādā tikai 20. Klāt nākuši jauni spējīgi mācītāji darbu turpināt. Rītdienas Fonda darba rezultātā pēdējā laikā darbā iesaistīti 3 jauni mācītāji arī Austrālijā. Pašreiz studē teoloģiju 10 latvieši — 5 jaunekļi un 5 jaunavas. Sekmīga laju garīgās aprūpes darbinieku sagatavošana notiek Teoloģijas kursos.

Latviešu baznīcas pastāvēšanas priekšnoteikums ir garīga vienība. Kopības saglabāšanai ir svarīga konfesionāla identitāte un mūsu baznīcas tradicijas. Baznīcai jāvadās nevis no politiskiem, bet morāliskiem apsvērumiem. Latviešu baznīca dzīvos, ja mēs paši ticēsim un nemeklēsim vainas pie citiem.

Pārvaldes priekšn. prāv. V. Vārsbergs savā ziņojumā informēja, ka baznīcas darbs ir plaši sazarojies. Netrūkst ne labu ideju tā paplašināšanai un padziļināšanai, nedz arī līdzekļu. Trūkst gan to, kas apzinās, ,,ka jūsu darbs tā Kunga lietās nav veltīgs''.

No apgabalu prāvestu A. Ozoliņa, J. Turka, R. Āboliņa (A Voitkus nebija ieradies slimības dēļ, viņu aizstāja māc. J. Cālītis). No ziņojumiem izrietēja, ka darbs visos apgabalos rit sekmīgi. Gaŗezerā b itu vēlams pilna laika mācītājs vasaras darbības posmā. Kanadas latviešu a audzes piedalās Lut. baznīcas Baltiešu speciālinterešu konferencē. Kanadas Lut. baznīcas virsgans Siobergs ciemosies Latvijā. Viņu pavadīs kāds latviešu mācītājs.
mācītājs.

Otrā dienā sinodi uzrunāja LCUSA (Lutheran Council of USA) vārdā ģenerālsekretārs Dr. J. Houck. Tā kā pēc 1988. g. 1. janv. LCUSA vairs nedarbosies, bet turpinās darboties atsevišķas komitejas, sinode nolēma turpināt LELBA piedalīšanos divās no tām — Luterāņu Imigrācijas un Bēgļu Palīdzības birojā (LIRS) un Luterāņu Palīdzības organizācijā (LWR), ar līdzšinējo dalības maksu.

Dr. Houck pateicās par LELBA līdzšinējo devumu LCUSA darbā.

Statistikas noz. vad. Dr. J. Robiņš informēja, ka kopš pag. g. Sinodes dr. loc. skaits samazinājies par 6%, bērnu skaits par 16%, bet kristības palielinājušās par 11%. Apbedīto skaits pieaudzis par 12%, iesvētīto skaits samazinājies par 23%, dievlūdzēju skaits samazinājies par 3%, bet dievgaldnieku pieaudzis par 2%.

Sinode pieņēma Dr. J. Robiņa izstrādāto tekstu un formu mācītāja aicinājuma anketēm draudzes darbā.

Pēc Apgāda vadītāja un Ceļa Biedra izsūtītāja māc. H. Jesifera ziņojuma par apgāda darbību un norādes, ka ievērojams skaits draudžu amatpersonu Ceļa Biedru vēl neabonē, Sinode, lai rosinātu draudžu darbinieku piedalīšanos kopbaznīcas darbā, nolēma katram jaunievēlētam draudzes priekšniekam piesūtīt par brīvu viena gada Ceļa Biedra abonementu. Sinode nolēma lūgt līdzšinējo Ārmisijas vad. Viju Klivi un pārējos ārmisijas darbiniekus palikt amatā līdz jauna noz. vadītāja izraudzīšanai.

Pēc dāmu komitejas noz. vad. Teklas Kristbergas norādes, ka dāmas prasa vienādas tiesības draudzes vadībā un darbā, tika konstatēts, ka šajā sinodē piedalās 28 dāmas ar balstiesībām, no tām 11 ir dāmu kom. pr-nieces, 1 draudzes priekšniece un 3 mācītājas. Nolēma, ka nākošā sinodē jānotur atsevišķas sēdes dāmu komitejas pārstāvēm, draudžu priekšniekiem un mācītājiem.

Evaņģelizācijas noz. vad. māc. Māris Ķirsons lūdza draudzes nopietni apsvērt nepieciešamību atvēlēt mācītājiem laiku, lai tie varētu piedalīties vasaras vidusskolu darbā ar ticības mācības stundām un noturot dievkalpojumus. Sinode lūdza Ņujorkas draudzi uzņemties Draudžu Dienu rīkošanu 1990. gadā Katskiļos.

Informācijas noz. vad. māc. Aina Pūliņa informēja, ka LELBA ziņas izdod 400 eks.

Pēc Liturģijas un Baznīcas Mūzikas nozares vad. māc. K. Kuškēvica nāves, šogad to vadījis māc. V. Vārsbergs. Nozarē galvenā vērība piegriezta Jaunās Dziesmu grāmatas sagatavošanai.

Gaŗas un plašas pārrunas bija par jaunajā Dziesmu grāmatā ievietojamo pārveidoto liturģisko daļu, it īpaši Ticības apliecību. Nolēma, ka Ticības apliecība nav maināma; pārējās ierosinātās maiņas novirzāmas uz Baznīcas Virsvaldi. Sinode lūdza B.V. akceptēt Dziesmu grām. emandācijas komisijas darbu un to izdot ar notīm, ja iespējams, jau 1988. gadā.

Palīdzības noz. vad. māc. A. Veinbergs informēja, ka nozares budžeta apgrozījums ir ap $20,000.- gadā un draudzes to devīgi atbalsta. Uz Latviju nosūtīts ne tikai materiāls, bet arī garīgs un morāls atbalsts, piem. teoloģijas grāmatas caur apgādu sūtot tieši uz konsistoriju.

Pēc ļoti vispusīgām debatēm sinode pieņēma rezolūciju griezties pie Luterāņu Federācijas (WF) ar lūgumu sniegt baznīcai Latvijā materiālu atbalstu satiksmes līdzekļu iegādei un baznīcu remontiem, kā Feder. to dara citās Austrumeiropas zemēs. Ieteica arī tiem, kas raksta vēstules uz Latviju, norādīt, ka mēs zinām un jūtam par notikumiem baznīcā Latvijā. Tāpat ieteica novembŗa mēneša dievkalpojumu kollekti dāvāt dzimtenes Baznīcas atbalstam. Sinode pieņēma rezolūciju pētīt iespēju attīstīt LELBA vadītus radio raidījumus uz Latviju, paredzot rēgulāras programmas latviešu valodā, vēstot evaņģēliju un stiprinot tautu un draudzes Raidījumu izdevumi līdz nākošai Sinodei sedzami ar ziedojumiem un ar draudžu regulāro maksājumu paaugstināšanu LELBA $1.- apmērā no dr. locekļa.

Sinode pieņēma arī māc. J. Cālīša proponēto rezolūciju sakarā ar pēdējiem notikumiem baznīcas dzīvē Latvijā. (Sk. pielikumu. Šī rezolūcija nosūtīta L.A. redakcijai iepriekš).

Par jaunatnes nozares darbu informēja noz. vad. māc. Lauma Zušēvica. Bez iesvētāmo un rēgulāriem kristīgo jauniešu saietiem, notikuši semināri J. Riekstiņa Studiju Centrā un šogad pirmo reizi 3x3 un 2x2 nometnēs bijusi jauna — kristīga ievirze ar tematu ,,Ģimene, ticība, tauta'', kas turpināsies arī nākotnē. Ir svarīgi, ka draudžu darbinieki norāda jaunatnei, ka tā mums ir nepieciešama draudžu darbā. Uz sinodēm ņemami līdz jaunatnes pārstāvji, lai tie iepazītos ar Baznīcas darbu. Sinode uzdeva gādāt, lat Latviešu Studiju Centra mācību programmā izveidotu reliģijas kursu.

Aizejošās noz. vad. vietā pārvalde aicināja māc. Lari Saliņu. Ģimenes apstākļu dēļ darbu neturpinās arī Skolu noz. vad. Maija Grendze, vispirms tomēr nobeidzot ticības mācības burtnīcu sagatavošanas darbu skolām. Viņas vietā pārvalde aicināja māc. A. Liepkalnu.

Debatēs prof. V. Klive ieteica draudzēm sūtīt tic. māc. skolotājus uz Teoloģijas kursiem un prof. A. Ozols ierosināja atjaunot ticības mācības skolotāju kursus.

Teoloģijas kursu vad. māc. J. Cālītis informēja, ka kursos, kuŗus atbalsta B.V.R.F. ar $800.- gadā, kursantu skaits noturējies līdzīgs katru gadu (apm. 40). Kursi nav domāti tikai mācītājiem vai teol. studentiem, bet katram aktīvam dr. darbiniekam. Sinode lūdza pārvaldi izvērtēt jauno teologu sagatavošanu, apsvērt uzlabojumus mācītāju un evaņģelistu izglītošanas plānā, teol. studentu un evaņģelistu sekmju pārraudzīšanā, māc. un evaņģelistu tālākas izglītības veicināšanā un atsevišķas teoloģiskās izglītības nozares radīšana. (māc. F. Kristberga prop.).

Baznīcas Rītdienas Fondā, ko pārzina B. V. un tās kasieris T. Berkulis, 15 gadu pastāvēšanas laikā ienākuši ziedojumos $265.000.- ASV un $35.000.- Kanadas valūtā. Jauno mācītāju studiju atbalstam izdots $16.000, Vidusskolām $41.000 un teoloģijas kursiem $44.000. Pašreiz fondā ir $77.000.

LELBA kasieris A. Trautmanis ziņoja, ka LELBA budžets pieaudzis no $60.000 1976. g. uz $159.500 1988. g. Šajos gados palīdzībai izdots $257.000. Ienākumi ir īpaši no draudžu iemaksām — 70% un ziedojumiem — 30%. Revīzijas kom. pr-dis P. Bukans ziņo, ka visās nozarēs izdarīta revīzija. Grāmatas un kases dokumenti atrasti labā kārtībā un visur bijusi laba sadarbība.

Gaŗākas pārrunas un vairākkārtīgus norādījumus izraisīja adv. Andreja Grota ziņojums pašierosinātiem LELBA satversmes grozījumiem. Pieņēma prāv. V. Vārsberga ierosinājumu nodibināt pie pārvaldes juridisku komisiju, kas izvērtēs visus ierosinājumus līdz nāk. gada oktobrim un gādās par satversmes grozījumu pieņemšanu vai noraidīšanu statūtu kārtībā pirms nākošās sinodes.

Amatpersonu vēlēšanas nākošiem trim gadiem notika sadraudzības garā. Aizklātā balsošanā par pārvaldes pr-ku, kur kandidāti ir visi aktīvi mācītāji, kas nav sasnieguši 72 g. vecumu, piedalījās 111 delegātu un ar 69 balsīm pirmā gājienā ievēlēja līdzšinējo prāv. V. Vārsbergu. Nākošais ar augstāko balsu skaitu bij prof. V. Klīve — 12.

Tāpat aizklātā balsošanā, piedaloties 107 delegātiem, LELBA pārvaldē ievēlēja kā garīgos loc. māc. J. Cālīti (86 balsis), māc. M. Ķirsonu (66), māc. L. Saliņu (64). Māc. A. Liepkalns saņēma 39 un māc. U. Cepure 38 balsis. Kā laicīgos locekļus ievēlēja Dr. J. Robiņu (91), Alf. Trautmani (87) un Dr. E. Reinbergu (85).

(Turpinājums 14 lp.)

TLB Literāri mūzikāla pēcpusdiena

LĀČPLĒŠA SIMTGADE

svētdien, 8. novembrī, pl. 16.00 Latviešu Namā.

Programmā: Arveda Celma referāts:
Simtgadīgā Lāčplēša autors Andrejs Pumpurs
Andreja Pumpura darbu skandējumi
Kokļu mūzika un dziesmas —
TLTA audzēkņu izpildījumā, Ariānas Liepiņas vad.
TLB Dāmu komitejas kafijas galds.

Leonija Ozolkalne

KUR TU ESI?

Autore mums ir ļoti labi pazīstama ar grāmatu Ugunī. Tāpat arī šoreiz ļoti raitā valodā aizved lasītāju kaŗa un pēckaŗa bēgļu gaitās, rādot vecākās un vidējās paaudzes cīņu par brīvu Latviju.

Laba dāvana visiem grāmatu cienītājiem.
Cena $19.00.

PIEPRASAIT SAVAM GRĀMATU PIEGĀDĀTĀJAM

Vīri iekaro čikagiešu sirdis

Apvienotais vīru koris Čikagā 1987.g. 10. oktobrī. Foto V. Jaunkalnietis

Amerikas un Kanadas apvienoto vīru koŗa koncerts un saviesīgs vakars ar dziesmām un deju notika 10. oktobrī Ciānas draudzes plašajā zālē. To ievadīja koncerta organizētājs Juris Valainis. Uzrunājot koncerta dalībniekus, viņš norādīja, ka šis nav parastais koŗa koncerts, bet daudzkas vairāk. Mūsŭ priekšā stāv dziedoņi gandrīz vai no visa šī kontinenta. Savā laikā Toronto Viestura korim viesojoties Kalamazū, diriģentiem Jānim Barušam un Robertam Zuikam radusies doma, ka vīriem biežāk būtu jāsanāk kopā, lai popularizētu vīru dziesmu un izdziedātos, jo parasti dziesmu svētkos tiem atļauj divas vai trīs dziesmas. Diemžēl, J. Barušs ir jau smilšu kalnā; R. Zuika, kādreiz tik populārā Zuikas vīru koŗa diriģents, šovakar ir mūsu vidū. Toreiz viņu izteiktās domas un iecere ir īstenojušās.

Vīru koŗu dziesma atkal kļuva dzīva. Tā 9. maijā Toronto pulcējās savā pirmajā kopkoncertā 7 diriģenti un 104 dziedoņi no Amerikas un Kanadas 12 dziesmu vienībām.

Starplaikā Čikagas, Kalamazū un Milvoku koŗi ir koncertējuši: pavasarī Gaŗezerā un jūnija sākumā Milvokos. Viņš sveica Toronto, Montrealas un Otavas tālos ciemiņus, tāpat Tēvijas pārstāvi no Bostonas, tuvos kaimiņus Kalamazū, Klīvlandes, Milvoku un pašu mājas koŗus, divas daiļās diriģentes un četrus staltus diriģentus. Izteica prieku par ļoti kuplo apmeklētāju saimi, tāpat sveica tautietes un tautiešus no mūsu mīļās dzimtenes. ,,Kaļu rotas līgavai, Mīļai skaistai Latvijai'', šīs Jāzepa Vītola notis, kas greznoja skatuvi, darināj is Daumonts Tomsons. Tāpat bija arī redzams lielais Latvijas karogs.

Bija prieks vērot plašo auditoriju, līdz pēdējai vietai piepildītu ar klausītājiem. Koncerta programma bija ļoti plaša ar skaistajām mūsu tautasdziesmām un latviešu komponistu darbiem. Tās visiem patika, tāpat solodziedājumi, ko sniedza jaunās paaudzes dziedoņi Andris Dindzāns — tenors un Arnis Akselis — baritons.

Patīkami bija vērot brašos diriģentus: Jāni Beloglāzovu, Ernestu Brusubārdi III, Vizmu Maksiņu, Ausekli Pērkonu, Loriju Vudu, Robertu Zuiku. Par viņu sniegumu liecināja vētrainie aplausi, kas reizēm negribēja rimties.

Koncerta beigās bija arī piedevas, dziedoņu un diriģentu sumināj umi, pasniedzot arī ziedus. Roberts Zuika Ernestam un Indrai Brusubāržiem, kas 1. augustā slēguši mūža derību, pasniedza skaistu tautisku šķīvi. J. Valainis pateicās koristiem, kas tik daudz pūļu veltījuši, dziesmas sagatavojot un mērojot tālus ceļus, lai šovakar būtu šeit. Sevišķa pateicība Ciānas un Čikagas koristu dāmām Austras Atslēgas vadībā, kas rūpējās par koristu cienāšanu. Paldies S. Priedulājai par skaisto programmu gatavošanu. Pateicība D. Tomsonam par skaisto dekorējumu, paldies Ciānas draudzei par labo sadarbību un šo telpu atvēlēšanu un visiem apmeklētājiem — dziesmu mīļotājiem, kas neredzēti kuplā skaitā (500) bija ieradušies, tā ka pietrūka ieejas karšu un krēslu.

Apvienoto vīru koŗu koncertā diriģenti Čikagā: no kr. — J. Beloglāzovs, E. Brusubārdis III, V. Maksiņa, R. Zuika, L. Vuda, A. Pērkons. Foto V. Jaunkalnietis

Koncerts tiešām pārsteidza rīkotājus un klausītājus. Tas izskanēja ar L. Vudas diriģēto ,,Rīga Dimd''. Tā skanēja vareni. Koristi un diriģenti ar savu sniegumu iepriecināja dziesmu mīļotājus un iekaŗoja čikagiešu sirdis.

Lai Dievs palīdz vīriem un diriģentiem skaisto un vērtīgo darbu turpināt vēl ilgi mums visiem par prieku un tautai par svētību.

A. Zaube

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

vienu gadu	— Kanadā	$46.00,	ASV	$46.00
6 mēnešiem	"	$24.00	"	$24.00
3 mēnešiem	"	$14.00	"	$14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents _ pagarinājums _

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

Jauka diena

20. septembrī Toronto Latviešu Tautas Augstskolas ģimnazijai bija dienas izbraukums ar nodarbībām Saulainē. Rīts bija nepatīkami miglains, kad izbraucām, bet autobusā aizmirsās rīta drēgnums, un kad pēc labas stundas Saulainē izkāpām, par sīko lietu neviens nesūdzējās. Ātri noorganizējās šķēršļu gājiena grupas.

Šķēršļu gājienam izvēlētais temats bija ,,Kultūra un jaunatne''. Dziesmām bija pazuduši vārdi — tie bija jāsameklē, tautasdeja jādemonstrē, skulptūra no atrodamā materiāla jāizgatavo un zināšanas ģeografijā un literatūras sīkumos jāpierāda: piem. cik ilgā laikā Anna Brigadere uzrakstīja Sprīdīti.

Tā kā ģimnazijā šai mācību gadā iestājās devini jauni audzēkņi, vajadzēja iepazīties — sapazīties. To izdarījām Saulšķūnī, spēlējot ,,Sunīšus'', ,,Mīlulīt, es tevi mīlu'', un ,,Mirkšķināšanās''. Spēlēs priecājās visi. Iepazināmies, kaut arī daži nosarka. 4. klase gatavoja pusdienas — no sasalušiem ,,Liepājniekiem'' — Saulaines lauku krāsnī iznāca garšīgas pusdienas ar visām piedevām.

Paēdis cilvēks esot miermīlīgs, un tāpēc pēc pusdienām pulcējāmies debatēm. Debatēs skārām formas tērpus — bija pret, maz bija par, latviešu valodas lietošanu sadzīvē, un Sila kungs mācēja samierināt un nolīdzināt visus par un pret. Un tad sākās ,,lielās'' spēles Saulaines pļavā. Saule! Saule pārlējās pār volejlaukumu — un te brīnumā redzējām skolotājus spēlējam voleju — cits cēla, cits gremdēja, bet cits krita. Āmuru spēlē piedalījās visi. Tā bija ,,iesildīšanās'' volejbola sacīkstēm klašu starpā. 4. klase sasita visus, kaut arī tiesnesis neatzina ne augstās, ne stiprās, ne tālās bumbas, ko 4. klase piedāvāja.

Pēc sīkajām cīņām sporta laukumā sākās dziesmu kaŗš un improvizēta teātŗa spēle. Labākais teātŗa uzvedums bija 3. komandai — mēbeļu veikals ar diviem krēsliem un galdu, bet ja uz dzīva galda izlīst kanna ūdens, tad jāsmejas, gribi vai negribi. Uzvarētāji saņēma balvas, bet visi launagā ,,donatus'', ābolus, konfektes, un ,,koku'' (Coke). Sāka iet uz pievakari, un bija jābrauc atpakaļ. Atceļā skanēja dziesmas. Piebraucot pie Latviešu Nama, sākās problēma ar pārpalikušo pārtiku. Bet ar labu gribu nolikvidēja arī pārpalikumus.

Skaistā diena beidzās. 4.klase savu pirmo izdarību bija novadījusi godam. Bijām liela vienota kopība — priekā un domu izmaiņā. Mēs visi par 5 cm pieaugām, un par to pateicamies skolotājiem, kuŗi mums ziedoja savu svētdienu. Paldies direktoram P.Legzdiņa kungam, Sila kungam, Krastiņa kundzei, Tikiņa kungam, Sebra kundzei, Vītola kungam, Kukses kundzei un māc. Celma kungam.

4. klases audzēkņi
Māra Tērauda un Pauls Ezers

Padomijā par daudz ordeņu un medaļu

Padomju savienības vēstniecības pirmais sekretārs Valerijs Ragošins apmeklēja valsts kanceleju Bonnā

Spekulāciju Bonnā izraisīja Padomju savienības vēstniecības pirmā sekretāra Valerija Ragošina ierašanās valsts kancelejā ordeņu piešķiršanas nodaļā. Kā ziņo laikraksti, Ragošins ordeņu piešķiršanas ierēdņus izprašņāja par viņu darbu un tā veikšanu. Maskavas vīrs Bonnā gribēja visu zināt par Rietumvācijas ordeņiem un to piešķiršanas gaitu. Kā tiek ordeņi piešķirti, kas piešķiršanu ierosina, par kādiem nopelniem un kādos gadījumos?

Tā kā ordeņu piešķiršana nav valsts noslēpums, tad ierēdņi valsirdīgās sarunās visu izstāstījuši, norādot, ka ordeņa piešķiršana ir ziņāma pateicība par veikumiem vispārības labā, kas rakstīts arī ordeņa piešķiršanas statūtos. Pirmais vēstniecības sekretārs Valerijs Ragošins neapstiprināja, bet arī nenoliedza ordeņu piešķiršanas pārkārtošanas iespējas Padomju savienībā. Viņš gan apstiprināja, ka ārlietu ministrija uzdevusi visām vēstniecībām iepazīties ar citu valstu ordeņu jēgu un to piešķiršanas gaitu.

Rietumvācijā pilsoņu apbalvošanas ordeni nodibināja 1951. gadā. Ordeni piešķir valsts prezidents pēc organizāciju, grupu vai atsevišķu personu ierosinājuma kā atzinību par veikumu vispārības labā. Kopš 1951. gada, tātad 36 gadu laikā, piešķirti dažādu pakāpju Valsts nopelnu ordeņi 150.000 personām. Avīžnieki atzīst, ka tas nav daudz.

Pavisam citādi tas ir Padomju savienībā. Tur ir daudz ordeņu dažādās pakāpēs, nopelnu medaļu, arī goda nosaukumu, valsts piešķirtie, bez medaļām un ordeņiem. Par ordeņu pārpilnību un chaosu to piešķiršanā tagad sāk rakstīt arī Krievijas un tā saucamo republiku laikraksti. Protams, arī Rīgas. Jaunā jaunatnes žurnāla

Avots 8. (augusta) numurā raksta Valerijs Agranovskis. Šķiet, viņš ir Latvijas pilsonis, jo raksts ir oriģināls, nav tulkots. Vairāk nekā lapu garā rakstā Viedoklis viņš apraksta bezjēdzību ordeņu, medaļu un goda nosaukumu piešķiršanā.

„Ar ko tik pie mums neapbalvo! viņš izsaucas. „Ordeņi medaļas, goda raksti un goda nosaukumi, diplomi, vērtīgas balvas un karogi... Iespaidīga saimniecība, kārtību tajā grūti uzturēt, vēl jo vairāk tāpēc, ka šīs kārtības nekad nav bijis. Piemēra pēc mēģināsim rast skaidrību goda nosaukumos. Sāksim ar „tautas" un „nopelniem bagātajiem". Chaoss un sajukums.

Sākumā tautas mākslinieka nosaukumus piešķīra aktieriem. Pēcāk nāca klāt architekti, ārsti, skolotāji, dažās republikās arī rakstnieki. Tā nu jājautā, kāpēc tikai dažās, un kāpēc ne drāmaturgi, tulkotāji, kritiķi, aprakstu autori?

Dažos gadījumos goda nosaukumus aizgūst no radniecīgām profesijām: piemirstie skulptori kļuvuši par tautas māksliniekiem; diriģenti, komponisti, režisori un kinooperātori — par tautas skatuves māksliniekiem.

Pievērsīsimies juceklim „nopelniem bagātajos": šo nosaukumu piešķir gan meliorātoriem, gan kultūras darbiniekiem gan zootechniķiem. „Bet kāpēc sarakstā trūkst šoferi, pavāri, virpotāji, štancētāji, arī lējēji, ķīmiķi, galdnieki?" jautā Agranovskis. „Sajukums gan vertikāli, gan horizontāli: „nopelniem bagātos" piešķirot trūkst konsekvences, tos neatradīsit arī ķēdītē „nopelniem bagātais - tautas". Kam un par ko piešķir „nopelniem bagātais kultūras darbinieks", vispār nav skaidrs, arī tie ir it kā atstatus. Lai kā mēs pūlētos atrast pietiekami daudz argumentu, lai saceltos pret goda nosaukumu pārprodukciju un sajukumu, tas mums neizdosies. „Ja reiz zvaigznes tiek iedegtas, tad kādam tās vajadzīgas. Tomēr, lai atļauts vaicāt — kam gan?" jautā Agranovskis.

Tālākajās rindkopās viņš skaļ ordeņus un raksta: „Septiņpadsmitais gads mūsu sabiedrību atbrīvoja no cara laiku godināšanas un apbalvojumiem un pakāpeniski sāka iedibināt savus. Kā pirmo 1924. gadā apstiprināja Sarkanā karoga ordeni, tam sekoja Ļeņina ordenis un „Goda zīme". Tagad to tik daudz, ka ne saskaitīt. Saskaitīt, protams, var, tikai ordeņi jau nav sudraba rubļi krājkasītē, lai to laiku pa laikam pārskaitītu. Vislielāko ārtavu ordeņu skaita palielināšanā deva karš, bet arī pēc kara ordeņu raža bija iespaidīga: Oktobra revolūcijas, Tautu draudzības, trīs pakāpju, Darba slavas (Vai ar Darba sarkanā karoga ordeni un medaļām „Par darba varonību" un „Par izcilu darbu" nepietika?), nemaz nerunājot par veselu gūzmu citu apbalvojumu, tai skaitā „Par slīcēju glābšanu".

Sakait, ko gribat, bet ar ordeņu skaitu esam pārcentušies. Dažkārt skaties uz ordeņotu krūti un prāto: lai novērtētu cilvēka nopelnus, jāskaita „pa pieci" — pieci ordeņi, desmit, piecpadsmit, divdesmit. Ar ordeņu lentītēm vispār netiek nekādā skaidrībā, te jāskaita nevis lentītes, bet gan kvadrātcentimetri. Diemžēl, esam nostājušies uz ceļa, kas ved uz apbalvojumu devalvāciju. „Būtu laiks padomāt par reformu: viens pret desmit," ieteic Agranovskis un tālāk raksta: „Jau izveidojusies ironiski nicīga attieksme gan pret ordeņiem, gan pret kavalieriem, pat veikalos rindās stāvētāji spriež („piespraudis tos dzelzīšus..."), un arī paši mēdz pajokot, dodot dažiem ordeņiem bēdīgi jautras iesaukas. Bet kā tautā runā par „nopelniem bagātajiem kultūras darbiniekiem" — ne pārstāstīt"...

Pēc šī ironiskā stāstījuma Agranovskis izsaucās: „Dievs žēlīgais, ko tik pie mums neapbalvo! Kuģus, kaŗaspēka apakšvienības, rūpnīcas, apdzīvotas vietas, orķestrus, apgabalus un republikas, kino studijas, protams, arī cilvēkus avansa veidā un arī ar nosebošanos, dzīviem esot un pēc nāves: par varoņdarbiem, izslaukumiem, noziedznieku aizturēšanu, slēpošanas pārgājieniem, par izdienu, par lidojumiem kosmā, sporta sasniegumiem, par plānu izpildi, veiksmīgi izdarītu operāciju, vienkārši par labu darbu..."

„Arī šeit nav nedz loģikas, nedz striktu kritēriju, jo ko iegūst ar ordeni apbalvotas pilsētas iedzīvotāji? Apgādi atbilstoši augstākajai katēgorijai? Dzīvokļu sanitārās normas palielināšanu? Par laureātu kļuvuša rakstnieka romāns tiek nekavējoties izdots masu tirāžā. Bet ko iegūst ar ordeni apbalvotas pilsētas iedzīvotāji?" jautā Agranovskis.

Lai prēmiju piešķiršanas komitejas kļūtu principiālas un neatkarīgas, tām jāievēro atklātība. Autors vārdu „atklātība" atkārto trīs reizes. Agranovskis uzsver, ka apbalvojumus saņem nevis absolūti, bet relātīvi labākie. Tie reizēm iespējamais kopīgais prieks pārvēršas par kopīgu neapmierinātību. Vai tā cēloņi meklējami cilvēka iedabā, ja sociālajā taisnīgumā tik daudz robu?

Dažkārt dzird runājam: tas, lūk, ne par ko saņēmis ordeni un nemaz nekaunās! Pati dzīve viņu pieradinājusi pie tā, ka uzvarētājus pie mums ne tikai netiesā, viņus apskauž. Un beidzot Agranovskis atzīst, ka pārkārtošanās nepieciešama arī attieksmē pret godināšanu un apbalvojumiem.

Iespējams, ka līdzīgi avīžu raksti pret ordeņu plūdiem un milzīgajām godināšanām ietekmējusi arī Gorbačovu, tādēļ viņš uzdevis vēstniecībām rietumu demokratiskajās valstīs izpētīt ordeņu piešķiršanas gājienus. **Pēteris Bauzis**

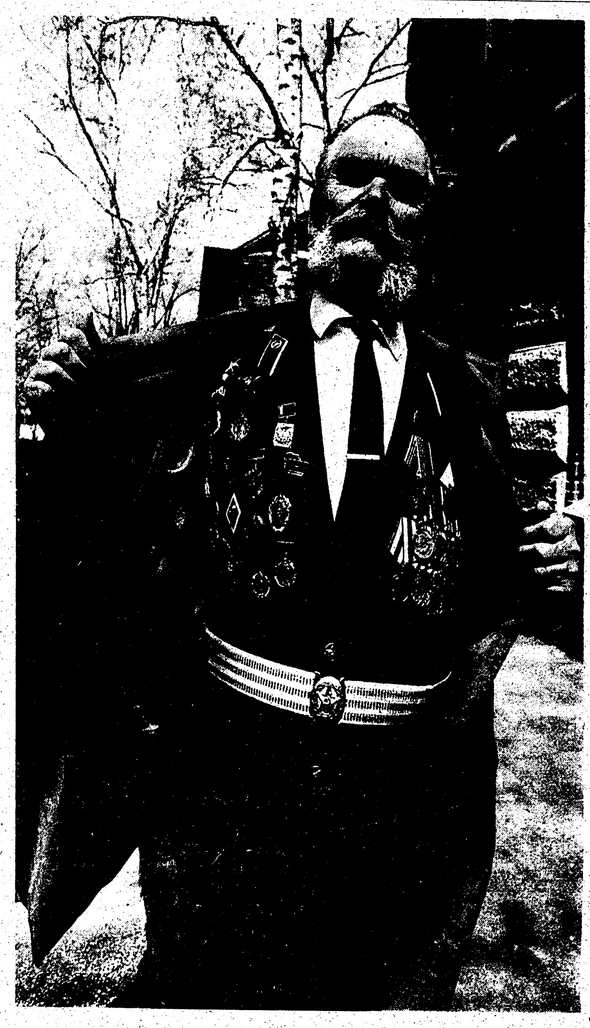

Svētdien, 8. novembrī, pl. 14.00

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZE

rīko

gada svētkus

TEMPLE BAPTIST CHURCH TELPAS,

14 DEWHURST BLVD., TORONTO (1 BLOKU Z/V VAKARIEM NO DONLANDS APAKŠZEMES STACIJAS)

Svētkos piedalās:

ALBA priekšsēdis māc. Uldis Ukstiņš

Gunta Plostniece (soprāns), Valdis Usis (bass)

Daiņa Plostniece (vijole), Debija Usis (flauta)

9., 10. un 11. novembrī pl. 19.00 īpašas sapulces, kuŗās runās māc. Uldis Ukstiņš.

VIENA MŪŽA NEPIETIEK

AINAS ZEMDEGAS

PIEKTAIS DZEJOĻU KRĀJUMS

Latviešu grāmatnīcās — Kan. $15.00, ASV $12.00

Pasūtinot tieši no apgādā, pieskaitīt $2.00 pasta izdevumiem.
Čeks vai naudas pārvedums adresējams apgādam:

EGREMONT PRESS, 616 — 25 CHARLTON EAST
HAMILTON, ONT., CANADA L8N 1Y2

Cilvēkiem ir nolemts vienreiz mirt, bet pēc tam tiesa. (Ēbr. 9:27).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Atzinība Toronto DV saimei

DV Toronto nodaļas 37. gada svētkos apbalvotie nodaļas biedri. **Foto V. Cinis**

DV TORONTO NODAĻAS 37. GADASVĒTKI

DV Toronto nodaļas 37. gadasvētkus 17. oktobrī Latviešu namā ievadīja nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots. Svētku runu — Mūsu reālitātes — teica Aleksandrs Sprūdžs no Otavas, vispirms pakavējoties pie DV organizācijas galvenajiem mērķiem un uzdevumiem. Pievēršoties mūsu jaunajai paaudzei, runātājs norādīja, ka jācenšas to saprast. Mums jāsaprot jaunatnes centieni, ja tie nerunā pretim mūsu galvenajiem mērķiem un tiem nekaitē.

Gadasvētkos piedalījās ap 140 dalībnieku, kas ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsauktos nodaļas biedrus. Tie bija: Arnolds Stūris, miris 80 gadu vecumā, Aloizs Vjakse 78, Kārlis Bļodāns 76, Aleksandrs Ancāns 72, Alma Arenta 81, Otto Paņēvics 65, Monika Jonāne 62, Jānis Pētersons 74.

Biedrzinis J. Treimanis pieteica 16 jaunus biedrus, no kuriem klāt bija 7, kam nodaļas priekšnieks Z. Akots ar vanadžu kopas vadītāju Astridi Jakobsoni piesprauda DV krūšu nozīmes, un žetonus 8 klātesošiem mūža biedriem; pavisam uzņemti 25.

DV Kanadas valdes priekšsēža G. Brikmaņa sveicienus nodaļai nodeva A. Šterns. Viņš, asistējot DV Druvas nodaļas vanadžu kopas vadītājai Marijai Kalniņai, pasniedza DV nozīmi zeltā DV Toronto nodaļas vanadžu vadītājai Astridai Jakobsonei. Zelta nozīme bija piešķirta arī DV Teātŗa Kanadā vadītājam Valdim Mārtinsonam, bet viņš pašlaik atradās teātŗa turnejā ASV. Ar DV Centrālās valdes Atzinības rakstu apbalvots DV vīru koŗa dziedonis Jānis Aveniņš. DV Kanadas valdes Atzinības rakstus saņēma Jāzeps Grodnis, Arnolds Korms, Vija Markēvica, Laimons Ozols, Rūdolfs Pētersons, Krišjānis Puriņš, kalpakietis Kārlis Tannis un Juris Tērauds. Sudraba sporta medaļas saņēma nodaļas šacha kluba vadītājs Voldemārs Brasliņš un novusa kluba spēlētājs Pauls Kalniņš. DV svinīgo solījumu teica Ainars Māliņš.

Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis Dr. Guntis Siliņš par federācijas centienu sekmēšanu ar rozēm pateicās DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdim Z. Akotam (igauņu rozes), nodaļas kasierei Ainai Selgai (lietuviešu) un ārējās informācijas daļas vadītājam Verneram Cinim (latviešu rozes), sveicot arī ar 60 mūža gadiem. No DV Otavas nodaļas sveica Aleksandrs Sprūdžs, Brampton — Oskars Roze, Kesvikas Jānis Melders un DV Druvas nodaļas — Aleksis Kalniņš. No Latviešu katoļu apvienības Kanadā sveica apvienības priekšnieks Bruno Logins. Ar rakstu bija sveikuši LNAK padomes priekšsēdis Imants Alksnis, Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa, DV Hamiltonas un Londonas nodaļas, un Norandas DV kopa. Vakara programmas vadītājs Alberts Vītols pieteica nodaļas biedra Imanta Kausa pieteikto ziedojumu.

Koncertprogrammā mecosoprāns Ženija Vītola nodziedāja 12 dziesmas, klavieŗpavadījumus spēlējot pianistei Sandrai Mogensenai. Klausītājiem priekšnesums patika un tie lūdza piedevas. Saviesīgajā vakarā par skaņu lenšu mūziku gādāja Imants Ķipis. Galdi bija rotāti rudens ziediem un svecēm, baudot vanadžu bagātīgo cienastu.

V.S.

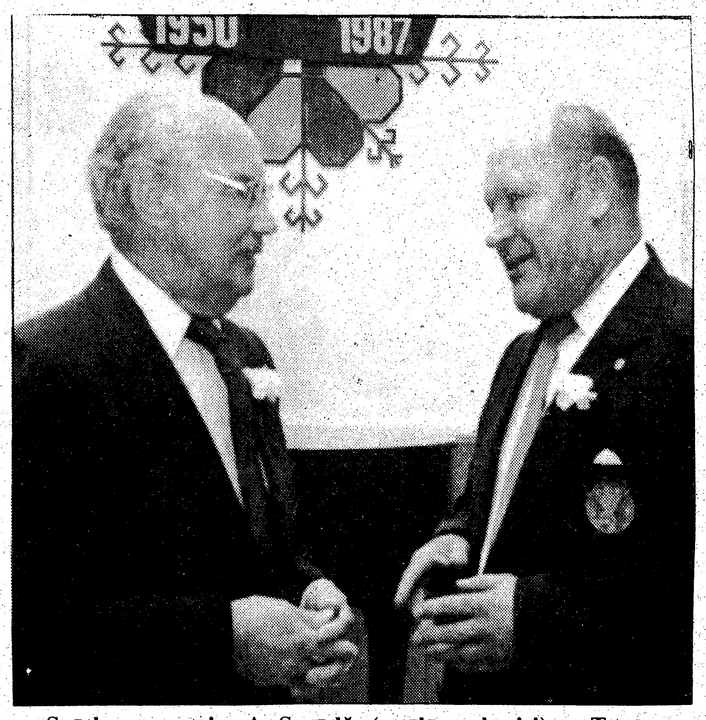

Svētku runu teica A. Sprūdžs (attēlā pa kreisi) un Toronto nod. priekšn. Z. Akots. **Foto V. Cinis**

Zelta nozīme Astrīdai. Toronto DV nodaļas 37. gada svētkos nodaļas vanadžu priekšniece Astrīda Jākobsone saņēma augstāko apbalvojumu — nozīmi zeltā. To viņai pasniedza DVKV priekšsēža vietnieks A. Šterns. Nozīmi Astrīdas tērpam piesprauž Druvas nod. vanadžu priekšniece Marija Kalniņa. **Foto V. Cinis**

Kremlis turpina dezinformāciju

ASV ārlietu ministrija izsūtījusi pārskatu par Padomju savienības dezinformācijas politiku pagājušajā gadā — PSRS vēl vienmēr izplata melīgu informāciju par ASV kā Padomju savienībā, tā arī citās, īpaši jaunattīstības valstīs.

ASV ārlietu ministrijas darbiniece Ketlīna Beilija, komentējot šo pārskatu, norādīja, ka dezinformācija parasti parādoties kādā trešās pasaules avīzē, kuŗu financiāli atbalsta Padomju savienība. Šai dezinformācijai sāk ticēt tikai tad, kad to pārņem arī citi masu informācijas līdzekļi.

Paŗ vienu no spilgtākiem piemēriem minēja padomju dezinformāciju par aizgūto imūnitātes deficīta sindromu — AIDS — kas it kā esot attīstīts ASV kā bakterioloģiskais ierocis. **Str.**

Igauņu patriots demonstrēja Kremļa laukumā

Trešdien Maskavas centrā — Sarkanajā laukumā — notika kāda vienas personas protesta demonstrācija ar aicinājumu publicēt 1939. gada 23. augustā Pad. savienībā parakstīto Molotova-Ribentropa pakta slepeno papildprotokolu, pēc kuŗa PSRS okupēja un anektēja 1940. gadā Igauniju, Latviju un Lietuvu.

Kā ziņoja aģentūras Agence France Presse Maskavas korespondents, 39 g. v. igaunis Juri Miks tika aizturēts jau pēc nedaudz minutēm. Juri Miku aizturējis kāds civīlā tērpies Valsts Drošības komitejas darbinieks, bet miliči, kas tobrīd atradušies tuvumā, savukārt mēģinājuši izklīdināt klātesošos skatītājus.

Kā atzīmē Agence France Presse, tā ir pirmā neatļautā demonstrācija Sarkanajā laukumā kopš masveidīgajiem Krimas tatāru protesta sarīkojumiem, kuŗu iespaidā Maskavas centrs tika izsludināts par demonstrācijām slēgtu zonu.

Juri Miks ir no Pērnavas. 23. augustā viņš piedalījās Tallinā sarīkotajā protesta manifestācijā sakarā ar Molotova-Ribentropa pakta gadadienu. Kā atzīmē novērotāji, Tallinā uz demonstrāciju bija ieradušies aptuveni 2500 līdz 3000 cilvēku. Vienā laikā protesta demonstrācijas notika arī Rīgā un Viļņā.

31. augustā J. Miks griezies ar atklātu vēstuli pie PSKP centrālās komitejas ģenerālsekretāra Michaila Gorbačova, uzsveŗot, ka tas turpināšot bada streiku līdz viņa prasību pieņemšanai. **Str.**

400 sirdsapziņas cietumnieku

Franču preses aģentūra Agence France Presse ziņo, ka pazīstamais cilvēka tiesību cīnītājs Andrejs Sacharovs nodevis sarakstu ar 18 padomju politiskajiem ieslodzītajiem Francijas sociālistiskās partijas pirmajam sekretāram Lionelam Žospēnam. Sarakstā iekļauto politisko ieslodzīto veselības stāvoklis esot ļoti slikts, tāpēc Sacharovs aicina pēc iespējas ātri atbrīvot šos cilvēkus no ieslodzījuma.

Sarakstā minēts arī igauņu cilvēka tiesību cīnītājs Marts Nikluss, kas izciešs 10 gadu ieslodzījumu Permas sevišķā režīma nometnē Nr. 36-1.

Saskaņā ar Agence France Presse ziņojumu, Andrejs Sacharovs norāda, ka Padomju savienībā vēl aizvien ieslodzījumā atrodas vismaz 400 sirdsapziņas cietumnieku, bet atbrīvošanas process ritot ļoti gausi. **Str.**

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● Latvijas valsts dibināšanas 69 gadu atceres svinīgajā aktā 15. novembrī Toronto universitātes aulā pl. 17:00 svētku runu teiks Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis Dr. Guntis Siliņš. Svētbrīdi vadīs mācītājs J. Šmits. Koncertā dziedās Toronto Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā. Stana Butkēvica deklamācijas. Ruta Āze — ērģeles.

● Toronto latviešu biedrības Sestdienas skolas svinīgais valstsvētku akts sestdien, 21. novembrī, pl. 11:00 Latviešu namā ar svētbrīdi un skolas pārzines E. Pētersones uzrunu. Svētku runu teiks Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas direktors P. Legzdiņš. Pēc tam skolēnu priekšnesumi un cienasts.

● Toronto latviešu koncertapvienība savu 29. sezonu ievadīja 20. oktobrī ar operdziedātājas Melitas Mičules (mecosoprāns) no Vācijas koncertu ar Irisu Purēnu pie klavierēm, pulcinot pilnu zāli klausītāju. Programmā bija uzņemts R. Šumaņa dziesmu cikls, latviešu komponistu Lucijas Garutas, Jēkaba Graubiņa, Jāņa Mediņa un Alfreda Kalniņa skaņdarbi, kā arī piecas operu ārijas. Par koncerta labo sniegumu liecināja klausītāju atsaucība, dziesmu atkārtojumi un piedevas. Nākošais koncertapvienības sarīkojums 1. decembrī, pl. 20:00 turpat Jane Malett teātrī, St. Lawrence mākslas centrā. Viesosies čelliste Biruta Linda Aļļe, arī no Rietumvācijas. Pie klavierēm Olle Sjobergs.

● Latviešu aprūpes mājas Kristus Dārzs 18. oktobrī rīkotās labvēļu vakariņas bija pulcinājušas 55 labvēļus, dodot mītnes atbalstam labus ienākumus. Vakariņu izkārtošanas atbildīgā vadītāja bija Renate Komarovska, bet vakara programmu vadīja Inta Purva. Sarīkojumu kuplināja jaunieši Konrads un Astra Ozoli, nodziedot solo un duetā deviņas dziesmas latviešu, angļu un vācu valodā, Jāzepa Vītola, Šuberta u.c. skaņdarbus. Trīs tautasdziesmas bija Arianas Liepiņas aranžējumā. Pianiste Irisa Purene atskaņoja uz klavierēm J. Vītola valsi Kaprise un Fantaziju. Vakariņu aukstajam galdam produktus bija ziedojusi brīvprātīgo dāmu grupa, bet pīrāgus Broadview Delicatessen īpašnieki A. un J. Miķelsoni.

● Gaujas (14.) gaidu vienības gadskārtējais Mārtiņu sarīkojums 1. novembrī, pl. 16:30 Sv. Andreja baznīcas telpās. Programmā uzvedums Rudens balle mežā. Pēc tam dažādas nodarbības bērniem un Mārtiņazaids, piparkūku sirdis. Ieeja brīva.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības ceturtdienas sanāksmē 22. oktobrī Latviešu namā apm. 160 dalībnieku noklausījās veterinārārsta Dr. A. Vanaga referātu par dzīvniekiem, papildinot ar filmas izrādi par baltajiem lipizānu zirgiem Austrijā, parādot arī divus paša sunīšus un kaķīti. 5. novembrī fizioterapiste Ruta Kaļiņa referēs par Dzīvi bez mugursāpēm video filmā un pārrunās. 29. novembrī apvienības drāmas kopas īsluga Nekad nav par vēlu Birutas Komarovskas vadībā. Tēlotājos Valentīna Šimiņa, Elga Volmere, Kārlis Štelmanis un Biruta Komarovska; suflētāja Milda Matīsa.

● Laikrakstā Toronto Star kāds apraksts bija veltīts latviešu modelētājas un modes skates vadītājas Sandras Turķes karjerai, ievietojot arī viņas foto. Tur teikts, ka viņa dzimusi Anglijā, modelējusi lielākajos modes namos Eiropā un Kalifornijā un Toronto vadījusi modes skates.

● Latviešu skautu un gaidu vienības vecāku padomes rīkotais azaids Latviešu Centrā bija pulcinājis pāri par 200 labvēļu. Par cienastu bija rūpējušās saimnieces Izolde Freimane un Zinta Enzeliņa ar palīdzēm. Viesus apkalpoja gaidu vadītājas un organizācijas dalībnieces.

● Latviešu Centra bibliotēka tagad atvērta četras reizes nedēļā: svētdienās un trešdienās no pl. 12 līdz 16, bet otrdienās un piektdienās no pl. 18—21. Lasītavā var saņemt periodiskos izdevumus un retos sējumus lasīšanai turpat uz vietas.

● Toronto latviešu biedrības dravnieku kopas rudens sezonas trešā sanāksme 11. novembrī, pl. 18:30 Latviešu namā par praktiskajiem rudens darbiem dravās.

● Toronto un apkārtnes latviešu māsu kopas sanāksme 3. novembrī, pl. 19:00 Latviešu Centrā ar referātu.

● Mācītājs A. Celms Sv. Barnaba baznīcā salaulājis Kārli Alksni un Suzanu Konacheri (Connacher).

● East General slimnīcā 24. septembrī miris Jānis Strautiņš, dzimis 1918. gadā. Uz Jorkas latviešu kapiem viņu 29. septembrī izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikim piederīgo Kanadā nebija.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienu Centrā 21. oktobrī ievadīja māc. J. Cālītis kopējām dziesmām, klavierpavadījumus spēlējot Austrai Plampei. Mācītājs F. Kristbergs savā referātā Trimda — sūtība, svētība vai sods — pamatojās uz parallēlēm Bībelē, kur jūdi bija trimdā Babilonā un Ēģiptē. Arī latviešu tauta tagad atrodas trimdā un to apdraud asimilācija svešumā un pašu dzimtenē nebrīvībā. Šādi apstākļi atsaucas uz mūsu garīgajiem un kultūras mantojumiem. Referents apskatīja arī trimdas pozitīvos aspektus, ka mums, trimdā dzīvojošiem, dotas daudzas iespējas izglītības laukā un materiāli esam labi situēti, kādēļ ir iespējams palīdzēt saviem brāļiem un māsām dzimtenē. Mācītājs A. Celms nobeigumā teica lūgšanu. Referātu noklausījās ap 80 dalībnieku, piedaloties arī pārrunās. Centra sarīkojumu daļas vadītāja A. Leksere pateicās par mūsu garīgās dzīves atbalstīšanu. Jau septiņus gadus šo pārrunu pēcpusdienu kafijas galda atbildīgā vadītāja bijusi Paulīne Vāgnere, kuŗai veselības apstākļu dēļ no šiem pienākumiem atteicoties, viņas darbu pārņems E. Gulbe. Nākošā pārdomu pēcpusdienā 11. novembrī pl. 13:00 Zaiga Priede-Kalniņa no Čikagas referēs par dzīves jēgu mūža novakarē.

● Latviešu Centra dāmu komitejas un Latviešu daiļamatnieku savienības kopīgi rīkotais gadskārtējais Mārtiņu tirdziņš šogad notiks 7. un 8. novembrī Centrā, sestdien no pl. 10:00—17:00 un svētdien no pl. 11—16:00. Abās dienās dāmu komitejas rīkotā mantu loterija. Šogad pirmo reizi tirdziņā šaržists Eduards Keišs zīmēs apmeklētāju šaržus, honorāru, 5 dolarus par katru zīmējumu, atstājot Centram kā ziedojumu.

● Toronto latviešu biedrības dāmu komitejas rīkotā ,,Raibā pēcpusdiena'' 18. oktobrī Latviešu namā pie kafijas un cepumiem bija pulcinājusi ap simt apmeklētāju. Bija ieradušies arī divi pārjūŗas ciemiņi — Žanis Indriksons no Rietumvācijas un Emma Pleinica no Brazīlijas, kas viesojās pie radiem Toronto, bet Indriksonam bija Toronto referāts par Vācijas maksātām pensijām, kādas šeit jau saņem vairāki mūsu kaŗa invalidi leģionāri un agrāk Vācijā strādājošie. Sarīkojuma norisi vadīja latviešu ģimnazijas absolvente Ruta Rozentāle, ievadvārdus sakot dāmu komitejas priekšniecei Gaidai Velmei, aicinot atbalstīt mūsu jauno paaudzi, kas cīnas par Latvijas tiesībām un mūsu tautas nacionālo eksistenci. LPB Kanadas preses kopas biedrs Edurds Tiltiņš, kas jau pazīstams ar piedalīšanos latviešu sarīkojumu priekšnesumos ar humoristiskiem sacerējumiem, šoreiz nāca ar jautru stāstījumu par savām gana gaitām Latvijā. Jānis Galejs rādīja slīdītes no sava Latvijas apmeklējuma, veicot ceļu līdz Helsinkiem lidmašīnā, tālāk līdz Tallinai kuģīti un tad autobusā uz Rīgu, caur logu fotografējot Vidzemes ainavas un Rīgu, gan no viesnīcas loga, gan pastaigā. Alberts Vītols vadīja dziesmas, kas skanēja starpbrīžos un arī vēlāk, vadot omulīgo vakaru. Loterijas izlozē bija daudz vērtīgu laimestu.

● Latviešu biedrība 8. novembrī, pl. 16:00 Latviešu namā rīko literāri mūzikālu pēcpusdienu — Lāčplēša simtgade ar mācītāja A. Celma referātu par Andreju Pumpuru. Lāčplēša autora darba skandējumi, kokļu mūzika un dziesmas Arianas Liepiņas vadībā. Toronto latviešu biedrības dāmu komitejas kafijas galds.

● Toronto latviešu biedrības Drāmas kopa Dzintara Pūpēža režijā iestudējusi Anšlava Eglīša komēdiju Omartija kundze. Pirmizrāde 15. novembrī Hamiltonā, 17. un 18. janvārī izrādes Toronto.

● TLTA Latvisko zināšanu seminārā 8. novembrī, pl. 14:00 Latviešu namā par jaunajiem virzieniem Maskavas politikā runās prof. Vilnis Šveics. Semināru vadīs Mārtiņš Vāgners. Pēc referāta pārrunas un jautājumi, arī par to, kas mums jāzin braucot uz okupēto Latviju.

Kanadas Latviešu Centra Toronto jaunā valde 1987/88. gadam. Sēž no kreisās: Ž. Grundmanis, A. Bārs, A. Leksere, E. Gulbis, A. Vanags; stāv — E. Fogels, sekretārs J. Tauriņš, E. Kalviņš, valdes priekšsēdis V. Vāgners, E. Pētersons, vicepriekšsēdis V. Upeslācis, R. Grigors un V. Liepiņš. Iztrūkst A. Zaķis. Foto V. Plampe

Jasmine Ilga Daksis pēc Master of Science grada iegūšanas Toronto universitātē saņēma National Cancer Institute of Canada stipendiju studiju turpināšanai.— Viņa publicējusi vairākus zinātniskus darbus — septembrī sekmīgi aizstāvējusi savu disertāciju Toronto universitātē un ieguvusi doktora gradu (Ph.D.) molecular genetics nozarē.

Jasmine, saņemot īpašu atzinību (Fellowship) no European Molecular Biology Organization, turpinās ,,postdoctoral'' pētniecību Medical Research Council Institute of Virology Anglijā.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Vieniniece meklē Londonā, Ontario dzīvokli vai dzīvokļa daļu
Lūdzu zvanīt: 451-2854.

Arnis Akmentiņš

Citronziedu zemes gūstekņi

(6. turpinājums)

Blakus soļoja divi ungāri, kas bija notiesāti par kaušanos ar vāciešiem, un kāds lietuvietis, kas nometnes virtuvē bija mēģinājis „noorganizēt" klaipu baltmaizes.

Sākumā mēs visi soļojām ar spītīgu smaidu vaigā, un korī jautri svilpodami dažādas kara laika maršu dziesmas un šlāgeru melodijas. Tas nebija noliegts. Bet pamazām mūsu labā oma saplaka. Mugursomas siksnas nežēlīgi grauzās plecos. Brīžiem mēs uzmetām kūkumus kā kamieļi un, zemu uz priekšu noliekušies, mēģinājām atpūtināt sāpošos kaulus. Atbalstoties ar delnām pret viegli saliektiem ceļgaliem, bija iespējams mazliet izlīdzināt smagumu uz muguras, bet tas palīdzēja tikai īsu mirkli. Sviedri lija aumaļām. Sirds darbība paātrinājās. Četras stundas šķita kā simts gadu ilga mūžība.

Bet visi mēs izturējām šo elles mocību.

Nākamajā dienā noliktavas strādnieki, vācieši, kuŗu pienākums bija glabāt ar ķieģeļiem pildītās mugursomas un raudzīties, lai nastas svars būtu soda reglamentā paredzētais, par mums mazliet apžēlojās un zem biezā vilnas auduma svārka ikvienam paslepus pabāza cieta kartona strēmeles, kas sedza plecus un muguru.

Starp nometnes policistiem visnešķīstākais savu biedru izspiegotājs un nodevējs bija kāds Hamburgas vācietis, kuŗš gūstā Afrikā un Ziemeļamerikā jau bija pavadījis četrus gadus un ar savu pakalpību amerikāņiem cerēja izpelnīties priekšrocību ātrāk atgriezties savā dzimtajā ciemā. Izkļuvuši brīvībā, mēs zvērējām šo nelieti uzmeklēt un piekaut.

*

Drīz Aversas-Bari gūstekņu nometnē ļoti aktīvi sāka darboties sarkanās armijas militārās misijas repatriācijas komisija, kas meklēja Padomijas pilsoņus, kuŗiem — pēc Jaltas nolīgumā paredzētiem noteikumiem — vajadzēja atgriezties „plašajā dzimtenē".

Latvieši, lietuvieši un igauņi tika uzaicināti pieteikties brīvprātīgi. Sākumā neviens no mums neuzdrošinājās šo liktenīgo soli spert. Visiem vēl atmiņā bija Baigajā gadā piedzīvotā terrora briesmas. Bet klīda visādas baumas, nesdamas satraukumu: ka tie, kas brīvprātīgi paliks amerikāņu gūstā, tiks atdoti frančiem par spaidu darbu strādniekiem un nosūtīti uz Marokas un Alžīras kaļķakmens lauztuvēm...

Arī meksikāņi, brazilieši, argentīnieši, šveicieši un dāņi meklēja savus pavalstniekus, lai tiem palīdzētu izkļūt brīvībā. Bet par baltiešiem neviens neinteresējās. Mūs māca neziņa par to, kāds liktenis piemeklējis mūsu piederīgos Latvijā un arī tos tautiešus, kuŗi devušies bēgļu gaitās uz Vāciju. Drūmās nojautas vēl vairāk pastiprināja traģiskās vēstis no Maskavas, ka tur uz desmit gadiem cietumā ieslodzīts poļu ģenerālis Okuļickis, kuŗu Staļina tiesneši apsūdzējuši par sadarbošanos ar Londonas poļu trimdas valdību, par ieroču slēpšanu un pretestības organizēšanu krievu okupācijas armijas aizmugurē. Jauno Varšavas valdību, kuŗā par ministriem tika iecelti Maskavai paklausīgi politiķi, drīz atzina arī angļi un amerikāņi. Mēs nespējām saprast, kādēļ rietumu sabiedrotie tik netaisni izrīkojās ar poļiem, kuŗi bija lējuši savas asinis, lai palīdzētu gūt uzvaru Itālijas frontē un citos kara laukos.

Kāds liktenis gaidīja mūs?

Pirmie, kas aizgāja aprunāties ar čekas majoru, lai iegūtu informāciju un dzirdētu, ko tāds krievs saka, bija divi rīdzinieki. Aizgāja un pazuda. Viņi par izvairīšanos no mobilizācijas Leģionā bija pavadījuši vairāk nekā pusgadu Salaspils koncentrācijas nometnē, no turienes iesaukti ārrindniekos un atsūtīti uz Itāliju.

Visvisādi minstinājāmies un nevarējām saprast, kas ar šiem jaunekļiem noticis. Pēc nedēļas, visiem par lielu pārsteigumu, abi pazudušie atnāca ciemos, ietērpti jaunās tumši zaļās olīvu krāsas amerikāņu armijas formās.

— Muļķības un vājprāts! — viņi smējās. — Kādēļ smakt šajā smilšu bedrē? Te karsts kā rijas speltē! Tādiem, kas nekādus kaŗa noziegumus nav pastrādājuši, no čekistiem nevajag baidīties. Krievi arī ir labi cilvēki. Savējiem labprāt grib palīdzēt! Visus, visus, kas vēlas atgriezties, kā lielus kungus aizvedīs ar lidmašīnu uz Odesu un no turienes tālāk uz Rīgu...

Viesiem netrūka cigarešu un citu labumu, ar ko draugus pacienāt.

— Re! — viņi lielīgi stāstīja. — Mums katram iedeva sešpadsmit paciņas labākās angļu jūrnieku pīpju tabakas.

Smēķētājiem tas šķita liels dārgums.

Visas pēdējās dienas mājup braucēji bija pavadījuši ļoti patīkami, dzīvodami amerikāņu armijas mītnēs, kur nav trūcis nekādu ērtību, un uzturu saņēmuši no īpašas virtuves. — Vakaros ar autobusu uz Neapoli! Tur pāri pusnaktij armijas klubos un kantīnēs neaizmirstamu baudu sniedz visādu izpriecu pilna nakts dzīve.

Pēc pirmā mēģinājuma mājup braucēju skaits vairojās. Daudzus biedēja rūpes un neziņa par nākotni. Kāda vērtība brīvībai tādā zemē kā Itālija, kur valda liels posts un bezdarbs? Cik ilgi amerikāņi gribēs baŗot milzīgās gūstekņu masas? Un pēc tam... Kur atradīs darbu un pajumti, ko iesāks tādi, kas neprot nevienu svešvalodu? Pieciem miljoniem italiešu tagad pašiem jāmeklē darbs ārzemēs. Ziemeļitalijā jau sākušās komūnistu demonstrācijas... Modenā nošauti trīsdesmitpieci un smagi ievainoti astoņpadsmit fašisti... Desmit sarkanie partizāni, tērpušies amerikāņu formās, iebrukuši cietumā... Sapulcinājuši visus tur ieslodzītos fašistus vienā telpā un apšāvuši ar mašīnpistolēm...

Drīz arī smilšu bedrē ieslodzītos lietuviešus pārņēma iebiedēta pūļa psichoze. Daudzi no tiem pašiem vīriem, kas vēl nesen bija apliecinājuši drošu apņēmību iet kopā ar poļiem un cīnīties par savas tēvzemes godu un brīvību, tagad gāja ar krieviem aprunāties un brīvprātīgi pieteicās par atpakaļbraucējiem. Lauku zēnus un jaunekļus visvieglāk spēja pārliecināt jauna un ļoti izskatīga plintniece — leitnante Olga — kas bija speciāli atsūtīta čekas majoram par sekretāri un palīdzi.

*

Jūlija pirmajās dienās atlikušos Baltijas tautu piederīgos, kuŗi pēc cepināšanās karstajā smilšu bedrē tomēr nevēlējās atgriezties sarkanarmijas okupētajos apgabalos, pārcēla uz citu dzeloņstiepļu aploku. Tas atradās milzīgās gūstekņu nometnes ārējā malā uz rietumiem no augstā dzelzceļa uzbēruma, tieši blakus tam nodalījumam, kur sākumā dzīvojām kopā ar poļiem. Te dzīves apstākļi bija mazliet ciešamāki. Aplokā auga vairāki kupli lapu koki; slāpju dzesēšanai netrūka pēc chlora smirdošā ūdens, un mazliet lielākās teltīs nekā iepriekšējās mita vairāki simti latviešu.

Aploka vidū bija uzcelta neliela varjetē teātŗa skatuve, kuŗu pēc vajadzības varēja pārvērst par boksa ringu. Visi tie, kuŗi vēlējās, varēja piedalīties dažādos svešvalodu kursos, sporta nodarbībās un šacha turnīros, kuŗus rīkoja vācieši. Daudziem radās iespēja tikt iedalītiem dažādās darba kolonnās. Meklēja visādu amatu pratējus, virtuves palīgus, krāsotājus un arī tādus, kas prot apieties ar zirgiem. Mēs abi kopā ar vecāko no brāļiem Ainsāriem pieteicāmies par mašīnrakstītājiem.

Mūs nekavējoties nosūtīja uz administrācijas biroju, kas bija ierīkots vairākās koka barakās pašā Aversas-Bari nometnes centrā, un norīkoja pie alfabētiskas gūstekņu kartotēkas kārtošanas darba.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

54.

Ai upīte, olainīte,
Kam atdevi savas dziesmas?
Kas jel tavos līkumos
Svētu rītu trīcinās.
36481 Ēdoles Lp.

Uz kalniņa stāvēdama,
Rīta dziesmu nodziedāju;
Noskanēt noskanēja
Par birzēm, klajumiem.
1042 Liezeres Md.

Ai Dieviņ, sirdis kūst,
Kas balsnīti klausījās?
Tautu dēls klausījās,
Kumeliņu seglodams.
443 Pļaviņu Rg.

Kupli meži, kupli meži,
Teirumiņi vēl kupluoki;
Kupli meži lapeņom,
Teirumiņi vuorpiņom.
49899 Kaunates Rz.

Sudrabiņa grīstu griezu
Gar dzeltenu miežu lauku;
Vakar nāca tautu meita
Pa sudraba griezumiem.
28250 Kuldīgā

*

Bāliņam pieci zirgi,
Skaista māsa ecētāja;
Tautiešam raudas nāca,
Sila malu staigājot.
41640 Jaungulbenes Md.

Augat labi, mani lini,
Par sudrabu nebēdāju;
Es apvilku linu kreklu,
Sīksudraba spožumiņu.
28276 Cīravas Azp.

Aiz tuo syla gabaliņa,
Tur aug muna leigaviņa;
Tur byus munam kumeļam
Syla smilktis putinuot.
42785 Siljāņu Rz.

Sīkas mazas man māsiņas,
Kā auziņas tīrumā;
Būs dažam tautiešam
Svīdēt savu kumeliņu.
12309 Litenes Md.

Rudzi rudzi, ko gaidiet?
Mieži vaski līdumā;
Brāļi brāļi, ko gaidiet?
Māsa tautu rociņā.
13622 Litenes Md.

*

Ņem, bāliņ, līgaviņu,
No ļaudīm vaicādams:
Ne puķīte noraujama,
Ne zemē nometama.
12146 Vilces Jg.

No pulciņa nosaraugu
Brāliņam līgaviņu,
Kuŗa daudzi nerunāja,
Nebārstīja valodiņu.
12177 Sēlpils Jk.

Mudri guoju, lēni spēru
Par tauteņu teirumiņu;
Soka tautas vārdamuos:
Šei īt gudru bruoļu muosa.
43077 Kapiņu D.

Dievs palīdz mudīgam
Mudīgos solīšos;
Braukāt bēru kumeliņu,
Dabūt skaistu līgaviņu.
11711 Apes Vlk.

Dievojam dēliņam
Teju auga līgaviņa;
Kas bij kāds nedievojs,
Lai jāj zemes gabaliņu.
12409 Dzērbenes C.

Sarīkojumu Kalendārs

31. oktobrī — Latviešu Balss.

31. oktobrī pl. 18 DV namā LPB rīko Rīgas vakaru Otto Švarca kafejnīcā.

1. novembrī no pl.11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē Dr. Juŗa Benjamiņa filmas izrāde par Ekspedīciju uz Antarktiku.

1. novembrī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē Gaujas gaidu 14.v. Mārtiņu sarīkojums.

1. novembrī pl. 17 DV namā Zīles rīko A. Purva slīdīšu izrādi „Ministere, Baireita, Verona." Kafijas galds.

5. novembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru saiets. Fizioterapistes Rutas Kaļiņas referāts.

7. novembrī no pl. 10.00—17 Mārtiņu tirdziņš, azaids un lielā loterija Latviešu Centrā.

7. novembrī pl. 19. Sv. Andreja baznīcā Kristus Dārzam veltīts koncerts.

7. novembrī pl. 20.00 DVTK luga Kade pārnāksi, bāleliņ, De La Salle College, 131 Farnham Ave (starp Avenue Rd. un Yonge St., dienvidos no St. Clair Ave).

8. novembrī no pl. 11—16 Mārtiņu azaids un izloze Latviešu Centrā.

8. novembrī pl. 16 Latviešu Namā TLB sarīkojums — Lāčplēšu simtgade. Literāra un mūzikāla pēcpusdiena.

8. novembrī pl. 14 Latviešu Centra vidējā zālē LĀČPLĒŠU UN VARONU PIEMIŅAI VELTĪTA ATCERES PĒCPUSDIENA. Piedalīsies: vlm. O. Perro ar referātu „Pārdomas 11. novembra zīmē", un ar mūzikālu programmu — vīru ansamblis Kalvis. Visi laipni aicināti.

8. novembrī (pl. 14) Toronto Latviešu Tautas Augstskolā (Latvisko zināšanu seminārā) prof. Vilnis Šveics referēs — „Jauni virzieni Maskavas politikā". Referāta pēcpusdiena notiks Mārtiņa Vāgnera vadībā.

21. novembrī pl. 13 Latviešu Centrā atsāk Reliģisko pārdomu pēcpusdienas ar māc. F.T. Kristberga referātu „Trimda — sūtība, sods vai svētība".

28. novembrī pl. 19.30 Latviešu katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums.

29. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā 10. Jauniešu koncerts Adventa ieskaņai — Tam Kungam Jauna dziesma.

31. decembrī Latviešu Namā jaungada sagaidīšana.

1988.g.

12. martā Latviešu Centrā vīru kora Viesturs koncerts.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 29. SEZONAS 1987/1988. GADA KONCERTI

1987. gada 1. decembrī (otrdien) **Linda-Biruta Aļļe,** čello — no Vācijas. Olle Sjoberg pie klavierēm.

1988.g. 19. janvārī (otrdien) Latviešu Kamermūzikas koncerts: J. Vītola Stīgu kvartets, T. Ķeniņa Kvartets nr. 2 un J. Mediņa Kvintets klavierēm un stīgām. Izpildītāji: Paul Meyer un Mark Skazinetsky — vijoles, Arturs Jansons — altvijole, David Hetherington — čells un Arianna Goldiņa — klavieres.

1988. gada 5. aprīlī (otrdien) **Pauls Berkolds,** baritons. Pēteris Zariņš pie klavierēm.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī, St. Lawrence Centre, 27 Front Street East, un sāksies precīzi pl. 20.00.

Valdas Oestreicheres gleznu un grafiku izstādi atklās Toronto Latviešu Centra galerijā 30. oktobrī pl. 19.00. Galerija būs atvērta sestdien un svētdien no pl. 11.00 līdz pl. 20.00. Izstādi rīko Centra mākslas komiteja.

DV PROTESTĒ PRET V.HAUSMAŅA UZŅEMŠANU

Bostonas DV apvienības pēdējā valdes sēdē ar dziļu sašutumu konstatēja, ka Trimdas draudzes namā 18. okt. pieteikta Viktora Hausmaņa lekcija ar slīdītēm par teātri. Ievērojot to, ka Hausmaņa biografijā ir vairāki tumši plankumi (bijis čekas ziņotājs u.t.t.), valde vienbalsīgi nolēma griezties pie Trimdas draudzes padomes locekļiem, prasot sarīkojuma atsaukšanu. Paziņojumu saņems katrs padomes loceklis. Ja gadījumā padome DV pieprasījumu ignorēs, paredzama demonstrācija. DV apvienībai, kas devusi lielākas naudas summas Trimdas draudzes izbūvei, ir morālas tiesības prasīt, lai šis nams nebūtu iebraucamā vieta mūsu tautas apspiedējiem un ienaidniekiem.

Nolēma uz ALA ārējās informācijas biroja rīkoto nacionālpolītisko semināru sūtīt apvienības vicepriekšnieku Aivaru Ogu.

Pārrunāja un atzina par iespējamu rīkot demonstrāciju tieši 18. novembrī pie State House, lai morāli atbalstītu Helsinki 86 grupas plānoto demonstrāciju Rīgā pie Brīvības pieminekļa, atzīmējot Latvijas dibināšanas dienu.

Stokholmas izdevums „Brīvība" (Soc. dem. partijas publikācija) par Rīgas lektoru rakstīja:

„Viktors Hausmanis ir 56 gadus vecs, kustīgs vīrs ar sirmiem matiem un mazu bārdiņu. Rīgā viņš skaitās zinātņu doktors un Valodas un literātūras institūta direktora vietnieks Zinātņu akadēmijā. Kopš piecdesmito gadu beigām Hausmanis ir bijis KGB slepenais ziņotājs, un kopš sešdesmito gadu beigām bijis KGB izlūkošanas daļas īpašs uzticības vīrs. *Rīgā viņš izspiego latviešu teātŗa ļaudis, kas no Hausmaņa vairās viņa aizmugures dēļ.*

Ārzemēs Hausmanis bijis „tūrēs" no Stokholmas līdz Kanadai, gan viens, gan kopā ar citiem spiceļiem. Šim vīram ar dzirdīgajām ausīm patīk ēst un dzert labākajos restorānos. Eiropā viņa radu raksti jau pazīstami, bet Amerikā viņu nepazīst."

Sakarnieku izplatītajā reklāmas lapā teikts:

„Kāda Latvijā veidojas jaunā teātŗu sezona? Kas pārņems Drāmas un Dailes teātŗu galveno režisoru vietas? Vai šī maiņa iespaidos abu teātŗu turpmāko darbību? Ko teātrim nozīmē Gorbačova atklātības laiks? Vai turpmāk bez M. Zīverta lugām paredzēts izrādīt arī citu, arpus Latvijas dzīvojošo autoru darbus? *Vai iespējama rēgulāra aktieŗu, režisoru un viesizrāžu apmaiņa starp Latviju un Ameriku?* Šie ir tikai daži jautājumi, kuŗus apskatīs Dr. V. Hausmanis."

DAUGAVAS VANAGI

7. novembrī pl. 19 DV namā Karavīru daudzinājums.

29. novembrī pl. 15 DV namā mūžībā aizgājušo DV biedru atcere.

5. un 6. decembrī DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

13. decembrī pl. 14 DV namā vanadžu rīkotā Bērnu eglīte.

19. decembrī pl. 19 DV namā Ziemas svētku eglītas sarīkojums.

31. decembrī pl. 20 DV namā Jaungada sagaidīšana.

Melitas Mičules koncerts

Kad dziedātāji, gāju putni, mūsu zemi ir atstājuši, un saule vairs nesilda, tad par iekšējo siltumu un gara pacilātību sāk rūpēties Toronto Latviešu Koncertapvienība. Savu gadskārtējo koncertu seriju — pēc kārtas divdesmit deviņto — tā uzsāka šā gada 20. oktobrī. Aicināta bija meccosoprāns Melita Mičule ar Irisu Purēnu pie klavierēm.

Koncertprogrammas ievadam māksliniece bija izvēlējusies Šūmaņa dziesmu ciklu: Sievietes mīlestība un dzīve, ar franču dzejnieka Šamiso (Chamisso) vārdiem. Astoņi dziedājumi te aptver sievietes dzīvi, sākot ar jaunas meitenes iecerēm un iemīlēšanos; ar gredzenu sievas pirkstā; laimi par bērniem, un — skumjo beigu cēlienu — dzīves noslēgumu. Kompozicijā — kā augšup, tā lejup slīdošie jūtu viļņojumi ar vislielāko intensitāti parāda emociju dziļumu, izturību, pacietību, kas raksturo sievietes īsto mīlestību. Šo dziesmu tulkojumi prasa sīku un rūpīgu detaļu izstrādājumu, kas mākslinieciei padevās tikai daļēji. Gribētos domāt, ka šis dziesmu cikls vairāk piemērots vieglāka rakstura balsīm, ne meccosoprānam (šoreiz ar stipri drāmatiskām iezīmēm), jo — visa Šūmaņa mūzika ir caurausta ar poētisku smalkumu un maigumu, kā arī noskaņu dažādību visplašākajā izjūtu skalā.

Jāuzslavē dziedātājas ļoti labā vācu izruna, kā arī skaidrā dikcija visā pārējā programmas daļā. Dziesmu cikls noslēdzās ar pēcspēli. Īsā klavieŗu coda aptver visu iepriekš izteikto, tā saliedējot kompozicijas motīvus noapaļotā veselība", apskatot līdz šim lielākās kodolenerģijas ražotājas stacijas katastrofu tagadnē un nākotnē, kad sāks izpausties lielās nelaimes ārdošā ietekme dažādu slimību un citu postījumu veidā. Tematu papildināja Dr. G. Wheelere par katastrofas iespaidu un tās reakciju Latvijā. Referātu noslēdza ar Gaudeamus. Sekoja studenšu korporāciju locekļu sarūpēts cienasts ar uzkodām un glāzi vīna. Skanēja tautiskās dziesmas, vijoties ar draudzīgām pārrunām un atmiņām par latviešu Alma mater gaitām un tās svētīgo devumu latviešu jaunatnei. Atceres vakaru, kas bij labi apmeklēts, noslēdza ar kopīgi dziedātu Pūt vējiņi. Vakara noskaņu cēla arī skaistās un gaumīgās Ročesteras Medicīnas Akadēmijas telpas. Apmeklētāju skaitā bija arī divi latviešu ārsti A. Zuika un B. Aploks, kuŗi nesen atsākuši praksi Ročestrā, tāpat Latvijā kādreiz populārā Amerikas baptistu mācītāja W. Fetlēra dēls Davids, kuŗš jau ilgus gadus ir diriģents un mācības spēks Istmaņa Mūzikas skola, Ročestrā.

A. Sed.

ROČESTRA, N.Y

Latvijas Universitātes 68 gadu dibināšanas atceri, Sirakūzu un Ročesteras korporāciju kopas izkārtojumā, ievadīja kopas seniors V. Olševskis ar īsu apskatu par šīs augstākās mācību iestādes tapšanu, veidošanos un nozīmi neatkarīgās Latvijas posmā. Sekoja Latvijas valsts himna. Svētku runu, papildinātu ar šēmām un raksturīgu statistiku, teica Dr. E. Vēverbrants par temātu „Černobile un ve-

lumā. To izsmalcinātā priekšnesumā parādīja Irisa Purēna.

Programmas turpinājumā — sešas Lūcijas Garūtas dziesmas. No tām — Svētā mīla, Grūtā brīdī, Mana dzimtene — klausītājiem labi pazīstamas; pārējās — Draugs, Lietiņš, Vakara blāzma, kā liekas, komponētas autores vēlākajā dzīves periodā. Atmiņā iespiedās Skalbes Lietiņš, kas abu māksliniecu dzīvajā atskaņojumā tiešām mirdzēja „kā viegls zelta sietiņš". Visām pārējām Garūtas dziesmām bija autores pašas teksti.

Nedzirdētas bija arī abas Jēkaba Graubiņa dziesmas: Tītu, tītu tītaviņas (mīklas dziesma) un Galotnīte ar A. Bārdas tekstu. Patīkami bija iepazīties ar dziesmām, kas reti vai arī nemaz nav dzirdētas. Programmu tas lielā mērā atsvaidzināja. Ja paļaujas pretrunām, tad jāsaka gan, ka arī tik pazīstamās Mediņa dziesmas kā Mana sirds ir atkal jauna, Ir viens vakars, Tā ietu, — arī tās lika par jaunu pārdzīvot mūzikas un dzejas mūžam nemainīgo jaukumu. Sevišķi labi mākslinieciei padevās kantilēna un kāpinājums dziesmā Ir viens vakars.

Jājautā — vai bija pareizi programmā uzņemt Alfrēda Kalniņa Skan zvani un Tautai? Šīs ir tipiskas dziesmas spēcīgām, sonorām vīriešu balsīm. Palicis atmiņā kādreiz dzirdētais un pārdzīvotais Ādolfa Kaktiņa izpildījums.

Īsti savā lomā māksliniece iejutās operu ārijās programmas noslēgumā. Sakopota bija skaista izlase: ārijas no F. Cilea operas Adriana Lecouvreur, A. Ponchielli Džokonda (La Giaconda), G. Verdi Don Carlos, S. Barbera Vanessa, G. Bizet Karmena. Habaneru māksliniece izpildīja ar īsti karmeniskām un reizē rotaļīgi vieglām, delikātām kustībām. Tēlojums bija dabisks un pārliecinošs — jauki bija to redzēt.

Melitai Mičulei ir lieliskas dabas dotības — skaists balss tembrs, plašs diapazons, laba atmiņa, pievilcīga personība, bet mākslinieces tik ļoti manāmā indispozīcija priekšnesumu lielā mērā traucēja. Īsti redzami tas parādījās „O don fatale" — ārijā no operas Don Carlos.

Apsveŗot programmu, jāatzīst, ka tā bija bagātīga, bet reizē — raiba.

Gribētos piezīmēt, ka liela stila koncertos, — un tādi ir Toronto Latviešu Koncertapvienības koncerti — izpildītājām-māksliniecēm nevajadzētu uz estrādes savā starpā sarunāties un apspriesties.

Šoreiz gan likās, ka klausītāji bija viņu pusē, ar to izjūtot it kā intimitāti un kopību, kas iedrošināja saukt pēc piedevām.

Ar nepacietību gaidīsim Koncertapvienības trīs nākamos koncertus.

Marta Tūtere-Kundrate

RAIBĀ NEDĒĻA

Pēdējo reizi Rēgens ar Gorbačovu tikās Reikjavikā.

VAI RĒGENA TIKŠANĀS AR GORBAČOVU NENOTIKS?

Vērtējot notikumus starptautiskā skatuvē, nedrīkst aizmirst to, ka nākamo divu gadu laikā nenovēršami mainīsies vairāku tagadējo galveno lomu tēlotāji. Tagadējo vietā stāsies jaunas politiskās zvaigznes.

Vispirms jau pēc 15 mēnešiem ASV prezidenta amatā un līdz ar to brīvās Rietumu pasaules politiskā vadoņa lomā vairs nebūs Ronalds Rēgens. Nekur nav teikts, ka republikāņu partijai izdosies paturēt Balto namu savās rokās. Var gadīties, ka demokratu partija pārvar pašreizējo nepopulāro daudzo prezidenta kandidātu periodu un partijas kongresā izvēlas politiķi, kas triumfē prezidenta vēlēšanās. Nav jāaizmirst patiesība, ka demokratiem jau šodien ir vairākums kā Tautas vietnieku namā, tā arī Senātā. Šo vairākumu tiem dāvājuši amerikāņu vēlētāji.

Ķīnā droši vien skatuvi būs atstājis mandarīnu mandarīns 83 g. vecais Dengs. Padomju savienībā Gorbačova politiskās ambīcijas var izrādīties liktenīgas viņa tālākai karjērai. Tautas masas vēl šodien netic ne viņa perestroikas, nedz arī glasnostj propagandas gājieniem. Strādnieki saskata dzīves dārdzības pieaugšanu nākotnē, ilgākas darba stundas par to pašu algu un jau tagad izteiktus draudus par disciplīnas pārkāpumiem darbā.

Vidējos austrumos Šamiru droši vien nomainīs sociālists Perezs, jo pilsoņiem ir apnikusi gadiem ilgā politiskā un militārā konfrontācija ar arābu kaimiņvalstīm.

Mēs varētu zīlēt, kas valdīs Irānā pēc ajatolas Komeini un kā atsauksies vaļīgāku grožu palaišana Austrumeiropā, kur jau tagad Dienvidslavijā notiek asiņainas sadursmes nacionālu pretišķību rezultātā valsts dienvidu daļā starp serbiem un albāņiem.

Vērtējot Rēgena valdīšanas atlikušo laika periodu, jāatzīst, ka arvien vēl spēkā ir vecu vecā gudrība, ka nepateicība ir pasaules alga.

Atentātu un ļaundabīgu audzēju pārvarējis, Rēgens, kas atdeva amerikāņiem nacionālo lepnumu, valstij militāro spēku un saimniecībai nepiedzīvotu uzplaukumu, jau mēnešiem ilgi atradies savu politisko pretinieku aplenkumā, kas kongresa izmeklēšanas komisijās, slēpjoties aiz tā dēvētā Irānas—Nikaragas skandāla, meklē atrast dunci, kā nokaut tautā uzticību prezidentam Rēgenam. Rēgena izraudzītā kandidāta izcilā jurista Borga noraidīšana Augstākās tiesas postenim bija ASV vēsturē nepiedzīvota vienpusīga rakašanās politiskā mēslainē.

Un tad pēkšņā panika vērtspapīru tirgū. Desmit lietpratējiem šai krizē ir desmit izskaidrojumu. Vai Rēgenu vainot par to, ka arī Tokijas, Londonas, Hongkongas , Toronto un citās biržās astronomiski augsti sakāpušās akcijas pēkšņi sāka strauji slīdēt lejup?

Nevajaga aizmirst, ka tā dēvētās Trešās pasaules valstis ir līdz ausīm parādos, kuŗus tās nekad nespēs atmaksāt.

Ševerdnadze prasīja tikšanos ar ASV sūtni Maskavā.

Dzīves dārdzība tur pieaug tik ātri, ka pat turīgie pilsoņi smagi izjūt inflācijas sekas. Nenoliedzami, arī ASV valsts budžetos ir ik gadus jāraksta miljoniem dolaru ar sarkanu tinti, bet šogad Rēgens šos parādus ir spējis samazināt par apm. 70 bilj. dolaru. Pagājušajā nedēļā Rēgens uz Balto namu aicināja abu politisko partiju gudrākās galvas un apliecināja, ka no savas puses darīs visu iespējamo, lai mazinātu valsts parādu nastu, citiem vārdiem, prezidents izteicis gatavību sadarboties ar kongresu un lietot visstiprākās zāles — taupīšanu un nodokļu likmju paaugstināšanu ieskaitot.

Pēdējās dienās panika pasaules biržās pamazām sāka atslābt, un iespējams, ka tā dēvēto Melno pirmdienu pēc dažām nedēļām vai mēnešiem sarežģītās saimnieciskās dzīves lietpratēji atcerēsies kā ļaunu sapni.

Kad ārlietu ministrs Dž. Šulcs devās uz Maskavu, daudzi domāja, ka sarunās ar Pad. savienības ārlietu ministru Ševardnadzi izdosies ātri nokārtot formālitātes galotņu konferencei, kuŗā kompartijas ģenerālsekretārs Gorbačovs tiktos ar prezidentu Rēgenu vēl šogad ASV. Šādam pieņēmumam pamatu deva Vašingtonas un Maskavas atbruņošanās sarunas par dažu katēgoriju atomarsenālu samazināšanu. Ženēvā gan Kremlis šad un tad nāca klajā ar jauniem papildinājumiem, bet tie bija tik nenozīmīgi, ka diplomāti pieņēma, ka formāla līguma parakstīšana ir jau tikpat kā kabatā.

Kad Šulcs Kremlī tikās ar Gorbačovu, piedzīvojušais amerikāņu diplomāts nesagaidīja, ka kompartijas ģenerālsekretārs amerikāņu un krievu sarunās iemetīs sprunguli.Gorbačovs, acis nepamirkšķinot, Šulcam paziņoja: ,,Kamēr ASV neatsacīsies no sava SDI (Strat. defence initiative) jeb tā dēvētā zvaigžņu kaŗa plāna, man nav iemesla steigties uz Vašingtonu tikties ar prezidentu Rēgenu.''

Rēgens savukārt atkārtoti deklarēja, ka ASV nedomā no SDI aizsardzības plāniem atteikties. Dīvainākais visā šajā lietā ir tas, ka amerikāņu pretizlūkošanas dienestam ir nepārprotami pierādījumi, ka Kremlis pats drudžaini strādā pie *savas* zvaigžņu kaŗa programmas īstenošanas.

Šīs nedēļas sākumā, kad Maskava redzēja prezidenta Rēgena un viņa ārlietu ministra stingro nostāju, Gorbačova ārlietu ministrs Ševardnadze pieprasīja steidzamu tikšanos ar ASV sūtni Maskavā Matloku. Diplomāti domā, ka Gorbačovs iekšpolītisku apsvērumu dēļ tomēr mēģinās vēl šogad vaigu vaigā tikties ar Rēgenu Vašingtonā.

DENGA PĒCTEČA DEBIJA

Liela politiska drāma šonedēļ risinās Pekingā. Tur komūnistu partijas 13. kongresā pulcējas ap 2.000 augstāko funkcionāru, lai apstiprinātu radikālās saimnieciskās pārmaiņas Ķīnas saimniecībā un lemtu par valsts pārvaldes modernizēšanu nākotnē. Kongresu pārraida televīzijā, un tajā var piedalīties arī ārzemju preses pārstāvji.

Ņemot vērā viņa 83 gadus, Dengs vēl možs.

Domā, ka šajā kongresā tagadējais faktiskais Ķīnas valdnieks 83 g. vecais Dengs radīs priekšnoteikumus, lai viņa ievadītās saimnieciskās un politiskās reformas paliktu spēkā un turpinātos arī pēc tam, kad viņa vairs nebūs. Tagadējo ministru prezidentu un pagaidu komūnistu partijas sekretāru Žao uzskata par Denga

Žao būs partijas ģenerālsekretārs.

izvēlēto pēcteci. No Ķīnas 1 bilj. iedzīvotājiem 43 milj. ir komūnistu partijas biedri. Līdztekus komūnistu partijai politisks svars joprojām ir arī Ķīnas bruņoto spēku augstākajiem komandieŗiem.

Sagaida, ka partijas kongress lems par lielām pārmaiņām pašā politbirojā. No tā būs jāaiziet gandrīz visiem gados vecākiem partijas funkcionāriem. Arī pats Dengs nolēmis aiziet no tiem amatiem, kuŗus viņš vēl joprojām pilda. Tas tomēr nenozīmē, ka Dengs izlaidīs no savām rokām augstāko varu. Zīmīgi, ka kongresā nolasīja Ķīnas bruņoto spēku augstāko vadoņu vēstījumu, kuŗā sarkanie ģenerāļi apliecina to, ka atbalsta Denga ievadītās reformas, jo tās stiprinot arī Ķīnas bruņotos spēkus.

Atzīmējams, ka Vašingtonas un Pekingas sadarbības rezultātā ķīnieši saņēma savu bruņoto spēku modernizēšanai amerikāņu technoloģiskās zināšanas.

Pēdējā laika notikumi Persijas jūras līcī, kuŗos Irāna uzbruka vairākiem tankkuģiem ar Ķīnā ražotiem Silkworm raķešu ieročiem, ir radījuši bažas Pentagonā. Ķīna ik gadus citām valstīm piegādā ieročus 1 bilj. dol. vērtībā gadā. Pekinga noliedz to, ka tā būtu Irānai devusi pieminētos raķešu ieročus. Amerikāņu slepenais dienests no savas puses ziņo, ka uz Ķīnu apmācībām devušies Irānas piloti, lai iepazītos ar Ķīnā ražoto iznīcinātāju un bumbvežu apkalpi.

Partijas kongresā tagadējo ministru prezidentu Žao ievēlēs par komūnistu partijas ģenerālsekretāru, un viņš četru stundu garā runā jau apliecinājis, ka turpinās valsts modernizēšanu Denga ievadīto reformu gadā.

PAGODINĀJUMS BARBARAI AMĪLAI

Pazīstamā kanadiešu žurnāliste Barbara Amīle (Amiel), kas vairākkārt iestājusies arī par Baltijas valstu tiesībām, kā pirmā saņēmusi National Citizens' Coalition Colin M. Brauna (Brown) Brīvības medaļu, līdz ar godalgu 10.000 dol. apmērā. Šo medaļu un godalgu ik gadus piešķir individam, kas vissekmīgāk ir aizstāvējis politiskās un saimnieciskās brīvības principus.

Barbaras Amīlas godināšana un balvas pasniegšana notiks 10. novembrī Royal York hotelī Toronto.

Barbara Amīla (Amiel) saņem pelnītu atzinību.

Rudens

I

Rudens ir, kad stati druvās,
Zaros āboli kad sarkst.
Siena kaudzes kad jau pļavās,
Vēlās astras dārzos plaukst.

II

Pelēkajos miglas rītos,
Laukos kuļmašīnas dūc.
Čaklās bites viršu ziedos —
Mazos, mēļos — medu sūc.

III

Tad, kad salna nokož ziedus,
Kokiem zelta lapas brauc;
Sajutuši ziemas biedus,
Gāju putni projām trauc.

Jā, tā tas bija toreiz, tajās tālajās dienās, — laimīgajos laikos, kad vēl mēs paši tur dzīvojām savā brīvajā, mīļajā dzimtenē. Toreiz pie mums rudens atnāca, skaitīdams zeltaiņu labības statiņu rindas, ķirpas, zārdus un kaudzes. Kartupeļu un it sevišķi cukurbiešu laukos bija liela steiga un rosme, jo visi centās tās novākt, pirms sākās rudens lieti, kas kādreiz lija vairākas dienas bez apstājas. Bet kamēr laiks bija sauss un saulains, lauki rudenī izskatījās ļoti skaisti. Meži rotājās visādu krāsu košumā, un pa zilajām debesu tālēm, žēli kliedzot ardievas dzimtenei, laidās uz dienvidiem gāju putni. Visžēlīgāk kliedza dzērves, kaut viņām vienmēr ,,kāšu'' priekšgalā laidās drošs ceļvedis, kas labi zināja, kur ir jālido. Varbūt šie skaistie putni nojauta tālā ceļa grūtības, svešuma bargumu, un zināja, ka tie citu pavasari visi vairs mājās nepārnāks?...

Bērniem izbeidzās ganu gaitas un vasaras prieki, jo sākās ļoti nopietna darba skolas laiks. Tad laukos sāka dūkt kuļmašīnas un ,,dampji'' svilpa, aicinot kūlējus uz smagu un puteklaiņu darbu, bet pēc darba nobeigšanas uz priecīgu un jautru ,,būkošanu''. Jā, tā mūsu pusē uz Vidzemes un Latgalvs robešām sauca apkūlības. Tā mēs toreiz jau sākām savos apcirkņos rudens ražu ievākt arvien bagātāku, ar tvaika un degvielu darbinātām mašīnām, jo mūsu bāleliņu taisīto ,,sausa koka'' spriguliņu laiks bija pagājis!...

Atcerēsimies, ka vēlā rudenī mums ir viena ļoti ievērojama diena, kuru mēs nedrīkstam aizmirst, jo tas ir *18. novembris!* Šajā laimīgajā dienā mūsu tauta pēc daudzu gadu verdzības, apspiešanas, neskaitāmiem upuriem un ciešanām, — saviem svētajiem sarkanbaltsarkaniem karogiem plīvojot, un droši, brīvi un līksmi dziedot savas valsts himnu, pasludināja savai dārgajai tēvzemei — *Latvijai* brīvību! ! !

Diemžēl, mēs pārāk ilgi šos savus gaišos priekus nebaudījām. Kad jau sāka salapot mūsu labklājības koks teicamā kuplumā un mēs arvien augstāk cēlāmies uz gaišajiem kalngaliem, notika liela nelaime: tie paši slepkavas un asins dzērāji no Austrumiem, kas bija padzīti uz neatgriešanos un atteikušies uz mūžu mūžiem no mūsu zemes iekarošanas, atkal iebruka un sāka savus briesmu darbus. Viss, kas un kā tur noticis pēc tam, un notiek vēl šodien, ir tik milzīgi lielu apmēru noziegumi, ka tos nav iespējams šajās rindiņās aprakstīt. Un to visu jau mēs ikviens ļoti labi zinām no saviem piedzīvojumiem un drošām ziņām no apspiestās dzimtenes...

Nāk atkal rudens, mums šeit ziemeļu puslodē dzīvojošiem kaisīdams zeltainas lapas, tāpat kā toreiz tālajā dzimtenē, no kuras esam šķirti jau vairāk nekā četrus gadu desmitus. Nesūdzēsimies par to, ka mēs šo skaisto un bagāto gada laiku satiekam šeit uz sveša ceļa, tālu, tālu no mīļās dzimtenes. Atzīsimies kaut paši sev, ka mums savas tautas lielajā nelaimē ir tomēr arī laimējies, jo mums taču pieder lielākā manta pasaulē — *Brīvība!!!*

Arī materiālā ziņā mums klājas labi, un rudens savus skaistumus arī šeit mums parāda kā brīnišķīgu gleznu. Bet mēs tomēr skumstam un ar savu dzīvi neesam pilnīgi apmierināti, un mūsu sirdīs jau tik sen atvērtās brūces nemaz nesadzīst. Tas tāpēc, ka mēs esam atšķirti no saviem mīļajiem, labajiem radiem un draugiem. Mēs ilgojamies apvienoties ar savu dārgo tautu un mierīgi un laimīgi dzīvot savā tēvutēvu zemē — *Latvijā,* tur pie tik ļoti skaistās Dzintarjūras!!!...

Visus šos gaŗos gadus dzīvodami šeit brīvajā pasaulē, esam prasījuši un lūguši visādus valstsvīrus mums palīdzēt, bet līdz šim visas mūsu pūles ir palikušas veltas. No tā vien, ka kāds valstsvīrs pasaka kādu labu vārdu vai mums paglaimo, nekāda reāla labuma nav. Protams, tas tomēr ir labi un patīkami, bet tas mūsu smago problēmu ,,vezumu'' nekustina. Nezaudēsim cerības, ka *Dievs* pats pēc sava noliktā laika atsūtīs mums tādu rudeni un tādu 18. novembri, kas atnesīs mūsu tautai un tēvzemei nolaupīto brīvību!!!

Dievs, svētī Latviju!

J. un M. Elsbergi, ASV.

NUJORKA

● Nujorkas latviešu ev. lut. draudze sastādījusi un pavairojusi vēstules uzmetumu, kas adresēta reliģisko lietu padomes priekšsēdim Konstantinam Karčevam Maskavā. Tā rakstīta angļu valodā. Norādīts, ka laikā, kad Karčevs Šatakvā mēģinājis amerikāņus pārliecināt, ka Padomju Savienībā ir reliģiska brīvība, Rīgā, Latvijā, notika slaktiņš (massacre). 27. augustā trīs ievērojamākos Latvijas luterāņu mācītājus atlaida no darba vai pazemināja viņu stāvokli. Nav iespējams ticēt, ka bazūnica pati sevi būtu iznīcinājusi bez padomju valdības spiediena. Ko tad Eduards Kokars-Trops mēģina panākt? Kāpēc viņš darbojas pret Šatakvas ziņojumiem? Vai Padomju režīms ir tik vājš, ka tam jābaidās un jāvajā draudzes sekmīgs mācītājs un ievērojams semināra lektors? Ja ļaunumus neizlabo Dr. R. Akmentiņam un dekāniem A. Beimanim un M. Plātem, ,,glasnost'', ,,perestroika'' un demokratija paliek tikai tukšas frazes un rodas jauni iemesli neticēt padomju runasvīriem. Vēstule beidzas ar lūgumu, lai taisnība un godīgums valdītu arī nākotnē, lai uzticība un cerība vairotos starptautiskās attiecībās.

Draudzes valdes sēdes dalībnieki 1. oktobrī uzrakstīja kopēju vēstuli archibīskapam Mesteram Rīgā, bet māc. R. Zariņš rakstīja privātu pārmetumu vēstuli prāvestam J. Bērziņam, kas ir konsistorijas loceklis Latvijā. Daļa Nujorkas latviešu parakstīja vēstuli Karčevam.

● Nujorkas latviešu draudzē šā gada pirmajos astoņos mēnešos 147 draudzes locekļi mainījuši adreses, bet no draudzes izskaitīti 11 locekļi.

Vk

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535

PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Valentīna Pāvula

NEPTŪNA KALPS

ir vienīgā grāmata mūsu literātūrā, kuŗā autors apraksta savu darbu — zemūdens dzīlēs nogrimušo kuģu un citu bagātību meklēšanā, kā arī daudzās citās bīstamās dēkās.

Jauns pienesums latviešu literātūrā līdz šim neaprakstītos ūdenslīdēja piedzīvojumos.

Rakstnieks Anšlavs Eglītis Valentīna Pāvula stāstījumu vērtē šā: ,,Neparasts, interesants, īpatnēji svaigā valodā uzrakstīts darbs. Saista nepārtraukti lasītāja uzmanību...''

Grāmatai 488 lpp. Mākslinieka Ērika Dzeņa vāka zīmējums.

Cena $28.50

Pasūtinot un iemaksājot līdz 1987.g. 1. novembrim, cena ASV $22.50 US; Kanadā $22.50.

VĀRDS, UZVĀRDS .....

ADRESE: .....

.....

Lūdzu piesūtait ..... eks. ,,Neptūna Kalps''.

Samaksai pievienoju ..... **uz Latvija Amerikā Ltd. vārda 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.**

No mums šķīries

Edgars Alberings

dzimis 1907. gada 13. augustā Daugavpilī, Latvijā,
miris 1987. gada 9. jūlijā Rīgā.

Tā zeme, Latvija, tā mana māte,
Tauta tur, tā mana ģimene,
Tai piederu.

Par viņu sēro

meitas un mazbērni Latvijā un Kanadā

Demokratisko valstu atbruņošana

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas Latvisko zināšanu semināru 1987. gada rudens sēmestri ievadīja plkv. ltn. Sigurda Andersona referāts — Demokratiskas valsts atbruņošana. Šim referātam sekoja jaunās paaudzes — Sandras Ezeras un Ingrīdas Jansones referāti par Latgali. Semināru vadīja Māris Martinsons.

S. Andersons vispirms pakavējās pie Marksa mācības pamatprincipiem. Ar kaŗa vai revolūcijas palīdzību ir jāgāž ikvienas valsts valdība, lai nodibinātu komūnistisko iekārtu. Šo mērķu sasniegšanai jālieto legāli un nelegāli līdzekļi. Tad, kad likvidēta iepriekšējā valdība, pakāpeniski jālikvidē viss, kas saistās ar iepriekšējo valsts iekārtu. Pakāpeniskā pāreja uz komūnistisko iekārtu pasarga no varbūtējas pretestības sākuma periodā. Šo pakāpenības principu pilnībā ievēroja arī 1940. gadā Latvijā un pārējās Baltijas valstīs. Pēc tam seko pilnīga diktatūra. Markss māca, ka miers pasaulē būs tikai tad, kad visā pasaulē būs nodibināts komūnisms. Mērķu sasniegšanai izmanto visus līdzekļus, un tie ir centrālizēti, padoti vienai vadībai.

Padomju savienības propagandas aparāts sagroza faktus, vilto vēsturi, KGB aģenti iefiltrējas visās iespējamās organizācijās, lai ietekmētu šo organizāciju darbību Padomju savienībai vēlamā virzienā. Brīvajā pasaulē populāra ir miera un atbruņošanās ideja un aģentu dezinformācijas ietekmē rodas cilvēki, kas neapzinīgi atbalsta komūnisma idejas. Tiek radīta illūzija, ka ASV vēlas kaŗu, bet Padomju savienība cīnās par pasaules miera ideāliem. Izmantojot presi, TV un citas iespējas, arvien kritizē valdības iestādes un propagandē atbruņošanos. Piemēram, sieviešu organizācijas, kuŗas dibinātas, lai cīnītos par sieviešu tiesībām, ierosina pārrunas par pasaules mieru — rezultātā tās iesāk cīnīties par atbruņošanos un kļūst naidīgas ASV politikai, u.t.t. Diemžēl, šīs organizācijas saņem arī lielas naudas summas no valdības. National Film Board miera filma, kuŗa savā saturā naidīga ASV un ir ļoti vienpusīga, rāda Pad. savienību labā gaismā. KGB dezinformācija iespiežas skolās, universitātēs un pat baznīcās. Kanadā viena partija deklarējusi, ka Kanadai jāizstājas no Apvienoto Nāciju organizācijām. Arī mazajā presē parādas dezinformācijas radītā naida izpausme pret ASV un labvēlība Padomju savienībai. Sevišķi arodbiedrības ir šajā negātīvā ietekmē. Tiek noniecināta policija, valdība un demokratiskās tiesu iestādes. Nekad nekas netiek pārmests Pad. savienībai.

Referāta noslēguma S.Andersons aicina aizmirst pašu sīkās ķildas. Ja Latvijā latvieši cīnās pret komūnismu, tad mums vēl vairāk tas pats jādara šeit. Latviešiem svešumā jākļūst politiski aktīviem, jāiestājas politiskās partijās, dažādās organizācijās, arī tādās, kuŗas uzskata par kreisām. No organizāciju iekšpuses jāiesāk cīņa pret komūnismu.

Pēc referāta bija arī jautājumi. Klausītāji ilgi sumināja runātāju. Latviešu Nama zāle bija pilna klausītāju.

Sandras Ezeras un Ingrīdas Jansones stāstījumi par Latgali bija rūpīgi un interesanti sagatavoti. Patīkami skanēja tīra latviešu valoda. Abas referentes sniedza vispārēju Latgales raksturojumu. Runāja par Latgales skaistajiem ezeriem, kalniem, pilsētām un iedzīvotājiem. Pieminēja arī ievērojamākos Latgales rakstniekus un dzejniekus, īpaši pakavējoties pie lielā latviešu patriota Alberta Sprūdža.

Ž. Zentiņš

Toronto ziņas

● Latviešu Centra referātu serija Sievietes Centrā savu piekto darbības gadu atsāka 14. oktobrī ar D. Bonne referātu par sievietes darba meklēšanas iespējamībām, kā atrast sev vispiemērotāko darbu, neatkarīgi no sava vecuma vai pašreizējās nodarbošanās. Referents ir firmas Bernards and Haldane Assoc. vecākais padomdevējs un ar vairākiem piemēriem no savas prakses apskatīja, kādas kļūdas darba meklētāji parasti izdara un paskaidroja, ka meklēt darbu, rakstīt lūgumus, idenfiscējot savas intereses un kā izcelt savas spējas, arī atbildēt uz intervētāja jautājumiem, kas var būt maldinoši un bieži vien arī ,,āķīgi''. Referātu noklausījās ap 50 apmeklētāju un Līgas Miklašēvicas vadībā piedalījās arī jautājumu periodā. Nākošā sanāksme 11. novembrī pl. 18:00 Latviešu Centrā. Pēc kokteiļa stundas un kopējām vakariņām Džeks Panters (Punter) no Toastmaster International firmas referēs par publisko runāšanu. Šinī sanāksmē aicināti arī vīrieši.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola pieņem bērnus no 5 līdz 13 gadu vecumā, bet bērnu dārzā no 1 līdz 4 g. vecus, iekārtojot arī īpašu grupu bērniem, kas latviešu valodu runā ļoti vāji. Skola darbojas svētdienās no pl. 10:30. Bērnu dārzā strādā Astrīda Kaņķe, pārējās klasēs mācīs Aina Kalniņa, Klāra Gāle, Benita Brence un Māris Lūsis, kas ir arī skolas vadītājs. Latviski nerunājošos bērnus mācīs Marjorie Kaņķis un Karole Krastiņa. Skolas administrātore Hermine Turkēvica. Jauniešu grupā uzņem jauniešus sākot ar 13 gadu vecuma. Šo grupu vadīs mācītājs F. Kristbergs un Edite Linča. Šinī grupā mācības notiek no pl. 10:00.

● Sv. Andreja draudzes pārveidoto ērģeļu atklāšanas dievkalpojumu 18. oktobrī Sv. Andreja baznīcā vadīja draudzes mācītājs J. Cālītis, paskaidrojot, kas pārveidojumā jauns un agrāk nav bijis. Ērģelniece Anita Rundāne atskaņoja 7 ērģeļu solo: Elgar, Clarke, J.S. Bacha, Purcella, Tournemire, Barber, Guilmant darbus. Katrā no šīm kompozīcijām izcēla kaut ko citu ērģeļu mūzikā — stīgas, flautu, oboju, trompeti, stabules ar mēlītēm. Dažos skaņdarbos dzirdama pilna skaņa. Korāļiem pavadījumus spēlēja draudzes ērģelniece Edite Timermane.

Hamiltonas latviešu ev. lut. draudzei jauns mācītājs

Hamiltonas ev. lut. Kristus draudzē svētdien, 18. oktobrī baznīcas lejas zālē notika ārkārtas draudzes pilnsapulce ar vienu darba kārtības punktu: mācītāja vēlēšanas. Bijušais draudzes mācītājs K. Kuškēvics nomira š.g. maija mēnesī. Par kandidātu draudzes mācītāja amatam draudzes padome bija uzstādījusi mācītāju Ivaru Gaidi. Uz pilnsapulci bija ieradušies 240 draudzes locekļi no apm. 600 draudzes locekļiem. Notika aizklāta balsošana un par māc. I. Gaidi bija nodotas 189 balsis, kas bija vairāk nekā 2/3 no sapulces dalībnieku skaita. Ar šo māc. I. Gaide skaitās ievēlēts par Ham. latv. ev. lut. Kristus draudzes mācītāju. Sapulci vadīja Kanadas austrumu sinodes prezidents bīskaps W. Huras.

J.G.

Gunārs Gubiņš

dzimis 1925. gada 15. martā Valmierā,
miris 1987. gada 22. septembrī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kancelejа atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.I. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.I. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

1. novembrī pl. 11 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Dziedās svētdienas skolas bērni un jauniešu grupa. Sprediķis arī bērniem.

8. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Ērģeles un solo — Anita Rundāne.

15. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Sprediķis arī bērniem.

18. novembrī pl. 19 Latvijas valsts neatkarības dienas atceres dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā, kopīgs visām Toronto draudzēm. Koris.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

1. novembrī pl. 9.30 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 Reformācijas svētku dievkalpojums. Pēc dievk. Gaujas gaidu Mārtiņu sarīkojums.

8. novembrī pl. 11 dievkalpojums; pēc dievk. draudzes pēcpusdiena ar referātu — Zaiga Priede-Kalniņa (Ph.D.) no Čikagas runās par tematu — Dzīves jēga mūža novakarē.

15. novembrī pl. 15 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19 dievkalpojums Latvijas dibināšanas dienas atcerei, kopīgs visām Toronto draudzēm. Koris.

22. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Koris.

29. novembrī pl. 15 Pirmā adventa svētdienā, Garīgas mūzikas koncerts, 10. gadskārtā: Tam Kungam jauna dziesma. Koncerta programmā piedalās Toronto un apkārtnes jaunieši.

AUSTRUMU DRAUDZE

Mac. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

1. novembrī pl. 13 Ticības atjaunošanas dievkalpojums. Evaņģeliste A. Avotiņa. Pēc tam draudzes dāmu komitejas rīkots bazārs.

8. novembrī pl. 13 Varoņu piemiņas dievkalpojums. 1. Tes. 1:1—5; Mat. 22:15—21.

15. novembrī pl. 13 Latvijas proklamēšanas piemiņas dievkalpojums. Jāņa atkl. 19:9—16; Lūkas 16:14—17.

18. novembrī pl. 19 Latvijas valsts neatkarības dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

22. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. 1. Kor. 15:20—28; Mat. 25:31—46.

29. novembrī pl. 13 Adventa dievkalpojums. Rom. 13:11—14; Mat. 24:37—44.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

8. novembrī pl. 13 dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ontario, M1S 1Z6, tālr. 299-3780.

Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes: Temple Baptist Church, 14 Dewhurst Blvd. (1 bloku uz rietumiem no Donlands pazemes stacijas).

Dievkalpojumi svētdienās pl. 14. Bībeles un lūgšanas sanāksmes trešdienās pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

Draudzes gada svētki 8. novembrī pl. 14. Piedalās: māc. U. Ukstiņš, G. Plostniece (sopr.), V. Ūsis (bass), D. Plostniece (vijole), D. Ūse (flauta). Īpašas sapulces ar māc. U. Ukstiņu 9., 10. un 11. nov. pl. 19.

SV. KATRĪNU DRAUDZE

Mācītājs Jānis Prauliņš, 301 Queenston, St. Catharines, Ont., L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 3. svētdienā, pl. 15.00 Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave, St.Catharines.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave South.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā, 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tālr. (416)-834-6081.

15. novembrī pl. 13.30 Latvijas valstssvētku dievkalpojums.

20. decembrī pl. 13.30 Ziemsvētku dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igaunu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

1. novembrī pl. 13.30 dievkalpojums.

8. novembrī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienas pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Sinode...

(Turpinājums no 4 lp.)

Par revidentiem, piedaloties 103 delegātiem, ievēlēja Ādolfu Artmani (77), Aivaru Roni (72) un Andri Zommeru (66). Marģers Caune saņēma 60 balsis.

Jaunā pārvalde savā pirmajā sēdē konstruējās šādi — Pārv. pr-ks. — prāv. V. Vārsbergs, pr-ka garīgais vietnieks māc. J. Cālītis, laic. vietn. Dr. J. Robiņš, kasieris A. Trautmanis, sekretārs Dr. E. Reinbergs. Pārējie divi pārv. locekļi uzņēmās divu nozaru vadīšanu.

Darba nobeigumā sinode vēl pieņēma šādas rezolūcijas:

1.) Izteikt pateicību: — pārvaldei, tās priekšniekam, nozaru vadītājiem un revīz. kom. par sekmīgu darbu ar vēlmi to turpināt jaunajā pilnvaru posmā; — māc. Edgaram Ķiplokam par ilggadēju archīva vadīšanu un izcilo darbu, sagatavojot grāmatu par Latvijas draudzēm un baznīcām; — Ņujorkas draudzei un tās Ziemeļu novada darbiniekiem un darbiniecēm par sinodes dalībnieku sirsnīgu uzņemšanu, cienāšanu un aprūpēšanu.

2.) Aicināt atbalstīt sirdsapziņas cietumniekus un citus vajātos reliģiskās pārliecības dēļ, rakstot vēstules valdības un citu attiecīgu iestāžu amatpersonām. Tāpat rakstīt sirdsapziņas cietumniekiem un vajātiem, par to informējot LELBA.

3) Aicināt visas latviešu draudzes svētdien, 1987. g. 8. novembrī, dievkalpojumos lūgt par apspiestajām baznīcām un vajātiem kristiešiem. Aicināt un lūgt arī citas draudzes un baznīcas, sevišķi lietuviešu un igauņu luterāņus, tai dienā lūgšanā solidarizēties ar apspiestajiem un vajātiem, sevišķi lūdzot par tiem, kuriem pavēlēts lūgt par saviem apspiedējiem.

4.) Nosūtīt apsveikuma vēstuli bīskapam Čilstromam (Chilstrom), kas iecelts par bīskapu jaunformētai Amerikas ev. lut. Baznīcai (Ev. Luter. Church of America).

Sinode pieņēma Sv. Andreja dr. aicinājumu nākošo — sesto sinodi sasaukt Toronto.

Sinodes trīs dienu darbu noslēdza ar dievkalpojumu un dievgaldu Jonkeru baznīcā. Dievkalpojumā sprediķoja un jauno LELBA pārvaldi amatā ieveda archib. Arnolds Lūsis. Dievkalpojumā kalpoja arī prāv. L. Čuibe — bikts, māc. F.T. Kristbergs — liturgs, Aina Lakse un Aldis Blūmfelds — lektori, prāv. R. Āboliņš — lūgšana. Ērģelniece Maija Lakse. Diekalpojumu kuplināja Ņujorkas latviešu koris, dir. Andrējs Jansons.

E. Reinbergs, LELBA pārvaldes sekretārs

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
Gerrard-Woodbine rajonā.
Zvanīt: 691-3980.

Sodīti par maija demonstrāciju

Tikai tagad rietumus sasniegusi vēsts par divu čechoslovaku cilvēka tiesību kustības ČARTA 77 locekļu notiesāšanu par neoficiālās 1. maija demonstrācijas sarīkošanu. Ostravas tiesa piespriedusi 2500 kronu naudas sodu Tomāšam Hradilekam un Rūdolfam Berezam — it kā par sabiedriskā miera traucēšanu. Hradileku un Berezu apcietināja Olomoucas pilsētā par kāda plakāta pacelšanu. Šajā plakātā cilvēka tiesību kustība ČARTA 77 aicināja pilsoņus izrādīt vairāk drosmes. **Str.**

KAŖAVĪRU DAUDZINĀJUMS

sestdien, 7. novembrī, plkst. 19.00

DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE, TORONTO.

Piedalās:

Arvīds Kalupnieks — runa: No Ostrovas līdz Kurzemei.

Vīru koris Viesturs, diriģente Vizma Maksiņa.

Pilna bufete * Kopīgas dziesmas

IEEJA $10.-, IESKAITOT AZAIDU.

AICINA

DV TORONTO NODAĻAS VALDE

Laipni lūdzam apmeklēt gadskārtējo

MĀRTIŅU TIRDZIŅU

Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto

sestdien, 7. novembrī no pl. 10 līdz 17 un svētdien, 8. novembrī no pl. 11 līdz 16.

Daiļamatnieku darbi, gleznas, laimes rats, mūsu dārzkopju raža, zoss cepetis un citi gardumi.

VISUS LAIPNI IELŪDZ

LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBA KANADĀ un LATVIEŠU CENTRA DĀMU KOMITEJA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Latviešu Kreditsabiedrība ir pagarinājusi savu speciālo **8.00 %** 60 dienu termiņa „Jaunas naudas noguldījumu līdz š.g. 11. decembrim, izsludinātai izlozei š.g. 12. decembrī vēl pievienojot klāt trešo laimestu — $500.00 lielu 1 gada termiņa noguldījumu.

Visi līdzšinējie un jaunie noguldītāji ir tiesīgi uz šo jauno laimestu, kā arī jau uz abiem agrāk izsludinātiem laimestiem.

Pensionāriem jaunajā „Sudraba" krāšanas kontā mēs maksājam **5.50 %** augļus, kas tiks izmaksāti katru 3 mēnešu beigās, 31. martā, 30. jūnijā, 30. septembrī un 31. decembrī.

TORONTO OFFICE
491 College Street
Toronto, Ontario M6G 1A5
Phone: 922-2551

TORONTO OFFICE
4 Credit Union Drive
Toronto, Ontario M4A 2N8
Phone: 751-8982

HAMILTON OFFICE
16 Queen Street North
Hamilton, Ontario L8R 2R8
Phone: 529-7939

LONDON OFFICE
137 Huron Street
London, Ontario N6A 2J3
Phone: 439-7342

Pagrīdes baznīcas vadītājs Ukrainā

Ukraiņu katoļu bīskaps no Arģentīnas Andrea Sapelaks atklājis Vatikānā pagrīdes ukraiņu katoļu vadītāja vārdu Padomju savienībā.

Sapelaks paziņoja, ka ukraiņu katoļu garīgais vadītājs esot 80 g. vecais Vladimirs Sterņuks, Ļvovā Pad. iestādēm esot zināma Sterņuka nozīme, un viņa darbība tiekot novērota, taču iestādes pret viņu nekādā veidā nevēršoties.

Kad ukraiņu katoļu baznīcu 1946. gadā ar varu iekļāva krievu pareizticīgo baznīcā, ukraiņu katoļu baznīcas darbība turpinājās pagrīdē, un tās vadība atklātībā nebija zināma. Tikai pagājušā mēnesī ukraiņu bīskapi — Pavlo Vasiļiks un Ivans Semedijs paziņoja atklātībā savus posteņus pagrīdes baznīcas hierarhijā un griezās pie PSKP centrālās komitejas ģenerālsekretāra Michaila Gorbačova ar lūgumu atjaunot ukraiņu katoļu baznīcas darbību.

Pēc novērtētāju aplēsumiem Ukrainā šodien esot aptuveni 4 miljoni ukraiņu katoļu.

Str.

ČIKAGA

● Ilionojas latviešu pensionāru biedrības sanāksme notika Čikagas latviešu namā 14. oktobrī. To atklāja un ar viesiem iepazīstināja biedrības priekšn. V. Zvejnieks. Sekoja māc. A. Rautenšilda vadīts svētbrīdis. Brīvmāksl. E. Mekša nodziedāja korāli „Par katru stundu pateicos", L. Ozoliņa nolasīja oktobŗa mēneša jubilāru vārdus, novēlot visiem labu veselību.

Sekoja Vidienes apgabala latviešu pensionāru biedrību delegātu pārstāvju sanāksme. Par vad. ievēlēja A. Raidoni, par sekretāru A. Zaubi. ALA aprūpes biroja vad. K. Kuzulis iepazīstināja ar ALA aprūpes biroja darbību. Tā darbs norit 3 nozarēs: garīgā, morālā un materiālā aprūpē. Svarīgākā ir aprūpes nodrošināšana vecākai paaudzei, sniedzot padomus un atbalstu morāli un materiāli iespēju robežās. Viņš arī uzsvēra, ka pensionāru biedr. ir ļoti nozīmīgas, tur varat satikties un dalīties pārrunās par dažādiem jautājumiem savā vidē. ALA rīcībā ir Video lentes par dažādiem notikumiem, kas var interesēt ikvienu. Tās ALA dod bez maksas. Viņš aicināja būt aktīviem, nākt ar ierosinājumiem un pieprasījumiem, sadarboties ar ASV pensionāru biedrībām, jo tās var iespaidot kongresa locekļus un gūt panākumus. Ļoti nozīmīgi ir sazināties ar vietējām amerikāņu pensionāru biedrībām par juridisko palīdzību un arī par pārtikas markām un daudz citām lietām, ko vietējie ļoti plaši izmanto. ASV latviešiem aktīvi darbojas 12 pensionāru biedrības. K. Kuzulis arī paskaidroja par darba pensiju saņemšanu no Vācijas un par jaunākiem noteikumiem. ALA aprūpes biroja padomnieks K. Ritums sniedza plašu vispārēju ziņojumu par ASV sociālās apdrošināšanas darbību un pensiju saņemšanu. Tāpat par medicīnas apdrošināšanas darbību un maksājumiem par slimošanas laiku slimnīcās un mājās. Daudz kas mainījies, kopš tās sākuma I. Priedulājs ziņoja, ka ir iespējams nosūtīt paziņas uz okupēto Latviju un ka Daugavas vanagi to iespēju robežās izmanto. Sekoja delegātu ziņojumi: no Grand Rapidiem A. Tālberga — b-ba dibināta 1984. g., 107 biedri, biedru sanāksmes notiek reizi mēnesī. Sanāksmes dalībniekus cienā ar siltām pusdienām. Milvoku pens. b-bā 110 biedru, sanāksmes reizi mēnesī. Vasarā rīko izbraukumus, iekrātā nauda noguldīta bankā. Ziedojuši latviešu pasākumiem $2000, tā ziņoja b-bas prkšn. Turlais. Indianapoles pārstāvim bija līdzīgs ziņojums iepriekšējiem. Tādu pašu vispārēju ziņojumu sniedza arī Ilinojas b-bas pr-ks V. Zvejnieks. Biedrībai 197 biedri ir ļoti aktīvi, apmeklē sanāksmes un arī katrā sanāksmē kāds mācītājs notur svētbrīdi un brīvmāksl. E. Mekša iepriecina ar dziesmām.

Jautājumi un pārrunas aizņēma labu tiesu laika, kuŗās piedalījās delegāti no visām biedrībām, atbildes deva ALA aprūpes biroja darbinieki K. Kuzulis un K. Ritums. Kā lai zinātu, kuŗa apdrošināšanas sabiedrība ir labākā, jo piedāvājumu daudz. K. Ritums teica, tā ir katra individuāla lieta. Nav vērts apdrošināties vairākās apdr. sabiedrībās. AARP viena no labākām, arī Latviešu Palīdzības Fonds ir labs, tāpat Zilais krusts, bet ļoti dārgs. Jāuzmanās no tādām, kas daudz sola, bet vēlāk tikai uzzina patiesību. Plašākas pārrunas bija arī par pensiju saņemšanu no Vācijas. Arī tur gandrīz katram cits iznākums.

Čikagas pensionāru dāmas L. Ozoliņas vadībā bija rūpējušās par garšīgu cienastu ar skaistiem rudens ziediem dekorētiem galdiem.

A. Zaube

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Jāņa draudzes iesvētāmo jauniešu grupa atsāka nodarbības ar 18. oktobŗa dievkalpojumu. Iesvētes mācībām pieteikušies astoņi jaunieši. Iesvētes dievkalpojums 29. maijā. Pārējie draudzes jaunieši, kas vēlētos nākošā gadā iesvētīties, vēl var pieteikties pie mācītāja.

Vai tiešām jau pagājis vesels gads?

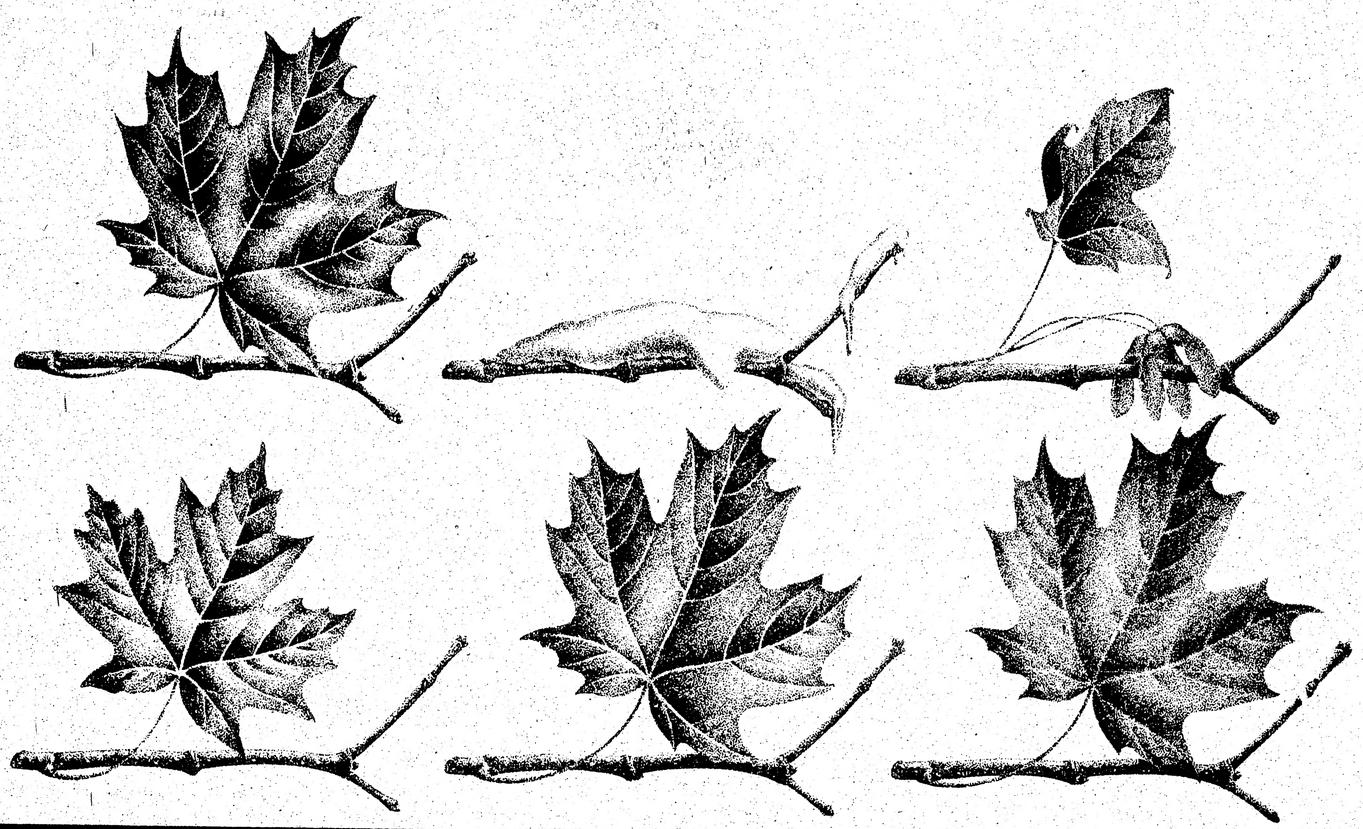

Canada, your bonds are here.

Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmes (Canada Savings Bonds) ir pārdošanā ar 26. oktobri.

Pirmā gada procentu likme ir 9%.

Atsevišķa persona var iepirkt līdz pat $75.000.

Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmes ir drošs ieguldījums, ko garantē Kanadas valdība.

Bondi ir iekasējami katrā laikā.

Iepērciet bondus bankās, trasta sabiedrībās, pie ieguldījumu aģentiem, kreditsabiedrībās vai darbā caur t.s. Payroll Savings Plan.

1980.g. (Serijas 35) iekšējā aizņēmuma zīmes kļūst dzēšamas šinī gadā un pēc 1987.g. 1. novembŗa nenesīs vairs procentus. Serijas no 1—34, kas izdotas pirms 1980.g., ir jau dzēstas, tādēļ pārbaudait vecos bondus, pirms jūs ieguldait jaunos.

Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmes ir pārdošanā tikai reizi gadā un dabūjamas ierobežotu laiku, tādēļ pērciet jau šodien.

Canada Savings Bonds

Canadä

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Vēl desmit dienas pēc 4. oktobŗa sniegputeņa Ņujorkas latviešu īpašumā Katskilos bija manāmas vētras pēdas. Sniegputenis izjauca kapusvētkus Brāļu kapos, jo cilvēki tur nevarēja nokļūt. Ņujorkas draudzes īpašumā daudziem kokiem nolauzti zari vai galotnes, dažā vietā izgāzti paši koki, sevišķi cietušas ābeles. Kāda izgāzta egle pārrāvusi telefona vadus, bet visā nometnē piecas dienas nav bijusi elektrības piegāde, ceļmalā vēl redzamas sniega čupas. Ceļus no kritušiem kokiem atbrīvo nometnes pārvaldnieks Alfreds un Olga Sprinči, kam jārūpējās arī par rudens lapu novākšanu vai satīrīšanu. Postījumi ir arī kaimiņiem — Latviešu kara invalidu apvienības Rotai.

● Mākslinieks Ēvalds Dajevskis pavadījis sešas nedēļas Ņujorkas draudzes īpašumā Katskilos, kur izmantojis lielo sarīkojumu zāli, lai gleznotu dekorācijas nākamajam Ņujorkas latviešu koŗa uzvedumam Gundega. Dekorācijas ir liela apmēra, skaistiem skatiem, neizjauktas. Lai tās aizvestu uz izrādes vietām Ņujorkā un Indianapoles dziesmu svētkos, dekorācijas būs jāizjauc mazākos gabalos.

● Kādreizējais Latvijas armijas jātnieku pulka kapelmeistars, tagadējais Ņujorkas draudzes Katskilu īpašuma pārvaldnieks Alfrēds Sprincis, nodomājis ziemas mēnešus izmantot valšu, maršu un dažu lielāku latviešu komponistu darbu nošu pārrakstīšanai, lai šos gabalus piemērotu pūtēju orķestrim. Līdzīgus pienākumus viņš veicis iepriekšējā gada ziemā, un pārstrādātos darbus nosūtījis nošu krātuvei Austrālijā. Viņš to veic ne vien savā brīvajā laikā, bet arī saviem līdzekļiem.

● Ņujorkas latviešu draudzei 1946. gadā bija tikai 200 locekļu, bet 1949. gadā tā uzņēma 600 jaunus draudzes locekļus, jo bija sākusies lielā iecelošana ASV. Lielāko dalībnieku skaitu draudze sasniedza 1959. gadā, kad bija 3671 draudzes loceklis. Pēdējos 40 gados draudzē bijušas 1069 kristības, iesvētīti 1360 jaunieši, salaulāts 751 pāris, pēdējā gaitā izvadīti 1766 mirušie. Prāvi ir personu reģistri un kartotēka, draudzē var dabūt apliecības un izziņas. Katru gadu uz draudzes sapulci sagatavoti pārskati par draudzes darbību, dievkalpojumiem, svētības aktiem, audzināšanu, darbības nozarēm, personu sastāvu, novadu un dāmu komiteju darbību palīdzības darbu un citiem veikumiem. Uz šī gada sākumu bilance bija gandrīz 1,9 miljonu dol., bet budžets sasniedzis 207,800 dol.

● Aizvadītās vasaras nometne Ņujorkas draudzes Katskiļu īpašumā sākās ar sporta nodarbībām, pie kam Eiropas futbolā bija 20, volejbolā 7 dalībnieki, bet gadu pirms tam kopējais šī perioda apmeklētāju skaits bija 32. Pirmajā rēgulārā divnedēļu periodā no 28. jūnija bija 47 dalībnieki. Lietainā laika dēļ vasaras sākumā kalnu strauti bija ezerā radījuši duļķi. Nometnes vadītāja I. Mieme izkārtoja ar Elka Parka kluba ļaudīm, ka mazākiem bērniem bija atļauts peldēties viņu peldbaseinā. Vēlāk nometniekiem atļāva arī lietot Elka Parka augstienes takas. Iepriekšējā gadā šinī periodā bija 79 bērni. Otrā nometņošanas periodā piedalījās 55 dalībnieki, gadu iepriekš 40. Trešais periods bija veltīts bērniem, kam neveicas runāt latviešu valodā. Bija ieradušies 63 nometņotāji, tikpat, cik gadu iepriekš. No 102 pirmo divu periodu nometņotājiem 54 bija no Ņujorkas draudzes. Valdība bija piešķīrusi bezmaksas produktus 4,500 dolaru vērtībā, sevišķi daudz malto gaļu un konservētos augļus. No 9.—16. augustam notika 3x3 nometne, kur piedalījās 115 dalībnieku, bet kopā ar personālu un interesentiem 170. Nākamā 1988. gada bērnu nometne varētu sākties tūlīt pēc Dziesmu svētkiem Indianapolē, ar 10. jūliju.

● Pensionāru atpūtas nometne Katskilos darbojas pavasarī un rudenī, pavisam desmit nedēļas. Bija ieradušies 38 nometņotāji vecumā no 70 līdz 95 gadiem, no tiem 32 sievietes un 6 vīrieši. Tas bija mazākais dalībnieku skaits 13 darbības gados. Nometņošanu ar piemaksām atbalstīja draudzes Palīdzības fonds.

● Ņujorkas latviešu draudzē no jūnija līdz oktobrim nokristīti trīs bērni, visi no latviskām ģimenēm, salaulāti septiņi pāri, no tiem četras latviskas laulības, trīs jauktas, piedzimis viens bērns latviskā ģimenē, miruši 13 draudzes locekļi.

● Baznīcas Virsvaldes plenārsēdes notika 12. un 13. oktobrī Ņujorkas draudzes Salas baznīcā archibīskapa A. Lūša vadībā. Piedalījās garīgie un laicīgie dalībnieki. Pieņemšanu 12. oktobŗa vakarā rīkoja A. Trautmanis ar dzīvesbiedri Frīportā, bet pēc tam par viesiem gādāja Ņujorkas draudzes Salas novada dāmu komiteja. Pirmdien, 12. oktobrī, vakara dievkalpojumā spredikoja prāv. A. Grosbachs, dziedāja Ņujorkas draudzes Longailendas koris, diriģente un ērģelniece Irene Upeniece-Jasuta.

● Nedēļu pēc 4. oktobŗa sniega vētras Katskiļu apkārtnē vēl pāri par 3000 mājām nebija atjaunota elektrība. Šinī apkārtnē pa lielākai daļai visu paveic ar elektrību, ieskaitot apkurināšanu un vārīšanu. Dažās ģimenēs sabojājās pārtika ledus skapjos, citur nebija ūdens piegādes. Sniegs bija nokusis, bet postījumus radīja kritušie zari un izgāztie koki.

● Neparasti kupli apmeklēts bija 11. oktobŗa dievkalpojums Jonkeru baznīcā pēc 5. sinodes beigām. Apmeklētāju skaits bija pāri 500, baznīcā bija jāievieto papildu krēsli. Kupls skaits bija dievgaldnieku. Prāvesta A. Čuibes bikts runa bija tikpat plaša kā spredikis, pie altāŗa bija arī archibīskaps A. Lūsis. Dievkalpojumu kuplināja Ņujorkas latviešu koris dir. A. Jansona vadībā. Nobeigumā Ziemeļu novada dāmu komitejas rīkots azaids apakšējā zālē, kur bija grūtības uzņemt visus viesus. Bez sinodes dalībniekiem un koristiem azaidā varēja piedalīties arī draudzes locekļi.

● Uz LAMZA izsūtīto aptauju atbildes iesūtījuši ap 1000 cilvēku. ALA izsūtīja ap 5000 aptaujas lapu, Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze ap 1500. Bostonā izsūtītas 500, bez tam vēl izsūtījusi ALJA, LPB, ALAs kongresā izdalītas 150 aptaujas lapas, kopā izdalīts 8000 lapu. Vairums atbildes saņemtas no tautiešiem, kas pāri par 60 gadiem, lai gan reprezentētas visas vecuma grupas.

● Ņujorkas latviešu baptistu draudze 11. oktobrī Madisona avēnijas draudzes dievnamā Manhatenā atzīmēja 82. gada svētkus. Mūzikālo daļu kuplināja Bukskauntijas - Filadelfijas kopkoris ar solistiem G. Plostnieci, D. Bērziņu un M. Ābeli diriģentu E. Ķera, V. Baštika un E. Baštika vadībā. Pirmo reizi Ņujorkā atskanoja V. Baštika komponēto ,,Ak skani, dziesma, Kristus draudzē''. Vijoles solo spēlēja Daina Plostniece, svētrunu teica māc. P. Odiņš no Filadelfijas, programmu vadīja M. A. Jansons. Pēc sarīkojuma cienasts visiem apmeklētājiem.

● Pļaujas svētku dievkalpojumā Betlēmes baznīcā Bruklinā 11. oktobrī bija ieradušies ap 50 apmeklētāju. Spredikoja māc. J. Mednis no Grand Rapidiem. Dievkalpojumā un vēlāk lejas zālē sarīkojumā dziedāja Astrīda Nelsone-Cepure, pie klavierēm Ingrīda Stīle. Lejas zālē Iekšpilsētas dāmu komiteja atvadījās no sava novada ilggadējā darbinieka Georga Ivanova, kas pēc pensionēšanās pārcēlās uz Ņudžersiju. Viņam pasniedza grāmatu. Dāmu komiteja bija rīkojusi kafiju ar azaidu. **Vk**

Katoļu kongresa dalībnieki Mariāņu Tēvu īpašumā Vandevegā.

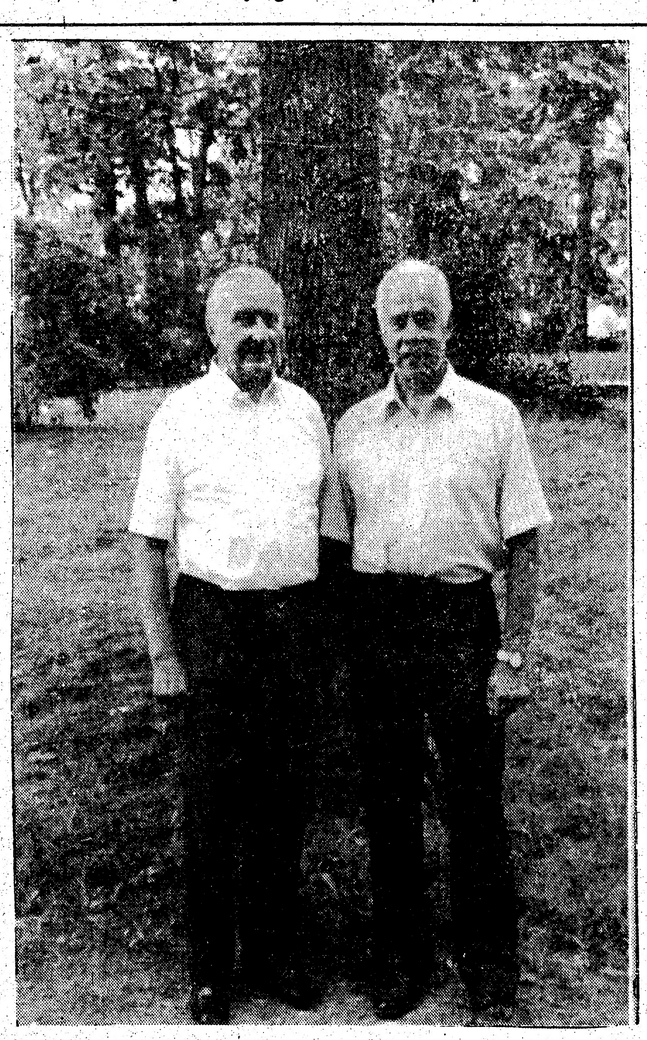

Kanadas latviešu katoļu apvienības valdes priekšsēdis B. Logins un Amerikas katoļu apvienības valdes priekšsēdis Dr. J. Garancis kongresa laikā Vandevegā.

ČIKĀGA

● Čikagas dāmu komiteja jau vairākus gadus ar ļoti labiem panākumiem rīko Miķeļdienas tirgu, lai iegūtu līdzekļus Čikagas Latviešu biedrības nama vajadzībām, pārdodot pašu mājās gatavotus produktus, kādus nevar dabūt vietējos veikalos. Lai visu to paveiktu un labi izdotos, biedrības dāmas bija cītīgi strādājušas, ziedojot daudz darba stundu ar labu izdomu dāmu komitejas prces V. Riekstiņas vadībā. Šogad sarīkojuma vajadzībām atsaukušies bija daudzi tautieši, ziedojot mantas un naudu. Lielu ievērību guva bagātīga mantu loterija, kur darbojās V. Dzelme, R. Vilciņa, M. Baltiņa, M. Kalniņa, M. Ozoliņa un L. Zaube. Par saldumu mīļotājiem rūpējās I. Grigolate, F. Grigolate un E. Dzelme; tirdziņā varēja iegādāties garšīgus cepumus un kūkas, maizi, sierus, ūdenskliņģerus, pašu skābētus kāpostus un daudz citu labu mantu, par to rūpējās R. Valdmane un E. Glocknore. Bija arī rotas lietas plašā izvēlē, keramikas izstrādājumi, tautiskās lelles, latviskie audumi. Skaistuma kopšanas piederumus varēja iegādāties pie A. Jakabsones ar meitu Lindu. Par garšīgām pusdienām rūpējās K. Legzdiņš, H. Legzdiņa, L. Ozoliņa, M. Vaskova, V. Kinstlere, E. Baižmane u.c. Sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts un deva 4,200 dol. tīra atlikuma. **A.Z.**

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $6.00

125 Broadview Ave.
Tel 465-5225
Svētdienās iepriekš sazinoties pa tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
sākot ar 1987. gada 29. jūniju
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās slēgts.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 23.00.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

DR. ROBERTS U. VAGNERS, O.D.
OPTOMETRIST
3439 YONGE STREET
TORONTO, ONTARIO M4N 2N1
TELEPHONE
(416) 485-5233

Grāmatas dāvanām

J. Ķēniņš — Kanta latviskās cilmes problēmas	$14.50
A. Silgailis — Latvian Legion	$25.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
L. Ozolkalne — Kur tu esi	$19.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir	$16.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
Ceichners, A. — Latvijas boļševizācija 1940—1941	$27.00
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
Latviešu lietiskā daiļdare	$20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams	$18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā	$16.00
A. Alksnis — Panaceja un viņas mācekļi	$18.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt	$ 9.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas	$14.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi	$14.00
V. Jankevica — No Ārlavas līdz Nujorkai	$17.00
Dainu izlase — Ozols	$12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem	$19.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
K. Ōsis — Uz utopiju tilta	$13.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
Latvija — sienas kartes	$12.50
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Gramatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretim City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: ● lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
● žāvētus tītarus, zivis,
● pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
● klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B-2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5P5
(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā)
733-4515 733-4516
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.
Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē.
Pārdodam atsevišķus Latvija Amerikā numurus.
Inta Gugāns-Tauriņš

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

RM

NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Mūžībā aizgājis
bij. 8. Latviešu strēlnieku pulka dalībnieks

Francis Zarāns

Dzimis 1896. g. 17. oktobrī, Aizkalnes pag. Zarānos
Miris 1987. g. 9. oktobrī, Hamiltonā, Ont., Kanadā.

Par mīļo aizgājēju sēro:

sieva Elizabete, meitas in dēls ar ģimenēm, mazbērni un mazmazbērni.

Div' dūjiņas gaisā skrēja,
Abas skrēja dūdodamas.

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

Laikraksta kantorim:

sludinājumi,
abonementa maksājumi,
laikraksta piegāde un
adrešu maiņas

466 - 1514

TORONTO

● Sidrabeniešu rudens sarīkojumu 17. oktobrī atklāja pārvaldes loceklis E. Eglīte. Sekoja kopīgi dziedātā Sidrabenes dziesma ar Indras Gubiņas vārdiem un J. Norviļa mūziku. Ar pārvaldes ziedu velti Inārai un grāmatu Tālivaldim Juranovskim, klātesošie atvadījās no čaklajiem Sidrabenes saimniekiem, kuŗi pēc līguma laika nokalpošanas pāriet citā darbā. Priekšnesumu daļā Toronto Austrumu draudzes dāmu komitejas drāmas kopa ar iepriekšēju veiksmi iepriecināja klātesošos ar Harija Celma īslugu Tautiska būšana, H. Miķelsona iestudējumā. Sekoja deju mūzika un rudens labumu bagātīga mantu loterija, Lonijas Kleperes un palīdžu izkārtojumā. Par cienastu bija rūpējušies pārvaldes locekļi un labvēļi. Par rudenīgā sarīkojuma lietprātīgo izkārtojumu Sidrabenes sarīkojumu zālē pateicība pienākas Sidrabenes sabiedriskās daļas vadītājai Gaidai Āpšei ar daudziem atsaucīgiem palīgiem.

...Ons

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO. ONTARIO
466-1514 465-7902

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
534-2926
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARKĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

ENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

Meklējam SAIMNIEKU / SAIMNIECI

Toronto Sv. Andreja Ev. Lut. latviešu draudzes īpašuma SIDRABENE apsaimniekošanai.

Brīvs dzīvoklis Sidrabenē.
Alga un darba noteikumi - pēc vienošanās un atkarībā no iepriekšējās pieredzes.

Pieteikties nekavējošies :
rakstiski - St.Andrew's Ev.Luth.Latvian Church
383 Jarvis St., Toronto,
Ont., M5B 2C7

telefoniski - pie draudzes pr-ka Alfona Kalna
(416) 425-4022 dienas laikā
(416) 275-3227 vakaros,
vai pie Sidrabenes padomes pr-ka Jāņa Kūlas
(416) 822-7929 vakaros.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana bez maksas.
Zvanīt no pl. 10—23
tālr. 924-7095

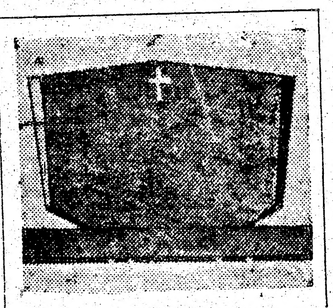

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets.
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLE'S NEST

MAPLE LEAF TRAVEL
Piedāvā lidojumus
PACKAGE TOURS
Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351
655 St. Clair Ave W.

RATAS OPTIC
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Inflācija...

(Turpinājums no 2. lp.)

Ignorējot vēstures patiesību, akadēmiķis Bogomolovs raksta, ka inflācijas slimība esot attīstījusies tādēļ, ka padomju saimniecībā ilgus gadus attīstījās stagnācijas parādības.

Tātad tagad šo slimību vajadzēs ārstēt. Un ārstēs to, mīksti izsakoties, ļoti dīvaini. PSKP centrālkomitejas jūnija plēnums paziņoja: mūs gaida cenu reforma. Esot laiks atteikties no valsts dotācijām, kuŗu rezultātā maize, gaļa, piens un dzīvokļi esot ļoti lēti. Lēti tie ir visai nosacīti, piebildīsim mēs. Turklāt arī uz šiem produktiem un pakalpojumiem cenas pamazām auga. Tiesa gan, dažreiz cēla darba algas, bet vienā laikā auga inflācija, ko vissmagāk izjuta pensionāri, cilvēki ar maziem ienākumiem. Patiešām, cenas Padomju savienībā ir nereālas, salīdzinot ar pastāvošām brīvā tirgū. Tā kā tai pašā laikā visi minētie produkti un pakalpojumi bija deficitā, kroplīgo cenu veidošanu zināmā mērā pielaboja privātais sektors, ko parastā tauta, sekojot uzspiestai padomju terminoloģijai, sauca par spekulantiem.

Atskaitot atklāto inflāciju, ko bija spiesta fiksēt oficiālā padomju statistika, priecājoties par rubļa vērtības mazu krišanu (atklāti pat to neatzina), pastāv slēptā inflācija. PSRS un republiku centrālās statistikas pārvaldes tādu nevēlējās saskatīt.

Tā veidojās divējādi. Piemēram, cenšoties pēc labākiem ekonomiskiem rādītājiem un plāna izpildes, rūpnīca vai nozare sāk ražot jaunu un daudz dārgāku preci. Tas nebūt nenozīmē, ka jaunā prece ir labāka. Dažreiz pat notiek, ka pēc pašizmaksas jaunā prece ir lētāka, toties cenu komitejā pārdošanas cena ir noteikta daudz augstāka nekā par veco, no ražošanas izņemto preci.

Otrs iemesls slēptai inflācijai — mūžīgais padomju deficits. Cilvēki, nevarēdami atrast vajadzīgo preci vai saņemt attiecīgo pakalpojumu, pārmaksāja divi un trīs reizes vairāk privātam sektoram jeb spekulantiem. Ar cenu reformu inflāciju apkaŗot neizdosies. Kad cenas celsies valsts tirdzniecībā, attiecīgi celsies cenas tirgū, jo ar tādu pasākumu piena, gaļas un citu preču valstī vairāk nebūs. Tiesa, daudzi miljoni cilvēku būs spiesti atteikties arī no tagadējās trūcīgās racijas, mazāk patērēs dārgākus un vērtīgākus produktus. Patērētāju kļūs mazāk, bet kā tas ietekmēs tautas veselību un darba spējas? Daudziem būs jāpārtiek no skābiem kāpostiem, prosas un makaroniem, gluži kā padomju cietumniekiem.

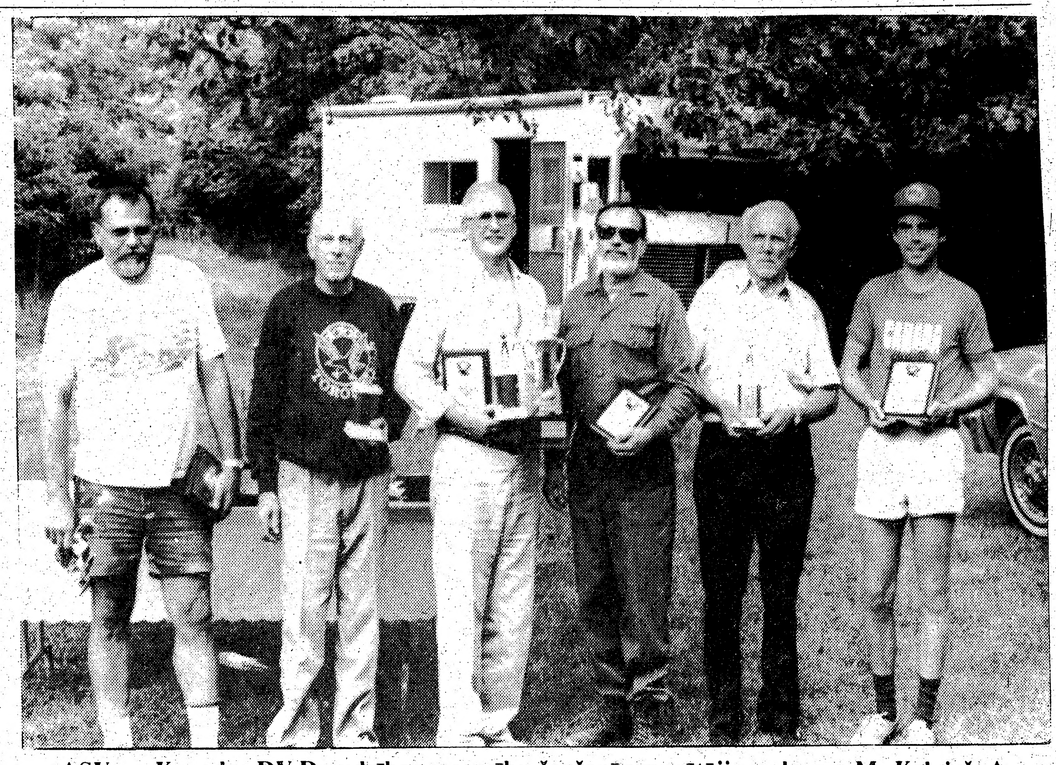

ASV un Kanadas DV Draudzības sacensību šaušanā uzvarētāji: no kr. — M. Kalniņš, A. Kārklis, I. Kēlers, I. Švānfelds, O. Zvirgzdgrauds, P. Grauds. Foto V. Jaunkalnietis

Volejbola sacensības Vandavegā

Gadskārtējās sacensības volejbolā Vandavegas ceļojošā kausa izcīņai notika 19. septembrī latviešu katoļu Mariānu īpašumā Vandavegā. Piedalījās 6 latviešu vienības. Sacensības izvērtās par plašiem sporta svētkiem, jo notika arī Vidējo valstu latviešu jaunatnes meistarsacensības balvas izcīņa. Visas pieteiktās vienības nebija ieradušās, un dažas ieradās nepilnā sastāvā, jo laika apstākļi neko labu nesolīja.

Kopā sanāca 6 vienības: ČLBSK, Čikagas DV jaunatnes, Indianapoles jaunatne, Vandavega, Milvoku Auseklis un Milvoku jaunatnes Auseklis. Spēlējot pie diviem tīkliem, jaunatne savas spēles nobeidza ātrāk: 1. vietu izcīnīja Indianapoles jaunatnes vienība, iegūstot Vidējo valstu balvu; 2. vietā Čikagas DV jaunatne un 3. vietā Milvoku jaunatne Auseklis.

Sacensības Vandavegas kausa izcīņā ievilkās ilgāk, jo reizēm traucēja lietus. Tomēr spēles nobeidza un uzvarētājiem pie vakariņu galda tika pasniegts ceļojošais kauss un balva. Vandavegas ceļojošo kausu ieguva ČLBSK sastādītā vienība, 2. vietā paliekot Indianapoles DV un Vandavega 3. vietā. Cienastu sākot, Vandavegas saimnieks prāv. B. Baginskis iesāka ar pateicības vārdiem. Vandavegas ceļojošo kausu uzvarētājiem — ČLBSK kapt. Arturam Korem — pasniedza kausa dāvinātājs Bolislavs Delvers, tāpat arī balvas 4 vienībām. Sporta spēļu rīkotājs Juris Velkme jr. pasniedza Vidējo valstu jaunatnes balvu 1. vietas ieguvējam Indianapoles jaunatnes kapt. Normundam Melbārdim.

Pēc tam Čikagas DV apv. sekretārs B. Delvers pasniedza Edmundam Kļaviņam DV ASV goda rakstu, uzaicinot jauniešus iestāties DV organizācijā par biedriem, lai kopīgiem spēkiem varētu cīnīties par Latvijas brīvību, palīdzēt Helsinku 86 grupai un citiem apspiestajiem mūsu dzimtenē.

Svētdienas rītā Vandavegas brīvdabas baznīcā notika prāv. B. Baginska vadīts dievkalpojums. Šai skaisti iekārtotajā brīvdabas baznīcā pa vasaru katru svētdienu notiek dievkalpojumi ar caurmēra dievlūdzēju skaitu no 100—140. Bez gadskārtējām volejbola sacensībām latviešu katoļu Mariānu plašajā īpašumā Vandavegā notiek arī Jāņu svinēšana un gadskārtējais ALAK kongress.

1987. gada Vandavegā Vidējo valstu latviešu jaunatnes volejbola sacīkstēs II vietas izcīnītāji — Čikagas DV vienība: no kr. — A. Freimanis, J. Tupesis-Milv. E. Kiršteins, E. Priede, J. Velkme jr. vienības kapt. D. Michell, E. Strods. Foto P. Strods

Latviešu veterānu sacīkstes

Lielbritanijas veterānu vieglatlētikas meistarsacīkstes šogad piedalījās trīs mūsu vieglatlēti — Jānis Gercs, Indulis Šmits un Fricis Laudobelis, gūstot labus panākumus. I. Šmits ieguva: 2. vietu veserī, 2. vietu šķēpā, 3. vietu diskā.

F. Laudobelis — 3. vietu lodē (5. kg.).

Vidusanglijas veterānu meistarsacīkstēs — I. Šmits ieguva (60—65 g. klasē). 1. vietu lodē (5 kg.), 1 vietu diskā, 1. vietu šķēpā, 1. vietu veserī.

J. Gercs ieguva (65—70 g. klasē) 1. v. lodē (5 kg.), 1. v. diskā, 1. v. šķēpā.

Anglijas vidusskolu sacensībās labus panākumus guvis John Gercs-jun., kas 400 metr. skriešanā ieguva 2. vietu ar 48,40 sek. **Strēlnieks**

Šaušanas meistarsacīkstes Donkāsterā

Daugavas vanagu fonda rīkotās šaušanas meistarsacīkstes ar mazkalibra šauteni, notika Thurnscoe šautuvē, netālu no Donkāsteras.

Pateicība pienākas īpašuma vadībai ar prāv. B. Baginski un čaklajām dāmām, kuŗas vienmēr rūpējas par viesu pacienāšanu. Šoreiz dāmas bija klājušas sportistiem un viesiem bagātīgu cienasta galdu, un arī pa spēļu laiku bija dabūjami uzkožamie pēc izvēles.

A. Zaube

QUICK FISHERIES
R.R.3 — Group Box 14
Brighton, Ont. K0K 1H0
tel. 613-475-1053

svaigas zivis

svaigas siļķes — $1.00 mārciņā
svaigas sīgas (white fish) — $1.00 mārciņā
svaigi baltie asari — $1.00 mārciņā

100 jūdzes uz austrumiem no Toronto, 30. ātrceļš, nogriezties uz dienvidiem.

Ernests Krauze kļuva par DVF meistaru. Viņš saņēma arī L. Dombrovska ceļojošo balvu būdams labākais šāvējs 1987. gadā.

Visās klasēs bija iespējami 200 p., šaujot no 50 metru attāluma trīs starptautiskajos paņēmienos.

Senioru klasē — 1. v. L. Ceriņš, 2. v. J. Strazds, 3. v. L. Tropiņš. Veterānu klasē — 1. v. E. Vīnbergs. Meistarklasē — 1. v. E. Krauze, 2. v. A. Freimanis, 3. v. P. Vītiņš.

Sacensību nobeigumā A. Freimanis pasniedza balvas uzvarētājiem. **Strēlnieks**

Vieglatlēti sacentās Zaļā dārzā

Daugavas vanagu fonda viegatlētikas meistarsacīkstes notika lietus draudu zīmē. Pusstundu pēc paredzētā sākuma lietus vēl gāza kā no spaiņiem. Tad noskaidrojās, un mēs varējam uzsākt sacensības, tomēr nobeidzam atkal ar sīku lietu.

Sacensības notika Straumēnos, mūsu pašu „Stadionā" — meža, ābeļu dārza un auglīgu druvu apjoztā Zaļajā Zālajā.

Labākais vieglatlēts sacensībās bija Jānis Gercs, sasniedzot 925 p.

Sacensību jaunākais dalībnieks bija 9, bet vecākais 76 g. v.

Sieviešu klasē — 1. v. A.M. Tuļke — 265 p., 2. v. A. Laudobele, 3. v. I. Kapitānova.

Meiteņu klasē — 1. v. N. Gerca, 2. v. S. Kapitānova.

Zēnu klasē — 1. v. J. Kapitānovs, 2. v. S. Kapitānovs.

Vīriešu (18 līdz 40 g.) klasē — 1. v. John Gercs, 2. v. G. Gercs, 3. v. A. Smukulis, 4. v. A. Cukurs.

60 līdz 65 g. klasē - 1. v. I. Šmits, 2. v. F. Laudobelis, 3. v. A. Freimanis, 4. v. E. Leitis.

Pēc punktu izvērtēšanas A. Freimanis aicināja DVF valdes priekšsēdi L. Rumbu pasniegt balvas. **Strēlnieks**

Silaraups liecina ASV kongresā

Helsinku komisija noskatās 14. jūnijā filmu no Rīgas

ASV kongresa abu namu Eiropas drošības un sadarbības (saukta Helsinku) komisija 6. oktobrī uzklausīja triju Baltijas valstu cilvēka tiesību aizstāvju Rolanda Silaraupa, Tīta Madisona un Vītauta Skuoda liecības.

Sēdi atklāja komisijas priekšsēdis deputāts Hojers (St. H. Hoyer),, klātesot arī pr. vietniekam senātoram Dekonsīni (Dennis De Concini), sen. Lautenbergam (Frank Lautenberg) un Vortam (Timothy Wirth), kā arī deputātiem Ričardsonam (Bill Richardson), Fīganam (Edward Feighan), Porteram (John Edward Porter) un Milleram, kas nav Helsinku komisijas loceklis, bet, būdams no Sietlas, interesējas par Baltijas jautājumiem. Ļoti reti šādās sēdēs piedalās tik kupls likumdevēju skaits. Esmu sēdējusi līdzīgās Helsinku kom. sēdēs, kur klāt ir tikai viens deputāts un citus pārstāv viņu biroju darbinieki.

Priekšsēdis Hojers, atklājot sēdi, atgādināja, ka Staļina spēki iesoļoja Baltijas valstīs pirms 47 gadiem. Visus šos gadus Latvija, Igaunija un Lietuva, kas neatkarību piedzīvoja tikai 20 gadus pēc I Pasaules kaŗa, ir okupētas. Ar lepnumu Hojers uzsvēra, ka ASV nav atzinušas šīs okupācijas likumību.

,,Padomju režīms apgalvo, ka šī okupācija ir vēsturiski attaisnojama, ka tā saskanot ar tautas gribu, ka nacionālās un neatkarības jūtas esot buržuāziskās pagātnes atliekas, ka jaunajai paaudzei šī pagātne nerūpot'', teica Hojers, turpinot: ,,Kad es skatos uz 23. augusta Rīgas notikumu attēliem, es redzu neskaitāmus jauniešus. Es domāju par jaunajiem igauņiem, kas sodīti ar darba nometni, jo pacēluši brīvās Igaunijas karogu, vai par lietuviešu jauniešiem, kas aktīvi darbojas baznīcas dzīvē. Un es secinu, ka padomju vara sevi maldina, domājot, ka baltiešu brīvības un neatkarības ilgas ir mirušas.''

Pievēršoties Gorbačova jaunajai politikai, Helsinku komisijas priekšsēdis nemēģināja zīlēt, kā tā ietekmēs Baltijas valstis, bet atgādināja Gorbačova stingro stāju pret nacionālismu, viesojoties Tallinā, ka vairāki baltiešu cilvēka tiesību aizstāvji arvien vēl smok Gulagā un ka nesenās demonstrācijas Rīgā, Tallinā un Viļņā sadūrās ar policijas vardarbību. Un liecība padomju stājai ir arī šie trīs jaunieši, kam lika atstāt savu zemi, citādi draudot ar soda nometni.

Pirmais kongresa komisijai liecināja Tīts Madisons, ko izraidīja pēc 23. augusta demonstrācijas Tallinā, kur viņš bija viens no organizētājiem. Viņš plaši ziņoja par demonstrācijas gaitu. Atbildot uz jautājumu, vai pastāv solidāritāte baltiešu vidū, Madisons minēja kopīgo vēsturi un likteni un draudzības saites, kas radušās soda nometnēs. Viņš pats ar vairākiem igauņiem bija Rīgā 14. jūnijā, un šī latviešu demonstrācija bijusi kā lāpa, kas ievadīja 23. augusta demonstrācijas arī Tallinā un Viļņā — protestā pret Ribentropa-Molotova paktu un tā sekām.

Tāpat baltiešu solidāritātei daudz deva ziņas par ASV valdības un kongresa atbalstu Baltijas lietai un arī ziņa par šejienes baltiešu demonstrācijām. Īpaši Madisons pieminēja Vašingtonas jauniešu bada streiku, kas devis viņiem drosmi.

Arī Rolands Silaraups — pēc tam, kad ALAs pārstāvis Ojārs Kalniņš bija nolasījis viņa iesniegumu Helsinku komisijai, pateicās ASV valdībai un kongresam, īpaši norādot uz amerikāņu senātoru iesniegumu Gorbačovam Baltijas valstu lietā. Iesniegums arī prasīja atļaut 14. jūnija demonstrāciju un nevērsties pret demonstrantiem.

Lietuvietis Skuodis savā liecībā īpaši pievērsās reliģijas apspiešanai, ziņojot arī par savu pētījumu, kuŗā salīdzināta ateisma un reliģiskā literātūra. Kamēr ateisma grāmatu ir 1700 tonnu, tikmēr reliģiskās literātūras ir tikai 9 tonnas.

Uz deputāta Ričardsona jautājumu visiem trim baltiešiem, vai būtu vēlama padomju kladzinātā cilvēka tiesību konference Maskavā, visi trīs tādai uzstādīja noteikumus.

Madisons teica, ka tāda vēlama, ja rietumvalstis tajā prasa Baltijas valstu neatkarību. Silaraups tam pievienojās, papildinot vēl ar prasību, lai šādā konferencē varētu piedalīties cilvēka tiesību jeb Helsinku grupas, kas darbojas Pad. savienībā, īpaši Baltijas valstīs. Skoudis teica, ka šāda konference varētu notikt tikai tad, ja Pad. savienība ievēro Helsinku nolīgumus. Citādi šāda konference kalpotu tikai Maskavas propagandai, — brīdināja visi trīs baltiešu aktīvisti.

Ar lielu interesi ASV kongresa Helsinku komisija noskatījās filmu par 14. jūnija notikumiem pie Brīvības pieminekļa Rīgā ar Ojāra Kalniņa paskaidrojumiem. Tā bija skaidra liecība par latviešu tautas, īpaši jauniešu, ilgām pēc brīvības un neatkarības.

Irēne Karule

Strīds par Baltijas...

(Turpin. no 1. lp.)

var brīvi izteikties un pulcēties.'' Šis arguments attiecas uz dažu valstu (ieskaitot Zviedrijas) nostāju, kas negrib iekļaut pašnoteikšanās tiesības cilvēka tiesībām domātos likumu krājumos un pārskatos. Pēc viņu domām tādā kārtā temats tiek pārāk izplests un atņem individuālām cilvēka tiesībām domāto vietu.

,,Amerikāņi — Trīts tālāk teica — saprot, ka skaisti uzrakstīta konstitūcija vēl negarantē tās principu īstenošanu dzīvē. Daudzām valstīm ir konstitūcijas, kas paredz preses, runas, pašnoteikšanās tiesības, un tomēr — viņu pilsoņiem tās tiek liegtas. Pašnoteikšanās nav stāvoklis, kas notiek uzreiz. Tas ir process, kas arvien attīstās un nostiprinās. Sveštautieši bieži nesaprot amerikāņu dzīves veidu, kur trīs valdības nozarojumu starpā aizvien risinās karstas debates. Bet kaut kādā veidā no visa šī nemiera izaug kopēja nostāja. Tieši nonākšana pie vienota lēmuma pēc visu balsu uzklausīšanas ir mūsu sabiedrības spēks. Mēs arī saprotam, ka iekārta, kas tik labi darbojas amerikāņiem, varbūt visām tautām nav piemērota. Tās atšķiras kā temperamenta, tā vēsturiskā mantojuma ziņā. Bet tomēr — tāds pamatprincips, kā visu tautu tiesības uz pašnoteikšanos — jāievēro visiem.''

Latviešu Nams gadasvētkos

Kaut Toronto ielas slapināja rudens lietus un gājēji visu pēcpusdienu slēpās zem lietussargiem, Latviešu Nama 23. gadasvētkos 24. oktobŗa sestdienas vakarā pulcējās pāri par simt apmeklētāju, kuŗus uzrunāja vakara vadītājs V. Tikiņš. Nama valdes priekšsēdis E. Nāgelis īsā atskatā pakavējās pie sasniegumiem aizvadītos gados, kuŗos Nama uzlabošanai ieguldīti lieli līdzekļi, īpašuma vērtībai, ņemot vērā cenu celšanos, tagad pieaugot uz pusotra miljona dolariem. No uzlabojumiem minama kāpņu izbūvēšana par apm. 50.000 dolariem, gaisa atvēsināšanas sistēmas ierīkošana, kas prasījusi ap 75.000 dol., un pēdējā laikā jaunu ugunsdrošu durvju ielikšana par apm. 40.000 dolariem. Trauksmes signālu ierīkošana prasījusi 12.000 dolaru. Bez tam vēl veikti jumta labošanas, 10.000 dolari, un citi darbi. Viss tas veikts ar sabiedrības un pašu darbinieku atbalstu. Daļu no šiem izdevumiem prasījuši pilsētas ugunsdzēsības jaunie noteikumi, kuŗus bijis jāievēro. Valdes priekšsēdis pateicās visiem Nama atbalstītājiem un darbiniekiem, īpaši minot loterijas sarīkošanu, kas devusi 12.000 dol. skaidra atlikuma. Ar klusuma brīdi godināja nesen veļu valstī aizgājušās Monikas Jonānes piemiņu, kas kopā ar Mirdzu Lejiņu šai loterijai veltījušas daudz pūļu.

Viņš minēja arī ugunsdrošības projekta technisko vadītāju Oskaru Lepši, Edgara Koka piestrādāšanu un citus darba veicējus, tāpat pateicības vārdus veltījot Nama dāmu komitejai, kas ar saviem līdzekļiem segusi iekštelpu izkrāsošanu. Latviešu Nams visos šajos gados nav mainījis savu nacionālo nostāju. ,,Tajā netiks iekšā Maskavas sūtītie kultūrnieki,'' apliecināja valdes priekšsēdis.

Toronto latviešu biedrības vārdā Latviešu Namu gadasvētkos sveica O. Lepše, nolasot TLB valdes priekšsēža L. Ozola vēlējumu. No Toronto latviešu pensionāru apvienības sveicienu nodeva apvienības priekšnieks R. Bērziņš, piebilzdams, ka pensionāriem, kas pulcējas savām sanāksmēm Latviešu Namā, esot pagrūti uzkāpt augstās kāpnes, un nodeva ,,sēklas naudu'' celtņa izbūvei, pasniedzot personisku aploksni. No Latviešu katoļu apvienības Kanadā sveica valdes priekšsēdis B. Logins. Ar rakstu bija sveikušas latviešu skolas — TLTA Toronto ģimnazijas direktors P. Legzdiņš un TLB sestdienas skolas pārzine E. Pētersone.

Koncertdaļā bass-baritons Pauls Šķetris dziedāja Jāņa Mediņa, Emila Dārziņa, Alfreda Kalniņa, Emila Melngaiļa un Jāņa Mediņa dziesmas Sandras Mogensenas klavieŗu pavadījumā, piedevām vēl četras latviešu tautasdziesmas un ārijas no Mocarta operas Burvju flauta, Don Giovani, arī vēl E. Dārziņa Vēl tu rozes plūc. Koncerts publiku sajūsmināja, veltījot māksliniekiem daudz aplausu.

Tad dāmu komitejas priekšniece Sofija Zaķe aicināja iebaudīt sagatavotās vakariņas, viesiem vēl pāris stundas pakavējoties draudzīgās pārrunās un pie Jāņa Girgensona atskaņotās deju mūzijas.

V.S.

DETROITA

● Sv. Pāvila ev. lut. draudzes Detroitā gadskārtējā Pļaujas svētku bazāra ietvaros 4. oktobrī notika baritona Paula Šķetra un pianistes Sandras Mogensenas koncerts. Abi mākslinieki ir jau pazīstami Detroitas latviešu saimei no pagājušā gada. Jaunais baritons ir nodevies profesionālām mūzikas studijām un gatavojas operas solista karjērai. Mākslinieks ir apveltīts ar spēcīgu, patīkama tembra balsi, dikcija skaidra, dziesmu izpildījumi dzīvi, izteiksmīgi un ļoti iejutīgi. Šajā koncertā sevišķi izcēlās L. Garūtas Sudrabota zīle brēca, skaistā un samērā reti dzirdētā E. Melngaiļa Zeltītās lapas un noslēgumā — Čaikovska slavenā Greminа ārija no Jevgenija Oņegina un tikpat slavenā Mocarta ārija no Don Džovanni.

Sandra Mogensena bija droša un iejutīga pavadītāja. Viņa deva arī solo — skaisti izpildītas Jāņa Mediņa Dainas nr. 5, 6 un 14. Šoreiz varējām izbaudīt viņas sniegumu pie piemērota instrumenta — draudzes nupat pārbūvētā flīģeļa.

el.

Futbols

Sidrabenes laukumā, izcīnot Kanadas latviešu meistara godu futbolā un A. Grīnberga piemiņas kausu, satikās T.J.K.S. un D.V.S.K. T.J.K.S. komandai trūka vairāki pamata sastāvā spēlētāji brāļi Dzelmes, J. McMeitt un citi. D.V.S.K., kuŗiem no astoņiem iztrūkstošiem spēlētājiem Latvijas kausa spēlēs šoreiz trūka tikai divi: E. Tannis (Austrālija) un T. Brauns (Minstere), nenācās grūti panākt uzvaru.

Jau no paša sākuma D.V.S.K. atradās jūtamā pārākumā un puslaiks beidzās 2:1 viņu labā. Otrā puslaikā, vanagiem iesitot vēl četrus vārtus, spēle beidzās ar 6:1 D.V.S.K. labā. D.V.S.K. rādīja acij tīkamu spēli, bet stipri grēkoja ar pārliecīgu kombināciju un neprecīziem raidījumiem uz vārtiem. Pretējā gadījumā rezultāts varēja būt vēl iespaidīgāks.

Katras komandas labākais spēlētājs (izraudzīja komisija) R. Ezers (T.J.K.S) un G. Tannis (D.V.S.K.) saņēma L.S.A.K. balvas, kuŗas pasniedza E. Skujiņš un J. Tērauds. A. Grīnberga piemiņas kausu D.V.S.K. kapteinim V. Dreimanim pasniedza L.S.A.K. fut. sek. v. K. Gulbis. T.J.K.S. spēlēja A. Rava, P. Rava, E. Rava, R. Rava, V. Skujiņš, A. Ozoliņš, R. Ezers 1, D. Grīnbergs, A. Briedītis, J. Jansons, J. Ozols, J. Dzelme, T. Lis. D.V.S.K. A. Kimens, R. Dreimanis, E. Karkliņš, A. Lauzis, J. Kimens, V. Degiorgio 2, R. Skuja, A. Skuja 1, G. Tannis, V. Dreimanis 2, G. Sketsa 1, K. Bergmanis un T. Tērauds.

A.K.

Cilvēku tiesību pārkāpumi 129 valstīs

Starptautiskā cilvēka tiesību organizācija Amnesty International laidusi klajā dokumentāciju par cilvēka tiesību stāvokli pasaulē. Šajā atskaitē par 1986. gadu fiksēti cilvēka tiesību pārkāpumi 129 pasaules valstīs. Tas ir visaugstākais skaits kopš Amnesty International dibināšanas.

Organizācijas savāktie dokumenti liecina par cilvēka tiesību pārkāpumiem, sākot ar disidentu vajāšanu un aizturēšanu Padomju savienībā un Austrumeiropas valstīs un beidzot ar valdības sankcionētu spīdzināšanu un slepkavošanu Afrikas, Āzijas un Latīņamerikas valstīs.

Lai gan Amnesty International ziņojumā slavēti pārkārtojumi Padomju savienībā, tomēr atzīmēts, ka izturēšanās pret sirdsapziņas cietumniekiem — it sevišķi attiecībā uz ieslodzītajiem ticīgajiem — nav mainījusies.

Str.